

บทที่ ๑

“ ศาสตร์พระราชา ”

ศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ทรงให้ความสำคัญด้าน “ การพัฒนาคน ” ด้วยการศึกษเป็นอย่างมาก โดยทรงพัฒนาด้านการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนมาโดยตลอด เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง แม้แต่ผู้ที่ด้อยโอกาสและสถานที่ห่างไกล ทั้งที่เป็นชาวไทยภูเขาหรือประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นชายแดนห่างไกลการคมนาคม โดยการพระราชทานพระราชทรัพย์ร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อสอนหนังสือแก่พี่น้องประชาชนเหล่านั้นโดยพระราชทานนามว่า “ โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ” ทรงสร้าง “ โรงเรียนร่มเกล้า ” ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร และในพื้นที่ปฏิบัติการของผู้มีอุดมการณ์ทางการเมือง ทรงตั้ง “ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ” สำหรับบุตรธิดาของผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อนให้ได้มีโอกาสได้เรียนและไม่ถูกรังเกียจ และอีกหลายโรงเรียนที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยและช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทย

ศาสตร์พระราชา เป็นศาสตร์ที่ครอบคลุมถึงเรื่อง เอกลักษณ์ของชนชาติไทย เช่น การอ่อนน้อม ถ่อมตน การเป็นสุภาพชน ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณงามความดีของคนไทยที่บรรพชนไทยได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาทรงให้ข้อคิดการประพฤติปฏิบัติตน อย่าคบคนด้วยฐานะ คบคนด้วยความดี มิมีมิตรภาพด้วยความรักความผูกพัน และขอให้มีความกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดาผู้มีพระคุณ ประเทศชาติ และพระมหากษัตริย์

ถ้าทุกคนปฏิบัติตนตามศาสตร์ของพระราชาแล้ว ก็จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ประเทศชาติก็จะมีแต่คนดี และทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชีวิตประจำวัน เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เกิดความสมดุลและยั่งยืน

“ ศาสตร์พระราชา ” จึงเป็นเสมือนองค์ความรู้ที่อยู่คู่แผ่นดินไทย รวมทั้งแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้พระราชทานไว้กว่า ๔๐ ปีที่ผ่านมา เพื่อให้ประชาชนชาวไทยนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและครอบครัว ให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคงในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งล้วนมุ่งให้ประชาชนทุกคนปฏิบัติตนเป็น “ คนดี ” ทั้งคิดดี พูดดี ทำดี ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมสุจริต มีวินัย และมีความสามัคคีซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นปึกแผ่นมั่นคงตลอดไป

“ ศาสตร์พระราชา ” ได้รับการยกย่องในระดับโลกและสอดคล้องกับ “ วาระของโลก ” คือเป้าหมาย “ การพัฒนาที่ยั่งยืน ” ขององค์การสหประชาชาติ (SDG2030) คือ ๑๕ ปีข้างหน้านี้ได้แก่ “ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมากกว่า ๔๐ ปี และได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การสหประชาชาติ โดยนายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าถวายรางวัล “ ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ ” เมื่อ ๑๐ ปีที่ผ่านมา เนื่องจากเห็นว่าเป็นปรัชญาที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง สู่ชุมชน สู่สังคมในวงกว้างขึ้นในที่สุด โดยองค์การสหประชาชาติได้สนับสนุนให้ประเทศที่เป็นสมาชิกทั่วโลก ได้ยึดถือเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (มล.ปนัดดา ดิศกุล : บรรยายพิเศษในโอกาสเป็นประธานมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ MOE AWARDS ประจำปี ๒๕๕๘ , ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐)

ศาสตร์พระราชา : ศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

“ เป้าหมายในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ “ การพัฒนาที่ยั่งยืน ” เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงถึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังของเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลาย แต่ที่สำคัญคือ นักพัฒนาจะต้องมีความรัก ความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติและเป็นเรื่องของจิตใจ ” (พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : จากหนังสือพระมหากษัตริย์นักพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขสู่ปวงประชา พุทธศักราช ๒๕๕๔ , หน้า ๒๘ - ๒๙)

ศาสตร์พระราชา : ความหมาย

คำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” เป็นคำที่มีการใช้กันแพร่หลายเมื่อไม่นานมานี้ ประมาณ ๔ - ๕ ปีที่ผ่านมา จากการสืบค้นที่มาของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” ไม่อาจทราบได้แน่ชัดว่า ผู้ใดใช้คำนี้เป็นครั้งแรกเมื่อใด และใช้เนื่องในโอกาสใด อย่างไรก็ตามคำคำนี้นับว่าเป็นคำที่มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ให้ความหมายในกิจทั้งหลายที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงงานเพื่อพสกนิกรชาวไทย นับตั้งแต่พระองค์ครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทยเป็นต้นมา การสืบค้นหาความหมายของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” ในครั้งนี้ เป็นการจัดทำเพื่อนำมากำหนดความหมายสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงดำเนินการเพื่อพสกนิกรตลอดมา ฉะนั้น ความหมายในที่นี้ จึงเป็นการจำกัดความของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ” เท่านั้น

การที่จะให้ความหมายคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” ให้มีความครอบคลุมตามความหมายที่บรรดานักปราชญ์ ราชบัณฑิต นักวิชาการ นักบริหาร ตลอดจนประชาชนทั่วไปให้การยอมรับว่าเป็นความหมายที่ถูกต้องตรงกัน เป็นสิ่งที่ยากยิ่งที่จะกระทำให้เป็นที่ยอมรับจากทุกกลุ่ม เนื่องจากเป็นคำที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าที่ได้รับประโยชน์จากพระราชกรณียกิจทั้งหลายที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงงานเพื่อพสกนิกรของพระองค์นั้นมีหลากหลายและมากมาย ซึ่งกระจายทั่วทุกสารทิศส่งผลต่อความเป็นอยู่ของราษฎรในทุกสาขาอาชีพจากการสืบค้นหาความหมายคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” เท่าที่มีผู้รู้ให้ความหมายไว้ในที่ต่างๆที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะนำมาอ้างอิงได้มีดังต่อไปนี้

หม่อมราชวงศ์คึกคัก ดิศกุล เลขาธิการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ได้ให้คำนิยามองค์ความรู้ที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ว่าเป็น “ ศาสตร์พระราชา ” โดยกล่าวว่า “ ศาสตร์พระราชา คือ การลงไปศึกษาเรียนรู้จากชุมชน ให้ชุมชนบอกว่าปัญหาคืออะไร ความต้องการของชาวบ้านคืออะไร พระเจ้าอยู่หัวทรงทำให้เห็นมาโดยตลอด...” (มติชนรายวัน ฉบับวันพุธที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ , หน้า ๓๓)

ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี กล่าวถึงศาสตร์พระราชาว่าโครงการตามพระราชดำริที่สืบทอดโครงการ ที่มีองค์ความรู้อยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับความเข้มแข็งของโรงเรียน หนังสือเล่มนี้เป็นการถอดความจากคำปาฐกถาพิเศษของ ศาสตราจารย์กิตติคุณนายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิยุวสถิรคุณ ในการแสดงปาฐกถาเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ สืบค้นจาก <http://chaoprayanews.com/blog/thaiflag>)

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวในรายการ “ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ” เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยรัฐบาลได้น้อมนำศาสตร์พระราชา

มาบริหารประเทศ เพื่อสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยประชาชนทุกคนร่วมมือกันสานต่อพระราชปณิธาน ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนว่า “ ศาสตร์พระราชาของพระองค์ ได้แก่ พระราชดำริ คือ แนวคิดปรัชญา และพระราชดำรัส คือ คำสอน ตักเตือน ให้สติ พระราชกรณียกิจ คือ หลักการทรงงาน รวมทั้งพระราชจริยาวัตรของพระองค์ คือ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ปวงพสกนิกรชาวไทย ซึ่งจะยังคงอยู่คู่แผ่นดินไทยตลอดไป สามารถน้อมนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในทุกระดับ ตั้งแต่การประกอบกิจวัตรประจำวัน และสัมมาชีพของแต่ละบุคคล ไปจนถึงการบริหาร ราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวทางให้กับรัฐบาลและข้าราชการทุกคน ”

“ ทั้งนี้ ศาสตร์พระราชายังได้รับการยกย่องในเวทีระดับโลกและสอดคล้องกับวาระของโลก คือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs 2030) คือ อีก ๑๕ ปีข้างหน้า ได้แก่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมากกว่า ๔๐ ปี และได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การ สหประชาชาติ โดยนายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าฯถวายรางวัล ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ เนื่องจากเห็นว่าเป็นปรัชญาที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง สู่ชุมชน สู่สังคมในวงกว้างขึ้นในที่สุด โดยองค์การสหประชาชาติได้สนับสนุนให้ประเทศต่างๆ ที่เป็นสมาชิกทั่วโลก ได้ยึดถือเป็นแนวทางสู่การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ตลอดระยะเวลากว่า ๒ ปี ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ในหลายรูปแบบ เช่น การจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สร้างความเข้มแข็ง ให้กับครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันสังคมที่เล็กที่สุด แต่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วย สังคมแรกที่เลี้ยงดูอบรมสั่งสอน และหล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัว เป็นแหล่งผลิตคนเข้าสู่สังคม ต่อไป ”

ศาสตราจารย์กิตติคุณวิชญ์ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ได้ให้ความหมายศาสตร์พระราชา ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า “...องค์ความรู้สำคัญที่ทรงศึกษา สั่งสม พัฒนา เพื่อการพัฒนาประเทศให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีความสงบสุข ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ กิจที่ทรงทำ คำที่ทรงแนะ/สอนจากพระราชประสบการณ์ ๓ มิติ คือ มิติที่ ๑ ศาสตร์แห่งการพัฒนา มิติที่ ๒ ศาสตร์แห่งความประพฤติ การครองตนในสังคมอย่างสงบสุข มิติที่ ๓ ศาสตร์แห่งการอยู่ร่วมกัน ประองตองและสงบสุข ซึ่งมีพื้นฐานมาจาก ๓ ป. ได้แก่ ปฏิบัติ ปรีชาญาณ และปฎิเวธ...” (ปาฐกถาพิเศษ “ ศาสตร์พระราชา ศาสตร์แห่งแผ่นดิน ” ณ ห้องประชุมราชวัลลภ สถาบัน พระปกเกล้า วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

สำหรับความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งไม่ได้กำหนดเป็นคำเต็ม ของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” จึงได้ค้นหาแยกเป็น ๓ คำ คือ คำว่า “ ศาสตร์ ” คำว่า “ พระ ” และ คำว่า “ ราชา ” ซึ่งมีความหมายดังนี้

ศาสตร์ : น. ระบบวิชาความรู้

พระ : น. ใช้ประกอบหน้าคำอื่นแสดงความยกย่อง

ราชา : น. พระเจ้าแผ่นดิน , พระมหากษัตริย์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>)

รวมความหมายของพจนานุกรมจึงมีความหมายว่า “ ระบบวิชาความรู้ของพระมหากษัตริย์ ”

จากที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การให้ความหมายของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” จากผู้รู้แต่ละท่าน ทุกท่านได้นำเอากิจทั้งหลาย รวมถึงการครองตนของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาประกอบกันเพื่อกำหนดให้เป็นข้อความสั้นๆที่อธิบายความหมายให้ได้ครอบคลุมในสิ่งที่พระองค์ทรงทำมาทั้งหมด ซึ่งในความยากที่จะหาถ้อยคำมาใช้ได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วน เนื่องจากสิ่งที่ผู้รู้แต่ละท่านก็ได้มองเน้นไปในด้านต่างๆ ในมุมมองที่สนใจต่างกัน ส่วนความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ก็เป็นความหมายแบบทั่วไปแบบกว้างๆ ไม่ได้เป็นการเฉพาะใช้สำหรับกษัตริย์พระองค์ใด จึงไม่อาจนำมาอธิบายตามความหมายที่ต้องการ คือ สิ่งที่สามารถกำหนดความหมายของคำว่า “ ศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ” ได้ ฉะนั้น เพื่อให้การให้ความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาจากความเป็นมาและลักษณะกิจที่พระองค์ทรงดำเนินการ รวมถึงความหมายที่มีผู้รู้ได้แสดงไว้ แล้วนำมากำหนดคำ เพื่อสร้างความหมายที่เห็นว่าสมควร

ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๔๘๙ ซึ่งหลังจากพระองค์ทรงครองราชย์ พระองค์ได้ทรงเปลี่ยนสาขาการศึกษาจากสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มาเป็นทรงศึกษาด้านกฎหมายและรัฐศาสตร์ ในปี พ.ศ.๒๔๘๙ แสดงถึงการเตรียมพระองค์ด้านวิชาความรู้เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชภารกิจที่จะมีขึ้นในฐานะพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อทรงนำหลักการทางวิชาการที่เกี่ยวกับทางการปกครอง การบริหาร และกฎหมายมาใช้ประโยชน์ นอกจากนั้น พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังประเทศต่างๆหลายประเทศ เพื่อทรงทราบลักษณะการดำเนินการของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่า พระองค์มีพระราชประสงค์ที่จะศึกษาสภาพความเป็นอยู่ การปกครอง รวมถึงวิธีการที่ประเทศต่างๆ ดำเนินการในการดำรงอยู่ของประชาชนในประเทศนั้นๆ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับเมืองไทยต่อไป

เมื่อเสด็จนิวัติพระนคร และประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ พระองค์ได้มีพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีว่า “ เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ”

พระปฐมบรมราชโองการของพระองค์ท่านที่มีขึ้นนั้น เป็นประโยคที่มีความหมายลึกซึ้งและมีความสมบูรณ์สำหรับการครองราชย์อย่างยิ่ง โดยได้มีการอธิบายและวิเคราะห์ถึงพระปฐมบรมราชโองการไว้ที่สมควรนำเสนอ เพื่อความเข้าใจในเบื้องต้น คือ

๑. ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้อธิบายในการบรรยายพิเศษหัวข้อ “ หลักการทรงงานของพระเจ้าอยู่หัวและการปรับใช้กับการทำงานในอนาคตของมหาวิทยาลัยทักษิณ ” เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ตอนหนึ่งว่า “...จากพระปฐมบรมราชโองการ “ **เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม** ” ซึ่งเป็นประโยคที่สะท้อนความจริง ในหลวงท่านมองพระองค์เองว่า ทรงไม่มีอำนาจใดทั้งสิ้น จากพระปฐมบรมราชโองการ ใช้คำว่า “ **ครอง** ” ไม่ใช่ปกครอง ไม่มีแนวคิดของอำนาจอยู่เลย ตั้งอยู่บนพื้นฐาน “ **ความรัก ความเมตตา และความรับผิดชอบ** ” ในหลวงทรงประกาศ Good Governance (ธรรมภิบาล) ก่อนซีลกทัศน์ตก ๕๐ ปี ในหลวงใช้แนวคิด Happiness ก่อนซีลกทัศน์ตก ซึ่งเรียกว่า Gross National Happiness สิ่งสำคัญคือใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์ ย่อมเกิดความสุขแน่นอน ธรรมะของในหลวงกำหนดโดยทศพิธราชธรรม แต่ไม่มีใครอธิบายได้ครบถ้วน จึงไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ธรรมะเป็นการกระทำดีที่ถูกต้องเป็นคำที่สูงมาก ในหลวงทรงงานถูกต้อง และมีการตรวจสอบตลอดเวลา...” (สืบค้นจาก http://www.tsu.th/detail_gallery.php?aNum=20160323151218&id=1395&gid=2)

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาถึงในส่วนชื่อของประเทศในขณะที่พระองค์ขึ้นครองราชย์เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๙ และประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พ.ศ.๒๔๙๓ ประเทศได้เปลี่ยนชื่อจาก “ สยาม ” เป็น “ ประเทศไทย ” แล้ว ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๘๒ แม้จะมีความไม่แน่นอนบ้างในช่วง พ.ศ.๒๔๘๙ - ๒๔๙๑ ที่อาจเปลี่ยนไปใช้ชื่อสยามเหมือนเดิม แต่ในที่สุด พ.ศ.๒๔๙๒ เป็นที่แน่นอนว่าชื่อประเทศใช้ว่า “ ไทย ” แต่เหตุใดในพระปฐมบรมราชโองการซึ่งมีขึ้นใน พ.ศ.๒๔๙๓ ใช้คำว่า “ มหาชนชาวสยาม ” จากประโยคที่เห็นได้ว่า ผ่านการทรงพินิจพิจารณาเป็นอย่างดีนี้ แสดงว่าทรงมีพระประสงค์เจาะจงใช้ซึ่งเมื่อนำข้อมูลเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงชื่อประเทศมาพิจารณา จะเห็นว่าการเปลี่ยนชื่อประเทศจากสยามเป็นประเทศไทย ก็เพื่อกำหนดใช้ชื่อประเทศให้ตรงกับชนชาติส่วนใหญ่ที่ครอบครองเป็นเจ้าของประเทศ คือ ชนชาติไทย โดยคำว่า “ สยาม ” นั้น เป็นชื่อเรียกดินแดนที่ไม่สื่อถึงคนในดินแดน อย่างไรก็ตามการเรียกชื่อประเทศก็มีการใช้ควบคู่กันมา โดยทั่วไปถือคำว่า “ สยามประเทศ ” เป็นชื่อ “ สูง ” อาจใช้ในทางวรรณคดีหรือการใช้งานราชการ ส่วนหากเป็นภาษาพูดทั่วไป จะใช้คำว่า “ เมืองไทย ” ฉะนั้นการเจาะจงใช้คำว่า “ มหาชนชาวสยาม ” จึงมีความหมายในการเลือกใช้อย่างหนึ่ง คือ ใช้ชื่อที่มีความหมายเป็นชื่อ “ สูง ” และอีกความหมายหนึ่ง ซึ่งน่าจะเป็นสาระสำคัญของการใช้ คือ พระองค์ทรงมีพระประสงค์ให้หมายความถึง เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนที่อาศัยอยู่ในดินแดนสยาม ซึ่งหมายถึงคนทุกเชื้อชาติ และทุกศาสนา ที่อยู่ภายใต้ร่มบรมโพธิสมภาร อันเป็นพสกนิกรของพระองค์นั่นเอง ”

เมื่อมองย้อนกลับไป ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๙๓ จึงนับเป็นพระปฐมบรมราชโองการ ที่ทรงคุณค่ายิ่งสำหรับทุกคนในประเทศนี้ และนับตั้งแต่นั้นตลอดมาจวบจนปัจจุบัน ก็เป็นที่ประจักษ์ แก่เหล่าพสกนิกรว่า พระองค์ท่านได้ทรงดำเนินพระราชภารกิจ และพระราชกรณียกิจต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระปฐมบรมราชโองการตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ ๗๐ ปี

ลักษณะที่ทรงดำเนินการ

ลักษณะของกิจที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงดำเนินการเพื่อให้พสกนิกรของพระองค์มีความเป็นอยู่ที่ดี อาจแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. การสอนหรือชี้แนะ ตลอดระยะเวลาของการครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงใช้โอกาสต่างๆ ในการปลูกฝังความรู้ คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ปลูกฝังความคิด การประพฤติปฏิบัติตน การสร้างศักยภาพ การส่งเสริมความเป็นไทย สร้างความรักความสามัคคี ปลูกฝังความรักชาติ โดยผ่านพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส โดยเฉพาะพระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของทุกปี การสร้างสถานศึกษา การมอบทุนการศึกษา การให้หลักการทำงาน การสร้างศูนย์เรียนรู้ คือ “ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ” หนังสือพระราชนิพนธ์ หนังสือพระราชนิพนธ์แปล และบทเพลง พระราชนิพนธ์ รวมถึงการครองตนเป็นแบบอย่าง เพื่อสร้างเสริมให้สังคมไทยมีความเป็นอยู่อย่างปกติสุข และสามารถพัฒนาในด้านต่างๆ ได้ดี

๒. การแก้ปัญหา สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในทางกายภาพตามสภาพภูมิประเทศ สิ่งแวดล้อม และสังคม พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงนำปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาพิจารณาแก้ไข โดยผ่านโครงการต่างๆ กว่าสี่พันโครงการ ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาในด้าน น้ำ ดิน ป่า สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การประกอบอาชีพ พลังงาน การจราจร การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมใหม่ โดยนำองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบพระบรมราชวินิจฉัย ใช้วิธีการที่เหมาะสมทั้งเชิงวิชาการในการแก้ปัญหานั้น และรวมถึงวิธีการทางด้านสังคม เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสังคมตามมา รวมถึงการสร้าง “ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ” ต่างๆ เพื่อการถ่ายทอดความรู้ต่อไป

๓. การให้ความยั่งยืน นอกจากทรงใช้วิธีการสอนหรือทรงชี้แนะเพื่อสร้างสังคมที่ดี และทรงแก้ไขปัญหาเฉพาะกรณีแล้ว ยังทรงค้นคว้าหาหลักการและวิธีการที่จะสร้างความยั่งยืนให้แก่พสกนิกร เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้ดีในสภาวะปกติ และไม่ตกอยู่ในภาวะอันตรายร้ายแรง หากในอนาคตมีภัยจากภาวะที่ประเทศไทยไม่อาจควบคุมได้ พสกนิกรทั้งหลายจะได้ไม่มีความเดือดร้อน และสามารถดำรงชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยได้พระราชทานหลักการสำคัญ ๒ อย่าง ได้แก่ “ เกษตรทฤษฎีใหม่ ” ซึ่งผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง คือ เกษตรกร ผู้ได้รับประโยชน์โดยอ้อม คือ ผู้บริโภคทั่วไป และ “ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” ซึ่งใช้ได้กับพสกนิกรทุกสาขาอาชีพ โดยประชาชนต่างๆ ทั่วโลกอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

เมื่อประมวลสิ่งต่างๆที่พระองค์ทรงกระทำ รวมถึงความหมายจากผู้รู้ที่ได้นำเสนอในตอนต้นแล้ว นำมาประกอบเป็นความหมายของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” สำหรับการดำเนินงานเพื่อสืบสานศาสตร์พระราชาในครั้งนี้ จึงได้ความหมายว่า “ บรรดาองค์ความรู้และภูมิปัญญาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานผ่านวิธีการต่างๆ ด้วยความมุ่งหมายที่จะพัฒนา ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์สุขแก่เหล่าพสกนิกร และส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวง ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง สันติสุข และยั่งยืน ”

“ ศาสตร์พระราชา ”

หมายถึง

บรรดาองค์ความรู้และภูมิปัญญาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานผ่านวิธีการต่างๆด้วยความมุ่งหมายที่จะพัฒนา ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์สุขแก่เหล่าพสกนิกร และส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวง ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง สันติสุข และยั่งยืน

ถอดความหมาย

๑) **บรรดาองค์ความรู้** : องค์ความรู้ทุกอย่างของพระองค์ที่พระราชทานให้แก่พสกนิกร ไม่จำกัดว่า สำคัญหรือไม่สำคัญ เนื่องจากสิ่งที่พระองค์พระราชทานอาจจะเป็นความรู้ทั่วไปก็ได้ จึงไม่ได้ใช้คำว่าเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ แต่รวมไว้ทั้งหมดที่พระองค์พระราชทานให้แก่พสกนิกร

๒) **ภูมิปัญญา** : ความรู้ที่ได้มาและได้ผ่านการใช้จากประสบการณ์มาแล้ว

๓) **พระราชทานผ่านวิธีการต่างๆ** : เป็นการรวมสิ่งที่พระองค์ทรงกระทำทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็น (๑) การสอนในเรื่องต่างๆ (๒) โครงการแก้ไขปัญหาการสร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ คิดค้นนวัตกรรมใหม่ (๓) การให้ความยั่งยืนจากเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔) **ประโยชน์สุข** : ทรงทุ่มเทการทรงงานเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคมไทยให้พสกนิกรมีความเป็นอยู่อย่างปกติ มีความสุขตามความเหมาะสมกับสถานะของแต่ละบุคคลตามที่พระองค์ได้มีพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

๕) **แก่เหล่าพสกนิกรและส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวง** : พสกนิกร ใช้แทนคำว่าปวงชนชาวไทย เพื่อให้ครอบคลุมราษฎรของพระองค์ทุกกลุ่ม เนื่องจากพระองค์ไม่ได้ทรงพัฒนา ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาให้เพียงประชาชนชาวไทย ซึ่งมีสัญชาติไทยเท่านั้น แต่ใช้คำว่าพสกนิกร จะมีความหมายครอบคลุมถึงบุคคลที่อาศัยภายใต้ร่มบรมโพธิสมภาร โดยไม่เลือกว่ามีสัญชาติไทยหรือไม่ เช่น ชาวเขาที่ยังไม่ได้สัญชาติไทย พระองค์ได้พระราชทานการแก้ไขปัญหาได้ โดยแนวทางต่างๆที่พระราชทานไว้เพื่อแผ่ประโยชน์ถึงชนชาติอื่นด้วย ทำให้ความมุ่งหมายของพระองค์ขยายสู่ชาวโลกมากขึ้น

การพัฒนาในทุกด้านนั้น ต้องอาศัยองค์ความรู้จาก ๓ ศาสตร์ คือ ศาสตร์ชาวบ้าน ศาสตร์สากล และศาสตร์พระราชา

ศาสตร์ชาวบ้าน/ศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ องค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศาสตร์สากล คือ ความรู้ที่เรียนจากหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ

ศาสตร์พระราชา คือ โครงการตามพระราชดำริ ที่มีองค์ความรู้อยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษม วัฒนชัย : ใต้ร่มธงไทย , ๑)

โครงการตามพระราชดำรินี้คือ โครงการที่เกี่ยวกับการทำมาหากินของคนจน คือ ชาวไร่ชาวนา โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นผู้ดูแลกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เลขาธิการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นหนึ่งในผู้ที่ได้สัมผัสและริเริ่มนำองค์ความรู้ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ไปใช้และเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ได้ให้นิยามองค์ความรู้ที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชนี้ว่าเป็น “ ศาสตร์พระราชา ” โดยกล่าวว่า “ ศาสตร์พระราชา คือ การลงไปศึกษาเรียนรู้จากชุมชน ให้ชุมชนบอกว่าปัญหาคืออะไร ความต้องการของชาวบ้านคืออะไร พระเจ้าอยู่หัวทรงทำให้เห็นมาโดยตลอด หรือแม้แต่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงไปนั่งคุยกับชาวบ้าน เอาผ้ามาดูทีละชิ้นแล้วบอกว่า อันนี้ดี อันนี้ไม่ดี และควรจะทำอย่างไรต่อ คุณภาพของผ้าจึงดีขึ้นเรื่อยๆ ถ้าไม่มีพระองค์ ป่านนี้ผ้าไหมคงสูญหายไปจากเมืองไทยแล้ว และนี่ก็คือ “ ศาสตร์พระราชินี ” ไม่เพียงเท่านั้น ผู้ทำงานสนองคุณแผ่นดินมาเกือบ ๕ ทศวรรษยังบอกว่ นอกจากศาสตร์พระราชแล้ว ยังมีศาสตร์พระราชินี ศาสตร์สมเด็จพระเจ้ายา ศาสตร์สมเด็จพระเทพฯ โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็น “ ผู้นำ ” ของศาสตร์ทุกศาสตร์นั่นเอง ” (ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล : ศาสตร์พระราชา...ศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน)

ศาสตร์พระราชา คือ สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงทดลองทำ ทรงมีพระราชดำรัส ทรงริเริ่ม ทรงแนะนำให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆนำไปใช้เป็นองค์ความรู้ แห่งการพัฒนาที่แท้จริง เป็นปรัชญาที่ยิ่งใหญ่ที่คนไทยและนานาชาติให้การยอมรับ เป็นศาสตร์ แห่งการครองตน เป็นแบบปฏิบัติและเป็นตัวอย่างที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขบนพื้นฐาน ของการใช้ชีวิตแบบพอประมาณหรือความพอเพียง (กองพัฒนายุทธศาสตร์ สำนักงานนโยบายและ ยุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและแผนกลาโหม)

กล่าวโดยสรุป “ ศาสตร์พระราชา ” คือ องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการตามพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ได้ให้ไว้ เช่น ระเบิดจากข้างใน ปลุกป่าในใจคน พอเพียง ทำเป็นขั้นเป็นตอน เป็นต้น

“ ศาสตร์พระราชา ” ถือว่าเป็น “ ตำราแห่งชีวิต ” เพราะบันทึกจากประสบการณ์ จากการทรงงาน ที่ทำให้ประเทศไทย สามารถผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆมาได้ทุกมิติ สามารถน้อมนำ ไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

ศาสตร์พระราชา : องค์ความรู้ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

จากปฐมพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีพระราชดำรัสว่า “ เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม ” ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติ พระองค์ได้ทรงทำตามที่ได้มีพระราชดำรัสไว้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการพัฒนาเพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยให้เกิดความมั่นคงและมีความสุขอย่างแท้จริง ทั้งนี้ สิ่งต่างๆ ที่พระองค์ทรงทดลองทำ ทรงริเริ่ม และทรงแนะนำให้หน่วยงานหรือประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้มากมายที่เรียกว่า “ ศาสตร์พระราชา ” ซึ่งเป็นสิ่งที่เมื่อนำมาปฏิบัติแล้วจะเกิดผลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต จนเป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนชาวไทยตลอดจนนานาประเทศ ได้ให้การยอมรับ โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ประกอบด้วยหลักสำคัญ ๓ ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี และ ๒ เงื่อนไขคือ การใช้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ “ หัวใจแห่งศาสตร์พระราชา ” ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงมีพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๗ และได้ทรงเปรียบเทียบเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนเสาเข็ม พระองค์ได้ทรงมีพระราชดำรัสว่า “ บ้านเรือนถ้าจะให้มั่นคงต้องมีเสาเข็ม แต่เสาเข็มอยู่ใต้ดิน เพราะฉะนั้นจะไม่มีใครเห็น จะลึบมบเทาเกี่ยวกับเสาเข็ม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนเสาเข็มที่เป็นรากฐานแห่งความมั่นคง แต่มองไม่เห็น ถ้าพื้นฐานคนไม่มีความอยู่ดีกินดีตามอัตภาพแล้ว ไปสร้างอะไรที่ใหญ่โตบนสิ่งที่ไม่มีความมั่นคงจะล้มลงมาง่าย ” ทั้งนี้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระองค์ทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า ๔๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ (ปี ๒๕๔๐) และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้ประเทศไทยรอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของกระแสโลกาภิวัตน์

การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในเวทีนานาชาติ ตัวอย่างที่สำคัญได้แก่ ๑) สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรภูฏานทรงตรัสว่า “ พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ ทรงทำอะไรมากมายให้กับประเทศไทยและโลก การที่พระองค์ทรงอยู่ในสิริราชสมบัตินานถึง ๗๐ ปี เป็นเหตุที่บันดาลให้เกิดองค์ความรู้สำคัญ คือ ศาสตร์ของพระราชา ที่มีทั้งหลักวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และนิติศาสตร์ ซึ่งศาสตร์เหล่านี้มีเอาไว้เพื่อสอบเอาปริญญา แต่มีไว้เพื่อการดำเนินชีวิตและการพัฒนาประเทศ ถ้ามีการนำศาสตร์พระราชามาศึกษาอย่างเป็นระบบ จะเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างมหาศาล ” ๒) เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ สหประชาชาติ โดยนายโคฟี อันนัน ในฐานะเลขาธิการสหประชาชาติ (ในขณะนั้น) ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์แด่พระองค์ และกล่าวในโอกาสถวายรางวัลว่า “ หากการพัฒนาคน หมายถึง

การให้ความสำคัญประชาชนเป็นลำดับแรก ไม่มีสิ่งอื่นใดแล้วที่ยิ่งใหญ่ไปกว่าการพัฒนาคน ภายใต้แนวทางการพัฒนาคนขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงอุทิศพระวรกาย ทรงงาน โดยที่ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย ไม่เลือกเชื้อชาติ วรรณะ และศาสนา และทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนา ด้วยพระปรีชาสามารถในการเป็นนักคิดของพระองค์ ทำให้นานาประเทศตื่นตัวภายใต้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงและการเดินสายกลาง รางวัลความสำเร็จสูงสุดครั้งนี้ เป็นการจุดประกาย แนวความคิดการพัฒนาแบบใหม่สู่นานาชาติ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้ศาสตร์พระราชา คือ แนวทางการพัฒนาในทุกๆด้าน อย่างยั่งยืนโดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เริ่มต้นจากการพึ่งพาตนเองและรวมตัวกันเป็นกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน สร้างการรับรู้ เข้าใจถึงปัญหาที่ผ่านมา ให้มีการเติบโตในทุกระดับอย่างมีคุณภาพ เข้าใจถึงแนวทางของการพัฒนา ในอนาคตและสามารถประสานเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกได้ ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงเรื่องสภาพ ทางภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ ภูมิหลังทางเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีประชาชน เป็นศูนย์กลาง ศาสตร์ของพระราชาจึงเป็นเรื่องที่ดำเนินการจากล่างขึ้นบน องค์ความรู้ต่างๆที่พระองค์ ทรงใช้ในการพัฒนา มีศูนย์กลางการเรียนรู้และการแก้ปัญหาอยู่ที่ “ คน ” ทั้งสิ้น

การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตแบบปกติธรรมดา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไปควรน้อมนำมาปฏิบัติ โดยเริ่มต้นด้วยการสร้างความพอเพียง ให้เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลก่อน รวมทั้งการสร้างความรู้ความสามารถ พัฒนา สิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น ใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันทำ ช่วยกันคิด เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความเชี่ยวชาญของตนเอง ในการพัฒนางานและแนะนำผู้อื่น คำนึงถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สิ่งเหล่านี้ย่อมนำมาซึ่ง ความสามัคคี ประองตอง อันจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรและ ประเทศชาติให้มีความก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนสืบไป (กองพัฒนายุทธศาสตร์ สำนักงาน นโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและแผนกลาโหม)

“ ศาสตร์พระราชา ” หนทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งศตวรรษที่ ๒๑

ในขณะที่ทั่วโลกกำลังเผชิญวิกฤตต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และยังไม่สามารถ หาวิธีบรรเทาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เหมาะสมและยั่งยืน แนวทางการพัฒนาตาม “ ศาสตร์พระราชา ” ถือเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วในพื้นที่พัฒนาออยตุง จังหวัดเชียงรายว่า เป็นแนวทาง ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

โดยก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UNGA) ประจำปี ๒๕๕๘ ซึ่งจะมี วาระสำคัญของ ประชาคมโลกในการกำหนดเป้าหมายแห่งการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนปี ๒๕๕๙ – ๒๕๗๓ ได้มีงานเสวนาคู่ขนานของเวทีหารือระดับสูงทางการเมืองในการประชุมประจำปีของ คณะมนตรี

เศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (ECOSOC) วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่สำนักงานใหญ่ องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มูลนิธิมั่นพัฒนาได้รับเชิญจากกรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ในการส่งผู้แทนเข้าร่วมหารือในงานเสวนาคู่ขนานนี้ ที่มีคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม สำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) เป็นเจ้าภาพจัดงานภายใต้หัวข้อ “ Outcome of Regional Consultation on Sustainable Development & Post - 2015 Development Agenda in Asia and the Pacific ” ซึ่ง ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ประธานกรรมการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ และรองประธานกรรมการมูลนิธิมั่นพัฒนา ได้เข้าร่วมงานเสวนาและนำเสนอตัวอย่างของการใช้ศาสตร์พระราชาในการพัฒนาชุมชนที่ดอยตุงในงานดังกล่าว

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ในการนำหลักการพัฒนามีต้นแบบจากศาสตร์ของพระราชามาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาต่างๆในพื้นที่ดอยตุง เช่น ปัญหาความมั่นคง การตัดไม้ทำลายป่าเพื่อการเพาะปลูก การค้ายาเสพติดและอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพ การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน การขาดที่ดินทำกิน และปัญหาสิทธิความเป็นพลเมืองของชนกลุ่มน้อย โดยสาเหตุสำคัญที่เป็นรากเหง้าของปัญหาเหล่านี้คือ ความยากจนและการขาดโอกาสในการทำมาหากิน จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดการแบบยั่งยืน

ศาสตร์ของพระราชา เน้นการพัฒนาที่มุ่งสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ตลอดจนสร้างความสุขแบบยั่งยืนภายใต้หลัก 3S ได้แก่ Survival (การอยู่รอด) Sufficiency (พอเพียง) และ Sustainability (ยั่งยืน) การทำงานในพื้นที่ดอยตุงเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนอยู่รอด มีรายได้ที่มั่นคงในระยะยาว โดยได้ริเริ่มโครงการป่าเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนสามารถหารายได้จากการเพิ่มพูนมูลค่าทางการเกษตร และปกป้องสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆกัน และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในท้องถิ่นทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆขั้นตอนการพัฒนา เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ โดยเริ่มจากการระบุปัญหา ความต้องการ และสิ่งที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และร่วมกันออกแบบโครงการ วิธีการดำเนินงาน และการประเมินผล กระตุ้นให้ชาวบ้านในพื้นที่รู้จักคิดและลงมือทำเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาได้ด้วยตนเอง

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ได้กล่าวต่อไปว่า หลักการสำคัญอีกประการหนึ่งของศาสตร์พระราชา คือ “ การพัฒนาแบบองค์รวมและการบูรณาการ ” การทำงานในพื้นที่ดอยตุง เป็นความร่วมมือกันระหว่างหน่วยราชการมากกว่า ๓๕ หน่วยงาน ภาคเอกชนและองค์กรท้องถิ่น โดยงานพัฒนาครอบคลุมตั้งแต่การสร้างความมั่นคงทางอาหารและน้ำ ไปจนถึงการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน การชลประทาน ถนนและไฟฟ้า เพื่อปูทางไปสู่โครงการพัฒนาในระยะยาว นอกจากนี้ ยังได้ให้ความสำคัญเรื่องของการพัฒนาคน สุขภาวะ การดำรงชีวิต และการศึกษาอย่างมีบูรณาการและเป็นองค์รวม เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาที่รอบด้านและยั่งยืน

ผลของการใช้ศาสตร์พระราชาในการพัฒนาพื้นที่ดอยตุง คือการสามารถช่วยเหลือปลดแอกความทุกข์ยากและสร้างความสุขที่ยั่งยืนให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นถึง ๒๐ เท่า และที่สำคัญเกิดธุรกิจเพื่อสังคม ภายใต้แบรนด์ดอยตุง ที่สามารถสร้างความยั่งยืนให้กับประชาชนได้

ในด้านสังคม คนในพื้นที่จำนวนมากที่เคยอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ กลายเป็นคนรุ่นใหม่ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และระดับที่สูงกว่าขึ้นไป หลายคนได้ทำงานในระดับหัวหน้า และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในชุมชนบ้านเกิดได้ ส่วนในด้านสิ่งแวดล้อม พื้นที่ป่าได้รับการฟื้นฟู เป็นการแก้ไขปัญหาโลกร้อนที่ต้นตอของปัญหา โดยให้ชาวบ้านเป็นผู้คิดเองทำเอง และสามารถอยู่กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างกลมกลืน ทั้งยังสามารถรักษามรดกทางวัฒนธรรม ได้รับศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในตนเองกลับคืนมา

ต้นแบบของการใช้ศาสตร์พระราชาในการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนดังกล่าว ไม่เพียงปรากฏผลสัมฤทธิ์ที่ดอยตุงเท่านั้น หากยังมีการนำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่นของประเทศไทย ซึ่งยังคงยึดหลักและแนวทางในการปฏิบัติแบบเดียวกัน เพียงแต่ปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงด้านภูมิสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่ มีความร่วมมือกับหน่วยงานราชการต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อนำต้นแบบแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว บรรลุไว้ในนโยบายระดับชาติของประเทศ โดยกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจในท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินโครงการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสุขอย่างยั่งยืนทั่วประเทศ

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เล่าให้ตัวแทนจากประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมเสวนาฟังว่า นอกจากความสำเร็จระดับประเทศต้นแบบของการพัฒนาดังกล่าว ยังก้าวไปสู่ระดับสากล โดยได้มีการริเริ่มโครงการพัฒนาด้านแบบในอีกหลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้แก่ ประเทศอัฟกานิสถาน เมียนมาร์ และอาเซอร์ไบจาน-อินโดนีเซีย จนทำให้ได้รับความสนใจจากประชาคมโลกมากยิ่งขึ้น

ผลจากการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงทำให้ประเทศไทยได้รับการถอดรายชื่อนอกจากประเทศที่มีการปลูกพืชเสพติดในปี พ.ศ.๒๕๔๖ โครงการพัฒนาดอยตุงยังได้รับการยกย่องจาก UNODC ให้เป็นตัวอย่างของการพัฒนาชนบทอย่างครบวงจร ที่สามารถแก้ปัญหาความยากจน และทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ อันเป็นหัวใจหลักของวิธีการพัฒนาแห่งความยั่งยืน

ตลอดระยะเวลาเกือบสามสิบปีที่โครงการพัฒนาดอยตุงได้พยายามนำแนวคิดของศาสตร์พระราชามาต่อยอดสู่ภาคปฏิบัติ ซึ่งได้รับการพิสูจน์และการยอมรับแล้วว่า สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้จริง ทั้งในระดับประเทศและสากล โดยนายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ ให้แก่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ด้วยแนวคิดการพัฒนาที่เน้นคนเป็นศูนย์กลาง และการสร้างอาชีพที่หลากหลาย นำมาสู่วิธีการพัฒนาทางเลือกที่ทั่วโลกให้การยอมรับ โดยภายหลังการแสดงปาฐกถา ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล

กล่าวว่า ผู้เข้าร่วมงานเสวนาให้ความสนใจกับแนวคิดดังกล่าวเป็นอย่างมาก โดยหลายประเทศแสดงความต้องการให้นำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ในประเทศของตน

งานเสวนาที่เกิดขึ้นในเวทีระดับประชาคมโลกเช่นนี้ ถือเป็นพัฒนาการที่สำคัญและโอกาสที่ดีของประเทศไทย ในการสร้างให้เกิดการยอมรับรู้รับทราบในเวทีระดับโลก ถึงการน้อมนำ “ ศาสตร์พระราชา ” ไปปรับใช้ในงานพัฒนาชุมชนชนบทจนเกิดผลเป็นรูปธรรม ได้รับการยอมรับและมีการขยายผลไปยังหลายประเทศ และอาจกล่าวได้ว่าเป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญของการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนที่ประชาคมโลกกำลังแสวงหาสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ นี้ (มูลนิธิมั่นพัฒนา : ศาสตร์พระราชา หนทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งศตวรรษที่ ๒๑ , ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘)

แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงงานเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของเหล่าพสกนิกร มียุ่อย่างมากมาย เป็นเวลายาวนานกว่าพระมหากษัตริย์องค์ใดในราชวงศ์จักรี การนำพระราชกรณียกิจต่างๆที่ทรงประกอบขึ้น เพื่ออธิบายให้เห็นเป็นภาพที่ชัดเจนสามารถดำเนินการได้ในมิติต่างๆ ดังนี้

แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ”

หนึ่งในหลักการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานเพื่อการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของประเทศ ที่ถือเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชา คือ “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” โดยมีความเป็นมาและสาระสำคัญ ดังนี้

“ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” เป็นยุทธศาสตร์พระราชทานให้แก่หน่วยงานต่างๆ ซึ่งเป็นที่ได้รับการยอมรับในการเผยแพร่และเป็นที่เข้าใจกัน คือ เป็นกรณีที่พระองค์ได้พระราชทานให้แก่หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยึดถือปฏิบัติในการดำเนินงานแต่ยุทธศาสตร์นี้ เป็นที่ทราบกันว่าเป็นพระอัจฉริยภาพที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้แก่เหล่าข้าราชการได้เบื้องพระยุคลบาท ได้ประจักษ์ถึงผลสัมฤทธิ์แห่งยุทธศาสตร์นี้มาเป็นเวลานานแล้ว โดยจะเห็นได้จากพระราชกรณียกิจในการทรงงานต่างๆ เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปจากพระราชกรณียกิจในการที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงแก้ปัญหาในสถานที่ต่างๆ พระองค์จะทรงศึกษาเพื่อทรงทราบข้อมูลก่อน เมื่อได้ข้อมูลพอสมควรก็จะเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พื้นที่ โดยจะเห็นว่าการทรงงานของพระองค์ในพื้นที่นั้น ในพระหัตถ์จะมีแผนที่ ดินสอ เพื่อทรงเปรียบเทียบในพื้นที่จริง หากไม่ถูกต้องจะทรงแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูล หรือเป็นการกำหนดจุดพิกัดต่างๆไว้ใช้ประโยชน์ และทรงใช้กล้องถ่ายรูปบันทึกภาพในสถานที่จริง และอาจทรงใช้กล้องส่องทางไกลร่วมด้วย ตลอดจนการที่พระองค์ทรงสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากข้าราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจะทรงสอบถามจากประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อนำไปประกอบพระราชวินิจฉัยในการแก้ไขปัญหา การเข้าไปทรงงานในพื้นที่จึงเป็นกรณีที่พระองค์ทรงเก็บข้อมูล ทั้งทางด้านกายภาพและข้อมูลทางด้านสังคม

ในอีกทางหนึ่งก็จะเป็นการสร้างความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของฝ่ายราชการ ผู้ปฏิบัติการ รวมถึงทรงสอบถามข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาก็อาจกล่าวได้ว่าทรงดำเนินการเพื่อการ “ เข้าใจ ” และขณะเดียวกันก็เป็นการ “ เข้าถึง ” ด้วย และหลังจากนั้นจึงเป็นการเข้าแก้ไขปัญหามาตามทีพระองค์ได้ทรงกำหนดแนวทาง คือ การ “ พัฒนา ” ดังตัวอย่างที่มีอยู่อย่างมากมาย รวมถึงกรณีที่เป็นที่ทราบกันอย่างแพร่หลายในการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งเริ่มโครงการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีพื้นที่พรุเสื่อมโทรมประมาณ ๑๑,๐๐๐ ไร่ ที่สามารถแก้ปัญหาดินให้เป็นดินที่สามารถใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมได้ ในเวลาต่อมาอันเป็นที่มาของเรื่องราว พระสหายแห่งสาบบุรีนาม วาเต็ง ปูเต๊ะ (ต่อมาได้รับฉายาพระสหายแห่งสาบบุรี และได้มีโอกาสเข้าเฝ้าถวายงานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อีกหลายครั้ง ทั้งที่ปัตตานีและที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ วาเต็งไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ แต่ถวายงานเป็นภาษามลายูผ่านล่ามภาษามลายูประจำพระองค์) รวมถึงในหลายๆกรณีที่พระองค์ทรงสอบถามข้อมูลจากประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่ทรงงานแบบไม่ได้มีอยู่ในหมายกำหนดการมาก่อน และประชาชนเหล่านั้นไม่ได้มีเวลาเตรียมตัว เพราะแม้แต่เสื้อผ้าก็อาจไม่ได้สวมใส่ให้เรียบร้อยในการกราบบังคมทูลถวายข้อมูลแก่พระองค์

พลอากาศเอกกำธน สินธวานนท์ อดีตองคมนตรีในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เขียนไว้ในบทความ “ พระมหากษัตริย์นักคิด...นักปฏิบัติเพื่อความสุขของประชาชน ” (สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ , ๒๕๕๖ , พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี , กรุงเทพ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด . หน้า ๑๗๙) ความว่า

“ ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภว่า “ ฉันทรงราชย์สองปีแรกฉันไม่มีผลงาน เพราะฉันยังไม่รู้ว่าราษฎรต้องการอะไร ” เป็นที่ประจักษ์ว่า ทรงมองการเป็นพระมหากษัตริย์ เป็นเรื่องของงาน เป็นพระราชภาระที่จะสนองความต้องการของราษฎรเพื่อราษฎรจะได้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และการที่จะทรงงานให้ได้ผลตรงเป้าหมายได้นั้นต้องทราบว่า ประชาชนต้องการอะไร ”

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรนั้นทรงยึดวิธีการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาตลอดรัชสมัย ดังที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เขียนไว้ในบทความ “ ประสบการณ์สนองพระราชดำริ เรียนรู้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ๒๕๕๔ , การทรงงานพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว , กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง . หน้า ๕๒ - ๕๓) ความว่า “ พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ตรัสว่า “ ต้องระเบิดจากข้างใน ” นั่นคือ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนา ให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนา

เสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทัน
ได้มีโอกาสเตรียมตัว ทรงใช้หลัก “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” นั่นคือ ก่อนจะทำอะไร ต้องมีความเข้าใจ
เสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา ทั้งทางด้านกายภาพด้านจารีตประเพณีและ
วัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการดำเนินการนั้น จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงาน
ให้เขานั้น “ เข้าใจเราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเรา ประโยชน์คงจะ
ไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้ “ เข้าถึง ” ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้วก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้เข้าไปสู่
การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ”

ดังนั้น จะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทางทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จ
เรื่อง “ การพัฒนา ” จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะเข้าถึงกันแล้ว
การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งคู่ให้และผู้รับ

หลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนานั้น ทรงใช้กับทั้งคน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และ
วัฒนธรรม มีความลุ่มลึก และมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรืองานอื่นที่ทรงทำเป็นตัวอย่าง
ให้เห็นอย่างชัดเจน

แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ “ ภูมิสังคม ”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้จัดตั้ง
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในภูมิภาคต่างๆ เพื่อค้นคว้าวิจัยแสวงหารูปแบบ
การพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพ “ ภูมิสังคม ” ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งสภาพพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คน จุดประสงค์หนึ่งในการจัดตั้งศูนย์ศึกษา
การพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คือ การศึกษา ทดลอง แนวทางการพัฒนาแบบบูรณาการ
เห็นได้จากการนำหน่วยงานต่างกอง ต่างกรม ต่างกระทรวงมาทำงานเป็นคณะร่วมกัน แลกเปลี่ยน
ความคิด ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เป็นการผสมผสานความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อประชาชน
โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก ถือเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ติดต่อสื่อสาร
ระหว่างบุคคล ๓ กลุ่ม คือ นักวิชาการ นักปฏิบัติ และประชาชน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเปรียบเสมือนแหล่งเรียนพระราชทาน
ที่จะเป็นแนวทางและตัวอย่างของผลสำเร็จให้แก่พื้นที่อื่นๆโดยรอบให้เข้ามาศึกษาหาความรู้
ซึ่งแนวทางนั้น จะต้องเป็นสิ่งที่ประชาชนทำตามตัวอย่างได้โดยง่าย มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้อง
กับสภาพภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และจะต้องไม่เก้นกำลังความสามารถ
ในการลงทุนด้วย โดยแต่ละแห่งมีผลสำเร็จแตกต่างกันไปตามจุดเน้นการพัฒนาและความแตกต่าง
ของสภาพพื้นที่ ดังนี้

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี
๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

๕. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

๖. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

การมีพระราชดำริจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีครบทุกภาคของประเทศ อันเป็นการนำตัวอย่างของการแก้ไขปัญหาตามหลักภูมิสังคม นับว่าเป็นแนวพระราชดำริที่จะสร้างคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา ดูงาน เพื่อนำเอาสรรพสิ่งความรู้ที่พระองค์ได้ทรงดำเนินการไว้ในส่วนของวิธีการแก้ปัญหา รายละเอียดการดำเนินงาน การใช้ประโยชน์จากหลักการที่ได้พระราชทานไว้ รวมถึงการนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ โดยใช้ร่วมกับแนวทางตามภูมิสังคม เพื่อคนรุ่นต่อไปสามารถนำมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติตามลักษณะปัญหาที่อาจมีขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้โดยแท้จริง

แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ “ หลักการทรงงาน ๒๓ ข้อ ”

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรียนรู้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว , ๒๕๕๑ , หน้า ๖ - ๓๕)

เป็นหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รวบรวมและจัดทำสรุปไว้โดยใช้ข้อมูลจากการทรงงานและพระราชดำรัสในกรณีต่างๆ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ : การที่จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร แผนที่ สอบถามเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็ว ตรงความต้องการของประชาชน

๒. ระเบิดจากข้างใน : พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคนทรงตรัสว่า “ระเบิดจากข้างใน” หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนามีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาล่วงหน้า แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก

๓. แก้ปัญหาจากจุดเล็ก : ทรงมองปัญหาในภาพรวมก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหาของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็กๆ คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม

๔. ทำตามลำดับขั้น : ในการทรงงาน พระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนมากที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้ว ก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่นๆต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณสุขโภชนาขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภคที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชน โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕. ภูมิสังคม : การพัฒนาใดๆต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน

๖. องค์กรรวม : ทรงมีวิธีคิดอย่างองค์รวม (Holistic) หรือมองอย่างครบวงจร ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง

๗. ไม่ติดตำรา : การพัฒนาตามแนวพระราชดำริของพระองค์ มีลักษณะของการพัฒนาที่อนุโลม และรวมชอมกับสภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคมจิตวิทยาแห่งชุมชน คือ “ ไม่ติดตำรา ” ไม่ผูกมัดติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

๘. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การพัฒนาและช่วยเหลือราษฎร ทรงใช้หลักในการแก้ไขปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิกษณนั้นๆ มาแก้ไขปัญหาโดยไม่ต้องลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากนัก

๙. ทำให้ง่าย : ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถของพระองค์ทำให้การคิดค้นดัดแปลง ปรับปรุง และแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำรินั้นไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศในส่วนรวม ตลอดจนสภาพในสังคมของชุมชนนั้นๆ โปรดที่จะทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย ทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย อันเป็นการแก้ปัญหาด้วยการใช้กฎแห่งธรรมชาติ ฉะนั้นคำว่า “ ทำให้ง่าย ” หรือ “ Simplicity ” จึงเป็นหลักคิดสำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๐. การมีส่วนร่วม : ทรงนำ “ ประชาพิจารณ์ ” มาใช้ในการบริหารเพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องคำนึงถึง ความคิดเห็นของประชาชน หรือความต้องการของสาธารณชน

๑๑. ประโยชน์ส่วนรวม : พระองค์ระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “...ใครต่อใครบอกว่าขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนเบื่อ อาจจะรำคาญด้วยซ้ำว่า ใครต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อาจมาคิดในใจว่าให้ๆอยู่เรื่อยแล้วส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อส่วนรวมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมแต่อย่างเดียว เป็นการให้เพื่อตนเองสามารถที่จะมีส่วนร่วมที่จะอาศัยได้...”

๑๒. บริการที่จุดเดียว : การบริการรวมที่จุดเดียวเป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Service เกิดขึ้นในครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยทรงให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้เป็นต้นแบบในการบริการรวมที่จุดเดียว โดยมีหน่วยงานราชการต่างๆ มาร่วมดำเนินการและให้บริการประชาชน ณ แห่งเดียว

๑๓. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ : ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับธรรมชาติ ทรงมองอย่างละเอียดถึงปัญหาธรรมชาติ หากต้องการแก้ไขธรรมชาติ จะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ อาทิ การแก้ไขปัญหาลำน้ำเสื่อมโทรมได้พระราชทานพระราชดำริ การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ปล่อยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ

๑๔. ใช้ธรรมปราบอธรรม : แนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ เช่น การบำบัดน้ำเสียโดยใช้ผักตบชวา ซึ่งมีตามธรรมชาติ ให้ดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ

๑๕. ปลูกป่าในใจคน : การจะฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมาจะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักษผืนป่าให้แก่คนเสียก่อน

๑๖. ขาดทุนคือกำไร : “ ขาดทุน คือ กำไร Our loss is our gain... การเสีย คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า และการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้ ”

๑๗. การพึ่งตนเอง : การพัฒนาตามแนวพระราชดำรัสเพื่อแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น ด้วยการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไป แล้วขั้นต่อไปก็คือการพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อม และสามารถ “ พึ่งตนเองได้ ” ในที่สุด

๑๘. พออยู่พอกิน : การพัฒนาเพื่อให้พสกนิกรประสบความสุขสมบูรณ์ในชีวิต ได้เสด็จไปเยี่ยมประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกภูมิภาคของประเทศไทย สามารถเข้าพระราชหฤทัยในสภาพปัญหาได้อย่างลึกซึ้งว่า มีเหตุผลมากมายที่ทำให้ราษฎรตกอยู่ในวงจรแห่งทุกข์เข็ญ ทรงพระราชทานความช่วยเหลือให้พสกนิกร มีความกินดีอยู่ดี มีชีวิตอยู่ในขั้น “ พออยู่พอกิน ” ก่อนแล้ว จึงขยับขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

๑๙. เศรษฐกิจพอเพียง : เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

๒๐. ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน : ทรงมีพระราชดำรัสเรื่อง ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกันอย่างต่อเนื่องตลอดมา เพราะเห็นว่า หากคนไทยทุกคนได้ร่วมกันช่วยชาติ พัฒนาชาติ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกันแล้ว ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าอย่างมาก

๒๑. ทำงานอย่างมีความสุข : ทรงพระเกษมสำราญและทรงมีความสุขทุกคราที่จะช่วยเหลือประชาชน

๒๒. ความเพียร : ทรงริเริ่มโครงการต่างๆ โดยในระยะแรก ที่ไม่มีความพร้อมในการทำงานมากนัก และทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ทั้งสิ้น แต่พระองค์ก็ได้ท้อพระราชหฤทัย มุ่งมั่นพัฒนาบ้านเมืองให้บังเกิดความร่มเย็นเป็นสุข

๒๓. รู้ รัก สามัคคี : มีพระราชดำรัสในเรื่อง “ รู้ รัก สามัคคี ” อย่างต่อเนื่อง สามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

รู้ : การที่จะลงมือทำอะไร จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา วิธีการแก้ปัญหา

รัก : คือความรัก เมื่อรู้ครบถ้วนกระบวนการแล้ว จะต้องมีความรักการพิจารณาที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้นๆ

สามัคคี : การลงมือปฏิบัติ ควรคำนึงเสมอว่า จะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กรเป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าแก้ไขปัญหาลุล่วงไปด้วยดี

หลักการทรงงานซึ่งรวบรวมโดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นส่วนหนึ่งที่ทุกคนสามารถนำหลักการนี้มาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาได้อย่างง่ายๆ ไม่ต้องค้นหาความหมายในที่ต่างๆ ในหลายแหล่ง นับเป็นความสะดวกในการหยิบมาใช้ประโยชน์อย่างยิ่ง

แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ “ การสร้างคนด้วยการศึกษาและการเรียนรู้ ”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ของประชาชน โดยเฉพาะประชาชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ฉะนั้นการดำเนินงานทางด้านการศึกษาของพระองค์จะทรงมุ่งเน้นการอุดช่องว่างทางการศึกษาที่ภาครัฐอาจจัดบริการทางการศึกษาเข้าไปถึงไม่ถึง เช่น ในพื้นที่ที่มีปัญหาทางความมั่นคง พระองค์ก็จะทรงดำริให้มีระบบการศึกษาที่ดำเนินการเป็นการเฉพาะอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พระองค์ก็ทรงส่งเสริมการศึกษาหรือวิจัยงานต่างๆ ที่ก่อประโยชน์แก่ประเทศชาติในสาขาต่างๆ ในหลายด้าน ทรงก่อตั้งทุน การมอบทุน มอบรางวัลในสาขาต่างๆ หลายสาขานอกจากการศึกษาในระบบโรงเรียนแล้ว พระองค์ได้ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และโครงการตามพระราชดำริต่างๆ ด้วย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การศึกษาในระบบโรงเรียน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และทรงริเริ่มก่อตั้งโรงเรียนต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และพื้นที่ห่างไกล โดยมีตัวอย่างของการจัดตั้งโรงเรียนที่เป็นการศึกษาในระบบได้ ดังนี้

๑) โรงเรียนวังไกลกังวล ตั้งขึ้นโดยพระบรมราชานุญาตในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๑ และพระองค์ทรงพัฒนาต่อมาเพื่อให้เกิดการศึกษาแก่บุตรหลานของเจ้าหน้าที่ผู้รักษาวังไกลกังวล

๒) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เริ่มเปิดสอนตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๖ โดยพระองค์พระราชทานเงินทุนจำนวน ๑ ล้านบาท ให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์เป็นทุน เพื่อให้บุตรธิดาของผู้ป่วยที่เป็นโรคเรื้อนใช้เป็นสถานที่เล่าเรียน

๓) โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเดิมคือโรงเรียนราชวิทยาลัย ตั้งขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๔๐ มีวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ เพื่อไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในยุโรป ต่อมาให้รวมโรงเรียนราชวิทยาลัยกับโรงเรียนมหาดเล็กหลวงเข้าด้วยกันอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระราชทานนามว่า “ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ”

๔) โรงเรียนเจ้าฟ้าหลวงอุปถัมภ์ เป็นโรงเรียนที่สร้างให้ลูกหลานชาวไทยภูเขา ประชาชนที่อยู่ชายแดนทางไกลการคมนาคม ได้มีโอกาสเรียนรู้นักหนังสือไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย เป็นการสร้างสำนึกของความเป็นคนไทยมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของชาติ

๕) โรงเรียนร่มเกล้า ซึ่งมุ่งเปิดโอกาสให้เยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ปฏิบัติการของผู้มีอุดมการณ์ที่แตกต่างทางการเมือง และขาดโอกาสของการศึกษา

๖) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เป็นโรงเรียนที่พระองค์ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างโรงเรียนที่มีความต้องการช่วยเหลือเร่งด่วนต่างๆ เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๖ เกิดมหาวาตภัยภาคใต้ที่แหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และเงินที่มีผู้บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ สร้างโรงเรียนประชานูเคราะห์ที่ถูกพายุพัดพังรวม ๑๒ โรงเรียนใน ๖ จังหวัดภาคใต้ พระราชทานชื่อว่า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑ และ ๒ ที่จังหวัดกระบี่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓ ที่จังหวัดชุมพร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔ , ๕ , ๖ , ๗ , ๘ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๙ , ๑๐ ที่จังหวัดนราธิวาส โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๑ ที่จังหวัดสงขลา และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๒ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น และได้มีการก่อตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ โดยมูลนิธิราชประชานุเคราะห์เรื่อยมา ปัจจุบันมีโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จำนวน ๔๔ แห่งทั่วประเทศ

นอกจากนั้น พระองค์ยังทรงมีพระราชดำริให้มีโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจน เพื่อสงเคราะห์เด็กยากจน ซึ่งขาดที่พึ่งและเด็กในถิ่นทุรกันดารให้ได้รับการศึกษาตามควรแก่สภาพด้วย

๒. การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๘ – ๒๕๑๙ ด้วยทรงเห็นว่า มีบุคคลจำนวนมากขาดโอกาสทางการศึกษา ทรงริเริ่มโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนหลายโครงการ เพื่อให้การศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ให้มีความรู้และความสามารถประกอบสัมมาชีพอย่างมีความสุข มีปัญญา สามารถดำรงชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นสุขและมั่นคง อาทิ

๑) **จัดตั้งศาลารวมใจ** เพื่อใช้เป็นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน สำหรับประชาชนเข้าไปศึกษาหาความรู้เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และหนังสือประเภทต่างๆที่มีเนื้อหาสาระอ่านเข้าใจง่าย

๒) **โรงเรียนพระดาบส** เป็นโรงเรียนที่เกิดขึ้นภายใต้โครงการพระดาบส ซึ่งโครงการได้มีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ โดยได้จดทะเบียนเป็นโรงเรียนเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๒ ในนาม “ **โรงเรียนผู้ใหญ่พระดาบส** ” เป็นโรงเรียนสำหรับฝึกวิชาชีพ ดำเนินการเป็นแบบอาศรมพระดาบส เป็นศูนย์กลางประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกสาขา เพื่อเป็นวิทยาทานแก่บุคคลทั่วไป โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ คุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต้องเทียบกับทางราชการ เพียงแต่ให้ประกอบอาชีพได้เท่านั้น

๓) **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** เพื่อเป็นศูนย์รวมของการศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิจัย และแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาด้านต่างๆที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และการประกอบอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่ในภูมิประเทศนั้นๆ ปัจจุบันศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริมี ๖ ศูนย์กระจายอยู่ใน ๔ ภาค ได้แก่

ภาคกลาง

- ก) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ข) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี
- ค) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ภาคเหนือ

- ง) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- จ) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

ภาคเหนือ

- ฉ) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพหองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

๓. โครงการพระราชดำริต่างๆ อาทิ

๑) **โครงการอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์** ดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๒๔ เป็นโครงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เพื่อพัฒนาชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน

๒) **โครงการพัฒนาชุมชนตำบลบ้านจันทร์** ซึ่งดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๒๔ เป็นการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน ๑๒ ห้องเรียน โดยจัดหนังสือหมอนเวียนทุกหมู่บ้าน และจัดการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ ๓ - ๔ ทางวิทยุและไปรษณีย์ จัดอบรมกลุ่มแม่บ้านและจัดโครงการศึกษาวิชาชีพเคลื่อนที่สู่ชนบท เพื่อพัฒนาชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

๓) **โครงการพัฒนากลุ่มห้วยแม่เพรียง** เป็นโครงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน และจัดสอนวิชาชีพระยะสั้น จัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จัดกลุ่มสนใจ และจัด

โสตทัศนศึกษาให้ราษฎร อำเภอย่าง จังหวัดเพชรบุรี และอีกหลายๆโครงการที่เน้นสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ได้พัฒนาตนเองด้วยการศึกษา

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ยังมีพระราชปรารภว่า “...การเรียนรู้เรื่องราวและวิชาการสาขาต่างๆโดยกว้างขวาง จะก่อให้เกิดความรู้ ความคิด และความฉลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับชีวิต ทุกคนควรมีโอกาสที่จะศึกษาเมื่อต้องการ หรือพอใจจะเรียนรู้เรื่องใด สามารถค้นหาค้นคว้าได้โดยสะดวก...” จึงมีพระราชดำริให้จัดทำโครงการ **สภานุกรมไทยสำหรับเยาวชน** (พระราชดำริ พ.ศ.๒๕๐๖) โดยมีการศึกษาทดลองและกระทำอย่างรอบคอบ แบ่งวิทยาการออกเป็น ๔ สาขาวิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นับเป็นการพัฒนาวิชาการที่สำคัญยิ่งในวงการศึกษา ตลอดจนพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้ตั้งเป็นมูลนิธิต่างๆ เช่น มูลนิธิภูมิพล มูลนิธิอานันทมหิดล มูลนิธิเรียนหลวง (King’s Scholarship) (พระราชดำริ พ.ศ.๒๕๐๘) มูลนิธิศึกษาสงเคราะห์ในมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ (พ.ศ.๒๕๑๔) มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิคุณวราภรณ์ นอกจากนั้น ยังมีทุนการศึกษาพระราชทานแก่นักเรียนเฉพาะกรณีที่ได้รับพระราชทานในโอกาสต่างๆเป็นจำนวนมาก ซึ่งแสดงถึงพระอัจฉริยภาพ สายพระเนตรอันกว้างไกล และน้ำพระทัยเมตตาที่มีต่อพสกนิกรของพระองค์ในทางการศึกษา

จะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาของพสกนิกรในทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะเยาวชนที่อยู่ห่างไกล ขาดแคลน และด้อยโอกาสทางสังคม โดยนอกจากจะส่งเสริมในทางการศึกษาในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพการณ์ หรือภูมิสังคมแล้วยังทรงให้ความสนพระราชหฤทัยในการส่งเสริมการศึกษาในทุกๆระดับอย่างเหมาะสมด้วย

แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ “ หลัก ๓ ป. ”

หลัก ๓ ป. ได้แก่ ปฏิบัติ ปรัชญา และปฏิเวธ (ศาสตราจารย์กิตติคุณวิชญ์ เครืองาม : ศาสตร์พระราชา ศาสตร์แห่งแผ่นดิน) ซึ่งมีความหมายคือ

๑. ปฏิบัติ : ทรงทำให้เห็นเป็นประจักษ์ในด้านการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นทรงงานปฏิบัติในการทรงงานเพื่อแก้ไขปัญหาแก่พสกนิกร การพัฒนาด้านต่างๆ การสร้างหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้น ไปจนถึงการปฏิบัติในการครองพระองค์ในฐานะพ่อของแผ่นดิน หรือพระราชจริยวัตรที่มีต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ได้ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับทุกคน รวมถึงในส่วนที่เป็นการครองพระองค์ในด้านการใช้จ่าย การใช้สิ่งของให้มีประโยชน์สูงสุด ไม่ได้มีความฟุ่มเฟือยหรือหรูหรา ทรงดำรงตนอย่างสมถะ นับเป็นแบบอย่างในทางปฏิบัติให้แก่พสกนิกรได้อย่างแท้จริง

๒. ปรัชญา : ทรงสอน ให้เรียนตามที่ทรงสอนและสามารถทำได้จริง โดยในส่วนของปรัชญา เป็นการให้ความสำคัญในการศึกษาสำหรับเยาวชนและประชาชนโดยทั่วไป ที่ได้พระราชทานผ่านพระราชดำริในการตั้งสถานศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ การพระราชทานพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส การพระราชทานหลักการทั้งในด้านวิชาความรู้ การปลูกฝังด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม การทรงสอนผ่านหนังสือพระราชนิพนธ์ การปลูกความรักชาติผ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์ หรือทรงฟื้นฟูและอนุรักษ์ด้านประเพณีวัฒนธรรมไทย รวมถึงทรงสอนผ่านพระราชจริยวัตรของพระองค์ด้วย ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่ตีมีประโยชน์ต่อประชากรชาวไทย และประเทศชาติเป็นส่วนรวม

๓. ปฏิบัติ : ผลจากการกระทำ แสดงให้เห็นผลเป็นที่ประจักษ์เพื่อขับเคลื่อนศาสตร์พระราชทานออกไปสู่ประชาชน ทั้งในส่วนของปฏิบัติและปรัชญา ที่ได้ทรงทำมาตลอดอย่างต่อเนื่องยาวนานตลอดพระชนม์ชีพ ได้แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปถึงผลดีแห่งการที่ทรงกระทำ โดยในส่วนที่เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนมากคือ โครงการต่างๆที่พระองค์ทรงริเริ่มและแก้ไขปัญหาให้แก่พสกนิกรทั่วประเทศ รวมถึงการที่ภาคส่วนต่างๆ และประชาชนที่ได้เชื่อมั่นเอาแนวพระราชดำริไปปฏิบัติก็จะประจักษ์แก่ตนเองถึงผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง หลังการนำไปปฏิบัติ ทั้งในส่วน of ประชาชนโดยทั่วไป และในภาคธุรกิจที่ได้เชื่อมั่นแนวทางที่พระองค์ได้พระราชทานทั้งในส่วน of เกษตรทฤษฎีใหม่ และปรัชญา of เศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้ทรงปฏิบัติพระองค์ในการสร้างคุณประโยชน์แก่พสกนิกรของพระองค์ในเรื่องของการพระราชทานหลักการต่างๆ การให้ความสำคัญในด้านการศึกษา การพระราชทานความรู้และภูมิปัญญาในการแก้ไขปัญหา การจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงการครองพระองค์ในด้านความเป็นอยู่ของพระองค์เป็นตัวอย่าง เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการสร้างคุณประโยชน์ในด้านการพัฒนาศักยภาพในด้านคน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสังคมมนุษย์ที่มีความสุข หรือเรียกว่าเป็นการดำรงอยู่สังคมอย่างสันติสุขนั่นเอง ฉะนั้น ศาสตร์พระราชทานแห่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในด้านการให้ความรู้นี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นศาสตร์แห่งการพัฒนาคน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อการดำรงอยู่ของสังคม

บทที่ ๒

กระทรวงศึกษาธิการ : การน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

“ ศาสตร์พระราช ” คือ ความหวังและพลังใจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นับเป็นเวลา ๗๐ ปีแห่งการครองสิริราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ” รัชกาลที่ ๙ ซึ่งคนไทยทุกคนต่างรู้ดีอยู่ใน “ หัวใจ ” ว่า ทรงทุ่มเทพระวรกายปฏิบัติพระราชกรณียกิจมากมาย เพื่อความอยู่ดีกินดีของปวงชนชาวไทย ไม่ว่าพระราชกรณียกิจนั้นจะทำให้พระองค์ทรงเหน็ดเหนื่อยสักปานใด ภาพที่คนไทยเห็นจนชินตา คือ พระองค์ทรงทำงานทุกวัน และยังทรงคิดค้นแนวพระราชดำริต่างๆ มาแก้ไขสารพัดปัญหา เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร ตลอดการครองราชย์อันยาวนาน พระราชกรณียกิจมากกว่าสี่พันโครงการ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานองค์ความรู้ต่างๆ ผ่านศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ ศูนย์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ พระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำริในโอกาสต่างๆ รวมเป็น “ ศาสตร์พระราช ” ให้กับประชาชนชาวไทย นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาประเทศ แก้ไขปัญหาประเทศในทุกๆ ด้าน จึงควรเผยแพร่องค์ความรู้และพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้น้อมนำไปประพุดติและปฏิบัติเพื่อสืบสานงานตามพระราชปณิธานของพระองค์ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ขณะเดียวกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๕ กำหนดให้ “ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” และหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๗ กำหนดให้ “ การปฏิรูปประเทศ ต้องมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

กระทรวงศึกษาธิการ ได้น้อมนำพระราชกระแส พระบรมราโชวาท พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เข้าสู่ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ภายใต้ “ ศาสตร์พระราช ” ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบให้โครงการสืบสานศาสตร์พระราชเป็นโครงการสำคัญของรัฐบาล และให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ รวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐเข้าร่วมโครงการส่งเสริมให้ข้าราชการ และประชาชนได้เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เพื่อสืบสานน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒. ให้กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามแนวทางสืบสานน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ตามรอบพระยุคลบาท และสืบสานน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยให้กระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจ จัดฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการหรือบุคลากรในสังกัด รวมถึงหลักสูตรการปฐมนิเทศข้าราชการหรือบุคลากรใหม่ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำ โดยให้เรียนรู้ตามรอบพระยุคลบาท เพื่อสืบสานน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยใช้หนังสือศาสตร์พระราชากับหนังสือที่รวบรวมพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของทุกปี

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และระดับอาชีวศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา ในเรื่องการเรียนรู้ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท เพื่อสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก ทศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ดีแก่กลุ่มเยาวชนและนักศึกษา ซึ่งจะเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติต่อไป

๔. ให้กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และระดับอาชีวศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา ในเรื่องการเรียนรู้ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท เพื่อสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก ทศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ดีแก่กลุ่มเยาวชนและนักศึกษา ซึ่งจะเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยังเสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการ บริหารโครงการเพื่อดำเนินการสืบสานศาสตร์พระราชาดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง

๑.๑ รวบรวมข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มาจากพระราชดำริ และโครงการสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๑.๒ ส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตร และจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชากับในทุกระดับการศึกษา

๑.๓ จัดทำ “ โครงการครูสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ” เพื่อให้เป็นกลุ่มที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ของศาสตร์พระราชาสู่สถาบันการศึกษาและนักเรียน

๑.๔ จัดทำและดำเนินการ “ โครงการส่งเสริมการอ่านสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ” เพื่อ

๑.๕ กำหนดดัชนีชี้วัดสถาบันการศึกษาที่ดำเนินการโครงการสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑ จัดให้หลักสูตรให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒.๒ ส่งเสริมให้โรงเรียนมีห้องสมุดศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๓. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓.๑ เสริมสร้างและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย ทำการวิจัยการนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ เพื่อให้มี Model และ Best Practice ที่เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชาและภาคส่วนต่างๆ

๓.๒ จัดให้หลักสูตรมีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชานในสาขาต่างๆ

๓.๓ ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีห้องสมุดศาสตร์พระราชาน

๔. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๔.๑ จัดให้หลักสูตรให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชานในสาขาต่างๆ

๔.๒ ส่งเสริมให้สถาบันมีห้องสมุดศาสตร์พระราชาน

๕. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕.๑ จัดให้หลักสูตรให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชานในสาขาต่างๆ

๖. โรงเรียน

๖.๑ จัดให้หลักสูตรให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชานในสาขาต่างๆ

๖.๒ จัดให้มีมุมหนังสือศาสตร์พระราชานในห้องสมุด หรือในห้องเรียน

๗. มหาวิทยาลัย

๗.๑ จัดให้หลักสูตรให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์พระราชานในสาขาต่างๆ

๗.๒ จัดตั้งห้องสมุดศาสตร์พระราชาน

๘. ราชบัณฑิตยสถาน

๘.๑ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ ศาสตร์พระราชานสาขาต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ และเผยแพร่ต่อประชาชน

ในระยะเวลาที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการ ได้สืบสาน น้อมนำศาสตร์พระราชานไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยได้ดำเนินการดังนี้

๑. แนวทางการสืบสานศาสตร์พระราชาน กระทรวงศึกษาธิการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การเรียนการสอน โดยกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. การดำเนินการสืบสานศาสตร์พระราชาน กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินการ ได้แก่ จัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการเรียนการสอนที่สร้างความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำคู่มือการเรียน ระบบการประเมินสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. หลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจะถูกบรรจุไว้ในส่วนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนเอกชน โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนของตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) และโรงเรียนในสังกัดของกรุงเทพมหานคร (กทม.) รวมทั้งสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบ

๔. การจัดทำคำของบประมาณแบ่งเป็น ๓ ช่องทาง คือ งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีปกติ งบประมาณบูรณาการ และงบประมาณยุทธศาสตร์ของสำนักนายกรัฐมนตรี

๕. การพัฒนาบุคลากร กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครู เพื่อนำไปถ่ายทอดให้กับนักเรียน ส่วนการผลิตครูที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มอบหมายมหาวิทยาลัยในกำกับกำหนดให้มีการเรียนเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในคณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์

๖. ปัญหาอุปสรรค คือ ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา ส่งผลให้นักเรียนได้รับการอบรมศึกษาจากสถาบันการศึกษาเป็นแนวทางที่ไม่สอดคล้องกับที่ผู้ปกครองได้อบรมสั่งสอน แนวทางการแก้ไข กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้ กศน.จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักศึกษาของ กศน. ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันกับการศึกษาในระบบปกติเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยในระยะแรกนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งใช้เป็นแนวทางในการสืบสานน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไป

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๖๕ ได้กำหนดให้ “ ยุทธศาสตร์ชาติ ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญของเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติให้มีความมั่นคงและคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากัน

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทาง และวิธีการที่ทุกองค์กรต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือ “ ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในทุกสาขากำลังอำนาจของชาติ ” อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การศึกษา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีและการสื่อสาร ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

หลักการ

เชิดชูสถาบัน ประยุกต์ใช้**หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**ให้เป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และค่านิยมความเป็นไทย เพื่อสร้างความปรองดอง ซึ่งมีองค์ประกอบคือ

๑) แนวคิด : เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยเพื่อความมั่นคง

๒) คุณลักษณะ : เศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

๓) คำนิยาม : ความพอเพียงประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ ได้แก่ **ความพอประมาณ** คือ ความพอดีที่ไม่น้อยหรือมากเกินไป **ความมีเหตุผล** คือ การตัดสินใจโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยและคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ **การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี** คือ การเตรียมพร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๔) เงื่อนไข : การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ๒ เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ อันประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะใช้ความรู้นั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน มีความระมัดระวังในขั้นตอนการปฏิบัติ และเงื่อนไขคุณธรรม อันประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์
- ๒) เพื่อเพิ่ม กระจายโอกาส และคุณภาพการให้บริการของรัฐบาลอย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นธรรม
- ๓) เพื่อลดต้นทุนให้ภาคการผลิตและบริการ
- ๔) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการด้วยนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์หลัก

- ๑) ยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงให้กับประเทศ
- ๒) ยุทธศาสตร์สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ๔) ยุทธศาสตร์สร้างโอกาสบนความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมายความมั่นคง

- ๑) การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ๒) ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองมีความมั่นคง เป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- ๓) สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น
- ๔) ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๕) ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

เป้าหมายความมั่งคั่ง

- ๑) ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- ๒) เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้าการลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- ๓) ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายความยั่งยืน

๑) การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ

๒) การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละ เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

๓) ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ ๕ ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศไทยระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ” ของประเทศ

หลักการ

๑) น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกมิติการพัฒนาอย่างบูรณาการ บนทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี

๒) คำนึงถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้คนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความมั่นคงของชาติและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ

๓) มุ่งเสริมสร้างกลไกการพัฒนาประเทศ ทั้งกลไกที่เป็นกฎหมายและกฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกระดับ ควบคู่กับการพัฒนากรอบในรูปแบบของคณะกรรมการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับพื้นที่

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ ความสามารถ สามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต
- ๒) เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจมีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืน
- ๓) เพื่อรักษาทุนธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศ
- ๔) เพื่อสร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ
- ๕) เพื่อให้มีการทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ยึดหน้าที่และพื้นที่ ทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพและปราศจากคอร์รัปชัน

ยุทธศาสตร์

- ๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ๓) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๔) ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๕) ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง และยั่งยืน
- ๖) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคม
- ๗) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ๘) ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ๙) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ๑๐) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

เป้าหมายรวม

- ๑) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นนวัตกรรมสร้างสรรค์ทางสังคม มีความสุขทั้งมิติทางกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง มีความเป็นไทย และมีความสามารถเชิงการแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี
- ๒) ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ การประกอบอาชีพ และการบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ๓) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล เน้นอุปสงค์นำการผลิต มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และมีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็ง มีการลงทุนในการผลิตและบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ๆ โดยกระจาย

ฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์ พลังงาน และการลงทุนวิจัยและพัฒนา

๔) ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ

๕) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่งสินค้า และการค้ามนุษย์ลดลง มีความพร้อมในการปกป้องประชาชนจากการก่อการร้าย และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๖) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมจากประชาชน ลดปัญหาคอร์รัปชัน การใช้จ่ายภาครัฐต้องมีประสิทธิภาพสูง และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

บทที่ ๓

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ๕ ด้าน ดังนี้

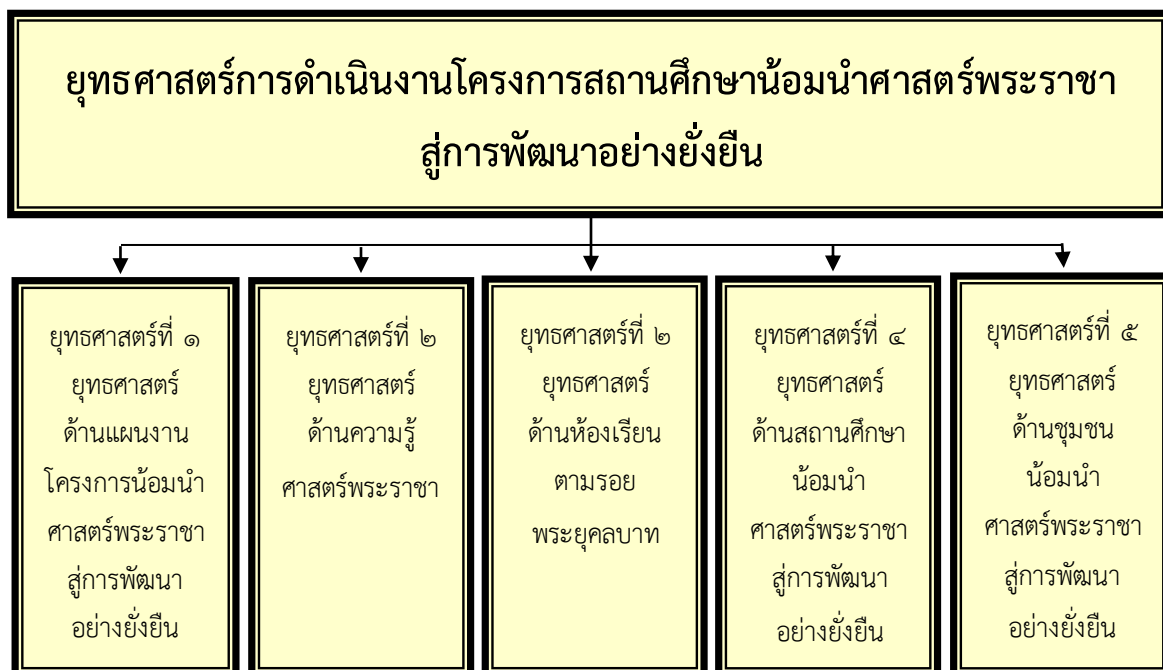
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านแผนงานโครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านความรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านชุมชนน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านแผนงานโครงการน้อมนำศาสตร์พระราชา

การขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามศาสตร์พระราชา ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับภารกิจตามมาตรฐาน ดังนี้

๑.๑ มาตรฐานการดำเนินงานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑) หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) จัดประชุมคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) เสนอแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

๔) จัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) สรุปการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒ ตัวชี้วัด สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านความรู้ศาสตร์พระราชา

การจัดการด้านความรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน/นักศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจตามกระบวนการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขตามมาตรฐาน ดังนี้

๒.๑ มาตรฐานในการดำเนินงานองค์ความรู้การดำเนินงานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑) ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ รวบรวมองค์ความรู้

๒) จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ การฝึกอบรม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกตามศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) จัดทำคู่มือการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสถานศึกษา
น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔) จัดประชุมชี้แจง อบรมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษา
น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) ติดตามผลการปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์ในด้านการศึกษาและการปฏิบัติตน

๒.๒ ตัวชี้วัด สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวัดผลสัมฤทธิ์ตาม
กลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจุดเริ่มต้นที่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ต้องมีความรู้ความเข้าใจ
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง และผู้เรียนต้องมีการฝึกปฏิบัติเพื่อปลูกฝังให้มีจิตสำนึกตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐาน ดังนี้

๓.๑ มาตรฐานในการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑) ศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ และจำแนกกลุ่มเป้าหมายเป็น ๔ กลุ่มงาน

๒) ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงาน จัดทำแผนงาน
โครงการ กิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓) จัดทำโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย

๔) จัดทำสมุดบัญชีออมทรัพย์ สมุดบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) จัดทำบันทึกการดำเนินงาน และการจัดกิจกรรมของนักเรียนแกนนำ นักศึกษาแกนนำ
ทั้ง ๔ กลุ่มงาน

๓.๒ ตัวชี้วัด สถานศึกษาดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์คุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา

อย่างยั่งยืนด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้บริหาร
สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ และดำเนินการจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ
โครงการ และให้สถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืนตามมาตรฐาน ดังนี้

๔.๑ มาตรฐานในการดำเนินงานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

๓) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๕) จัดตั้งธนาคาร หรือสหกรณ์ หรือกิจกรรมการออมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒ ตัวชี้วัด สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ตามกระบวนการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนักเรียน นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงาน และทุกห้องเรียนดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านชุมชนน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การดำเนินงานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท โดยนักเรียน นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงาน และสมาชิกในห้องเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการผลิตผลงานผลิตภัณฑ์ เพื่อจำหน่ายให้แก่ชุมชนรอบสถานศึกษาและตลาดนัดชุมชน ร้านค้าสหกรณ์ในชุมชนเป็นแหล่งรับและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลิตผลโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐาน ดังนี้

๕.๑ มาตรฐานในการดำเนินงานชุมชนน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑) ผู้บริหารสถานศึกษาทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับผู้นำชุมชน ในการเป็นแหล่งรับและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลิตผลโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

๒) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนงานประสานความร่วมมือกับชุมชน

๓) ผู้บริหารสถานศึกษาและชุมชนมีการจัดทำแผนงานการตลาดร่วมกัน

๔) ผู้นำชุมชนจัดพื้นที่ตลาดนัดชุมชนให้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และผลิตผลโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) ผู้นำชุมชนส่งเสริม สนับสนุนโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกระบวนการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๒ ตัวชี้วัด ชุมชนจัดให้มีตลาดนัดชุมชน หรือแหล่งรับซื้อ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลิตผลโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

กลยุทธ์การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราช สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นกระบวนการปลูกฝังจิตสำนึกในการดำรงชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและความไม่ประมาท ด้วยกลยุทธ์ การดำรงชีวิต ๖ พ. ๔ ม. ๑ ธ. ดังนี้

๑. ดำรงชีวิตด้วย ๖ พ. คือ พอมี พออยู่ พอกิน พอใช้ พอเพียง และพึงตนเอง
๒. ไม่ดำรงชีวิตด้วย ๔ ม. คือ ไม่สุดโต่ง ไม่ตามกระแส ไม่ฟุ้งเฟ้อ และไม่ฟุ่มเฟือย
๓. ดำรงชีวิตด้วยหลักธรรม ๑ ธ. คือ หลักธรรม เช่น อริยสัจ ๔ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

กลยุทธ์ ๖ พ.

กลยุทธ์ ๖ พ. เป็นการสร้างอุปนิสัยและอัตลักษณ์ให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

- ๑) พอมี : ผู้เรียนมีการวางแผนในการจัดทำโครงงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) พออยู่ : ผู้เรียนรู้จักการดำรงชีวิตตามปัจจัย ๔ อย่างพอเพียง
- ๓) พอกิน : ผู้เรียนรู้จักการดำรงชีวิตตามสภาพความเป็นอยู่ด้วยเหตุผล
- ๔) พอใช้ : ผู้เรียนสามารถควบคุมรายรับ-รายจ่ายตามความเป็นจริง เป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน

ให้กับตนเอง

- ๕) พอเพียง : ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามแนวทางมีความรู้ มีคุณธรรม

- ๖) พึงตนเอง : ผู้เรียนมีอุปนิสัยการอยู่ร่วมกับชุมชน สังคมตามมิติแห่งความสมดุลของชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

กลยุทธ์ ๔ ม.

กลยุทธ์ ๔ ม. เป็นการสร้างอุปนิสัยให้แก่ผู้เรียน ดังนี้

- ๑) ไม่สุดโต่ง : ผู้เรียนดำรงชีวิตตามแนวทางสายกลาง ขจัดปัญหาความขัดแย้ง
- ๒) ไม่ตามกระแส : ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม
- ๓) ไม่ฟุ้งเฟ้อ : ผู้เรียนมีอุปนิสัยในการประหยัดอดออมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) ไม่ฟุ่มเฟือย : ผู้เรียนมีอุปนิสัยในการดำรงชีวิตตามอัตภาพของตนเอง และครอบครัว

กลยุทธ์ ๑ ธ.

กลยุทธ์ ๑ ธ. เป็นการนำหลักธรรมคำสอนของศาสนามาใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อความสงบร่มเย็น ตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนา ตัวอย่างเช่น ศาสนาพุทธใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิตอย่างพอมี พอกิน พอใช้ พอเพียง โดยใช้หลักความจริง ๔ ประการ คือ การมีอยู่ของทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ และหนทางไปสู่ความดับทุกข์ ซึ่งความจริงเหล่านี้เรียกว่า “ อริยสัจ ๔ ” ดังนี้

๑) ทุกข์ คือ การมีอยู่ของทุกข์ ได้แก่ เกิด แก่ เจ็บ และตายล้วนเป็นทุกข์ ความเศร้าโศก ความโกรธ ความอิจฉาริษยา ความวิตกกังวล ความกลัว และความผิดหวังล้วนเป็นทุกข์ การพลัดพรากจากของที่รักก็เป็นทุกข์ ความเกลียดก็เป็นทุกข์ ความอยาก ความยึดมั่นถือมั่น ความยึดติดในชั้นนี้ทั้ง ๕ ล้วนเป็นทุกข์

๒) สมุทัย คือ เหตุแห่งทุกข์ เพราะอวิชชา ผู้คนจึงไม่สามารถเห็นความจริงของชีวิต พวกเขาดกอยู่ในเปลวเพลิงแห่งตัณหา ความโกรธ ความอิจฉาริษยา ความเศร้าโศก ความวิตกกังวล ความกลัว และความผิดหวัง

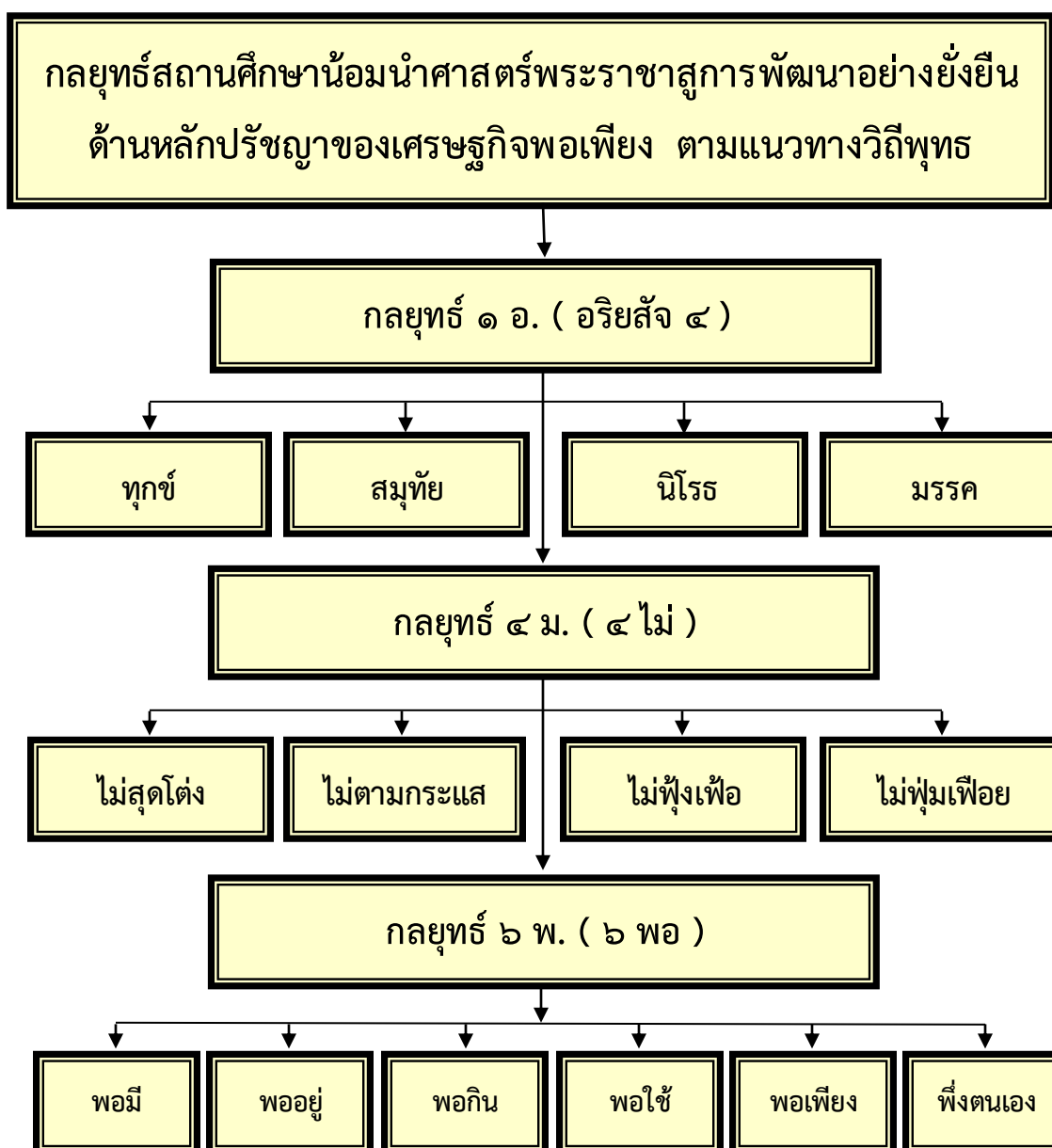
๓) นิโรธ คือ ความดับทุกข์ การเข้าใจความจริงของชีวิตนำไปสู่การดับความเศร้าโศกทั้งมวล อันยังให้เกิดความสงบและความเบิกบาน

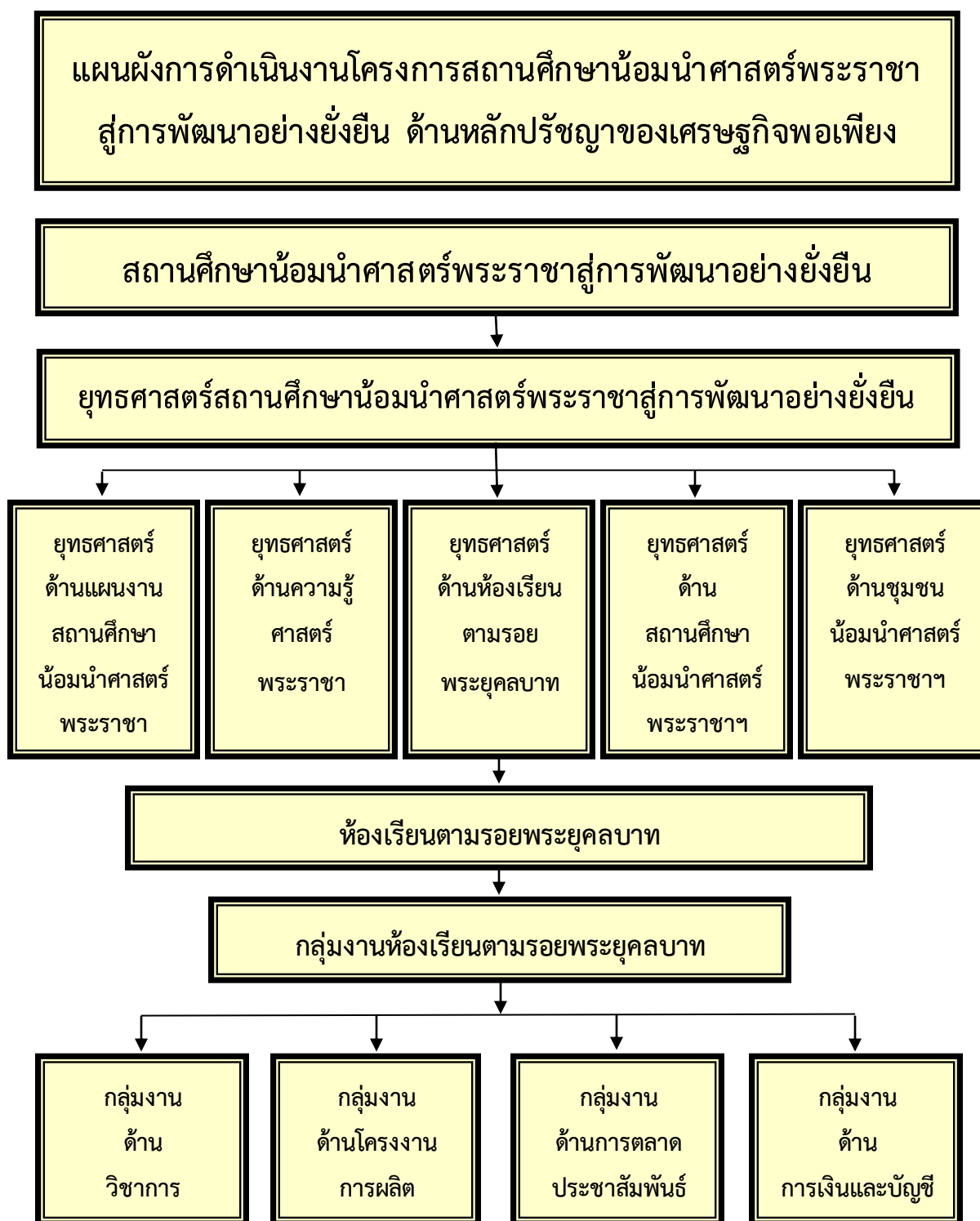
๔) มรรค คือ หนทางนำไปสู่ความดับทุกข์ อันได้แก่ **อริยมรรค ๘** ซึ่งได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยการดำรงชีวิตอย่างมีสติ ความมีสตินำไปสู่สมาธิและปัญญา ซึ่งจะปลดปล่อยให้พ้นจากความทุกข์และความโศกเศร้าทั้งมวล อันจะนำไปสู่ความศานติและความเบิกบาน พระพุทธองค์ได้ทรงเมตตา นำทางพวกเราไปตามหนทางแห่งความรู้แจ้งนี้

แนวทางดำเนินอันประเสริฐของชีวิต หรือกาย วาจา ใจ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ เรียกว่า อริยมรรค แปลว่า ทางอันประเสริฐ เป็นข้อปฏิบัติที่มีหลักไม่อ่อนแอ จนถึงกับตกอยู่ใต้อำนาจความอยากแห่งใจ แต่ก็ไม่แข็งดิ่งกับการทรมานกายให้เหือดแห้งจากความสุขทางกาย เพราะฉะนั้นจึงได้เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา คือ ทางดำเนินสายกลาง ไม่หย่อน ไม่ตึง แต่พอเหมาะ เช่น สายดนตรีที่เทียบเสียงได้ที่แล้ว คำว่ามรรคแปลว่าทาง ในที่นี้หมายถึงทางเดินของใจ เป็นการเดินทางจากความทุกข์ไปสู่ความเป็นอิสระหลุดพ้นจากทุกข์ ซึ่งมนุษย์หลงยึดถือและประกอบขึ้นใส่ตนด้วยอำนาจของอวิชชา มรรคมองค์แปด คือ ต้องพร้อมเป็นอันเดียวกันทั้งแปดอย่าง ดุจเชือกพันแปดเกลียว “ องค์แปด ” คือ

๑. สัมมาทิฐิ คือ ความเข้าใจถูกต้อง
๒. สัมมาสังกัปปะ คือ ความใส่ใจถูกต้อง
๓. สัมมาวาจา คือ การพูดจาถูกต้อง
๔. สัมมากัมมันตะ คือ การกระทำถูกต้อง
๕. สัมมาอาชีวะ คือ การดำรงชีพถูกต้อง
๖. สัมมาวายามะ คือ ความเพียรถูกต้อง
๗. สัมมาสติ คือ การระลึกประจําใจถูกต้อง
๘. สัมมาสมาธิ คือ การตั้งใจมั่นที่ถูกต้อง

การปฏิบัติธรรมทุกขั้นตอน รวมลงในมรรคอันประกอบด้วยองค์แปดนี้ เมื่อสรุปรวมกันแล้วเหลือเพียง ๓ ส่วน คือ ศีล - สมาธิ - ปัญญา สรุปสั้นๆก็คือ การปฏิบัติธรรม (ศีล - สมาธิ - ปัญญา) ก็คือการเดินตามมรรค

- หมายเหตุ ๑. จุดเริ่มต้นที่ห้องเรียน เพื่อให้เป้าหมายคือผู้เรียนได้รวมกลุ่มทำโครงการทำมาหากิน
๒. จากห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ขยายผลในภาพรวมทุกห้องเรียนในสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. จากสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน จะร่วมมือในชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และเป็นภาคปฏิบัติ

โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระราชทานองค์ความรู้ต่างๆผ่านศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ ศูนย์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ พระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำรินโอกาสต่างๆรวมเป็น “ ศาสตร์พระราชา ” ให้กับประชาชนชาวไทย นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตพัฒนาประเทศ แก้ไขปัญหาประเทศในทุกๆด้าน จึงเห็นควรเผยแพร่องค์ความรู้ และพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้น้อมนำไปประพจน์และปฏิบัติเพื่อสืบสานงานตามพระราชปณิธานของพระองค์ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการยอมรับจากองค์การระหว่างประเทศ ในฐานะเป็นแนวทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกที่ครอบคลุมทั้งครอบครัว ชุมชน องค์กร ภาครัฐ และสังคม รวมทั้งการสร้างควมยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม การมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก นอกจากนี้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกนำไปศึกษาในฐานะที่เป็นข้อเสนอที่ท้าทายกับแนวทางการพัฒนาที่มีอยู่ในโลกตะวันตก ในฐานะที่เป็นแนวคิดเชิงระบบที่จะสร้างความสมดุล มั่นคง และยั่งยืนของสังคมมนุษย์และโลกโดยรวม

ในขณะเดียวกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๕ กำหนดให้ “ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการได้ รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” และหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๗ กำหนดให้ “ การปฏิรูปประเทศ ต้องมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

คณะกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการ บริหารโครงการเพื่อดำเนินการสืบสานศาสตร์พระราชา โดยดำเนินการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา ในเรื่องการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเพื่อสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม และพฤติกรรมที่ดีแก่กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษาจึงจัดทำโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ สถานศึกษารวบรวมข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ชุมชน และสังคม เศรษฐกิจกิจ และโครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๒ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม และจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราช ให้แก่ครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา

๒.๓ สถานศึกษาจัดทำ “โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” เพื่อให้มีกระบวนการที่สามารถถ่ายทอดความรู้ของศาสตร์พระราชไปสู่ครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา

๒.๔ สถานศึกษาดำเนินการ “โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” เพื่อให้เป็นกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติ และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๕ กำหนดดัชนีชี้วัดสถานศึกษาที่ดำเนินการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ด้านปริมาณ

- สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเข้ารับการประเมินประจำปีการศึกษา เพื่อประกาศให้เป็น “สถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

๓.๒ ด้านคุณภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีจิตสำนึก ทศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ดีในการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และน้อมนำ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- จัดตั้งสถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ “สถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงาน ประจำจังหวัดและอำเภอ

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑ ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๔.๒ สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ ด้านปริมาณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาร้อยละ ๘๐ ในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพึงพอใจ

๕.๒ ด้านคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์มีความมั่นใจในกระบวนการดำเนินงาน โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณลักษณะที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

๖. การประเมินผลโครงการ

๖.๑ สถานศึกษาประเมินตนเองเมื่อสิ้นปีการศึกษา และรายงานต้นสังกัด

๖.๒ หน่วยงานต้นสังกัดประเมินสถานศึกษา และรายงานศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราช ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีอุปนิสัย อยู่อย่างพอเพียง และน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติใช้ในการดำรงชีวิต

๗.๒ สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ น้อมนำศาสตร์พระราชาด้านหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การพัฒนาอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

๗.๓ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นในชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ให้การสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ ๔

แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้เป็นสถานศึกษาสามารถดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน และเป็นสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของการศึกษาทุกประเภท ได้กำหนดบทบาทและภารกิจของผู้บริหารในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา ดังนี้

๑. ส่วนกลาง

๑.๑ ดำเนินการโดยผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดจนการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพของโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะทำงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) จัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ

๓) ประชุมผู้บริหารองค์กรหลัก/ผู้บริหารหน่วยงานระดับจังหวัด/ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อมอบนโยบายการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔) จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) กำหนดมาตรการเสริมแรง จัดทำเกียรติบัตร และโล่เชิดชูเกียรติ

๖) การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๗) จัดพิธีมอบรางวัลประกาศเกียรติบัตร โล่เชิดชูเกียรติ ให้กับสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น

๘) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ประเภทดีเด่นระดับเงิน ประเมินปีที่ ๑ เพื่อรับโล่เชิดชูเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทดีเด่นระดับทอง ประเมินปีที่ ๒ เพื่อรับโล่เชิดชูเกียรติจากนายกรัฐมนตรี และประเภทดีเด่นระดับเพชร ประเมินปีที่ ๓ เพื่อรับโล่รางวัลพระราชทาน

๑.๒ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการสืบสานน้อมนำศาสตร์พระราชาไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒. ส่วนภูมิภาค

ดำเนินการโดยหัวหน้าส่วนราชการในระดับจังหวัด/ระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑) ประชุมชี้แจงเพื่อมอบนโยบายการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ อำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผล

๓) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เพื่อออกตรวจเยี่ยมประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนิเทศ ติดตาม และประสานความร่วมมือให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาภายในภาคเรียนที่ ๑ ของปีการศึกษา

๔) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานให้กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลักทราบผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

๕) มีมาตรการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา เช่น การประกวด การประกาศเกียรติคุณ และการมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่รับผิดชอบ

๓. สถานศึกษา

ดำเนินการโดยคณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ผู้ปกครอง และชุมชน โดยจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา มีหน้าที่อำนวยการ และจัดทำแผนปฏิบัติการ

ขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะผู้บริหาร มีภาระหน้าที่ในการนํานโยบายการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดประชุมชี้แจง และแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงาน เสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

๒) คณะครู อาจารย์ที่ปรึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา และให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ รับทราบปัญหา/ข้อเสนอแนะ และรายงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ยั่งยืนให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

๓) นักเรียน นักศึกษาแกนนำ มีบทบาทหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เพื่อดำเนินงานตามโครงสร้าง และจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย พัฒนางค์ความรู้จากการอบรมนักเรียนทุกคนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และให้ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

การขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาทั่วประเทศ กำหนดให้มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธาน คณะกรรมการสถานศึกษา และกรรมการบริหารเป็นกรรมการ

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบโครงการ โดยมีบทบาทหน้าที่ศึกษารวบรวมข้อมูล จัดทำองค์ความรู้ กระบวนการดำเนินงาน นำข้อมูลมาคัดกรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ

โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน และดำเนินการประเมินตนเองทุกปีการศึกษา

๓. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วย ครูประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียน นักศึกษาแกนนำของห้องเรียน ได้แก่ หัวหน้าห้อง รองหัวหน้าห้องฝ่ายวิชาการ รองหัวหน้าห้องฝ่ายแผนงานโครงการการผลิต รองหัวหน้าห้องฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ รองหัวหน้าห้องฝ่ายการเงินและบัญชี และทีมแกนนำขับเคลื่อนกระบวนการของการดำเนินงานตามแผนงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมคณะกรรมการอำนวยการชี้แจงวัตถุประสงค์ นโยบาย การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

๕. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน สถานศึกษาขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๕ ด้าน คือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานด้าน ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท มาตรฐาน ด้านสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมาตรฐานด้านชุมชนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

๖. จัดทำปฏิทินและตารางการปฏิบัติงานตามโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตลอดปีการศึกษา และดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้าน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๗. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

๘. สถานศึกษาดำเนินการประเมินตนเอง และรายงานผลการประเมินส่งต้นสังกัด เพื่อขอรับ การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงจากต้นสังกัดตามระยะเวลาที่กำหนด

๙. หน่วยงานต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์ การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง และนำเสนอผลการประเมินต่อศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๑๐. ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาดัดสินผลงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้าน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับดีเด่น โดยทำการตรวจสอบรายชื่อสถานศึกษา จัดลำดับ ผลงาน ให้ความเห็นชอบผลงาน และจัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

๑๑. ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มอบโล่ เกียรติบัตร เพื่อประกาศเกียรติคุณให้เป็นสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้าน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับดีเด่นประจำปีการศึกษา

แนวทางประเมินผลงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สถานศึกษาขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง สถานศึกษาที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยน้อมนำ ศาสตร์พระราชา หลักการทรงงาน โดยเฉพาะหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของความมีเหตุผล ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกันที่ดี การทำงานบนฐานความรู้คู่คุณธรรม

สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะรับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับการศึกษา เป็นไปตามสภาพ บริบทของสถานศึกษาแต่ละสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดกระบวนการประเมินผลงานโครงการ สถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับดีเด่น ดังนี้

๑. ขั้นตอนการประเมินผลงาน

๑.๑ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน

- ๑) สถานศึกษาส่งใบสมัครขอรับการประเมินผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัด

๒) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ประเมินผลงานตนเอง และจัดทำผลงานระดับดีเด่นเสนอผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต เพื่อพิจารณาและรับรองผลงานระดับดีเด่น

๓) หน่วยงานต้นสังกัดรวบรวมใบสมัครจัดทำบัญชีรายชื่อ และมอบหมายผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต ประเมินผลงานและรับรองผลงานระดับดีเด่น

๔) ผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต ประเมินผลงานสถานศึกษาและรับรองผลงานระดับดีเด่นให้หน่วยงานต้นสังกัด

๕) หน่วยงานต้นสังกัด โดยหัวหน้าส่วนราชการรับรองผลงานสถานศึกษา และส่งผลงานระดับดีเด่นให้กระทรวงศึกษาธิการ

๖) กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานสถานศึกษาทุกสังกัด

๑.๒ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง

๑) สถานศึกษาส่งใบสมัครขอรับการประเมินผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัด

๒) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ประเมินผลงานตนเอง และจัดทำผลงานระดับดีเด่นเสนอผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน/ประธานสหวิทยาเขต เพื่อพิจารณาและรับรองผลงานระดับดีเด่น

๓) หน่วยงานต้นสังกัดรวบรวมใบสมัครจัดทำบัญชีรายชื่อ และมอบหมายผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต ประเมินผลงานและรับรองผลงานระดับดีเด่น

๔) ผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต ประเมินผลงานสถานศึกษาและรับรองผลงานระดับดีเด่นให้หน่วยงานต้นสังกัด

๕) หน่วยงานต้นสังกัด โดยหัวหน้าส่วนราชการรับรองผลงานสถานศึกษา และส่งผลงานระดับดีเด่นให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๖) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงานสถานศึกษา และส่งผลงานระดับดีเด่นให้กระทรวงศึกษาธิการ

๗) กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานสถานศึกษาทุกสังกัด

๑.๓ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร

๑) สถานศึกษาส่งใบสมัครขอรับการประเมินผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัด

๒) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเอง และจัดทำผลงานระดับดีเด่นเสนอผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต เพื่อพิจารณาและรับรองผลงานระดับดีเด่น

๓) หน่วยงานต้นสังกัดรวบรวมใบสมัครจัดทำบัญชีรายชื่อ และมอบหมายผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต ประเมินผลงานและรับรองผลงาน ระดับดีเด่น

๔) ผู้แทน อศจ. ผู้แทน กศน.จ. ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ประธานสหวิทยาเขต ประเมินผลงานสถานศึกษาและรับรองผลงานระดับดีเด่นให้หน่วยงานต้นสังกัด

๕) หน่วยงานต้นสังกัด โดยหัวหน้าส่วนราชการรับรองผลงานสถานศึกษา และส่งผลงานระดับดีเด่นให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๖) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงานสถานศึกษา และส่งผลงานระดับดีเด่นให้กระทรวงศึกษาธิการ

๓) กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานสถานศึกษาทุกสังกัด และประเมินผลงานเชิงประจักษ์ในพื้นที่

๒. ผลงานตามเกณฑ์ประเมินกระบวนการดำเนินงาน

๒.๑ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน ต้องดำเนินการจัดทำโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทครบทุกห้องเรียน

๒.๒ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง ดำเนินการตามข้อ ๒.๑ และต้องมีกิจกรรมการประหยัดและออมครบทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง

๒.๓ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร ต้องดำเนินการตามข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ และสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวนอย่างน้อย ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง

๓. เกณฑ์การนำเสนอผลงานด้านเอกสาร

๓.๑ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จัดทำเอกสารจำนวน ๑ เล่ม (มีผลการประเมินคะแนนระหว่าง ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน)

ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอกสารกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และเอกสารกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน จำนวน ๑ เล่ม คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๓.๒ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง จัดทำเอกสารจำนวน ๑ เล่ม (มีผลการประเมินคะแนนระหว่าง ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน)

ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอกสารกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และเอกสารกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน จำนวน ๑ เล่ม คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๓.๓ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร จัดทำเอกสารจำนวน ๑ เล่ม (มีผลการประเมิน คะแนนระหว่าง ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน)

ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอกสารกิจกรรม ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เอกสารกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และเอกสาร การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวนอย่างน้อย ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง จำนวน ๑ เล่ม คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๔. เอกสารผลงานส่งให้กระทรวงศึกษาธิการ

๔.๑ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จัดส่งเอกสารผลงานจำนวน ๑ เล่ม คือ

เอกสารผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเอกสาร กิจกรรม ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๒ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง จัดส่งเอกสารผลงานจำนวน ๑ เล่ม คือ

เอกสารผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอกสารกิจกรรม ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และเอกสารผลงานกิจกรรมการประหยัดอดออม

๔.๓ ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร จัดส่งเอกสารผลงานจำนวน ๑ เล่ม คือ

เอกสารผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอกสารกิจกรรม ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เอกสารผลงานกิจกรรมการประหยัดอดออม และเอกสารผลงานการ สร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทดีเด่น ระดับเงิน จำนวนอย่างน้อย ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง

ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชานในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทาง การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๕ มาตรฐาน ๑๕ ตัวชี้วัด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือการประเมินสถานศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมี คณะกรรมการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ระดับ คือ

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการประเมินประกอบด้วย

๑.๑ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ที่ได้รับมอบหมาย)	ประธานกรรมการ
๑.๒ ผู้แทนองค์กรหลัก	กรรมการ
๑.๓ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรรมการ

๑.๔ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สป. กรรมการและเลขานุการ

๑.๕ หัวหน้ากลุ่มงานโครงการพระราชดำริ สป. กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาดัดสินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดพิจารณาเสนอ การตัดสินของคณะกรรมการระดับกระทรวงศึกษาธิการ ถือเป็นที่สุด

๒. คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา/ต้นสังกัดในระดับจังหวัด คณะกรรมการประเมิน จำนวน ๖ - ๗ คน ประกอบด้วย

๒.๑ ศธจ./ผอ.สพป./ผอ.สพม./ประธาน อศจ./กศน.จ. ประธานกรรมการ

๒.๒ รอง ศธจ./รอง ผอ.สพป./รอง ผอ.สพม./รองประธาน อศจ./

รอง กศน.จ. รองประธานกรรมการ

๒.๓ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๒ - ๓ คน กรรมการ

๒.๔ ศึกษานิเทศก์ จำนวน ๑ - ๒ คน กรรมการ

๒.๖ ผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนศาสตร์พระราชฯ กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาประเมินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการประเมินผลงานระดับกระทรวงศึกษาธิการ

๓. คณะกรรมการระดับสถานศึกษา คณะกรรมการประเมินจำนวน ๕ คน ประกอบด้วย

๓.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการ

๓.๒ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน กรรมการ

๓.๓ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ

๓.๔ ผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ กรรมการ

๓.๕ หัวหน้ากลุ่มสาระที่รับผิดชอบโครงการศาสตร์พระราชฯ กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

พิจารณาและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการประเมินผลงาน ระดับหน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน ๑๕ ตัวบ่งชี้ คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ดังนี้

๑. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ สถานศึกษามีนโยบายโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ สถานศึกษามีแผนงานโครงการด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ คณะครู บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อและหรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้การขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (๒.๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ จำนวนห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น (๔๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๓ นักเรียนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งธนาคาร/สหกรณ์/กิจกรรมการออม (๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้และจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)

๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับชุมชนในการขยายผลการขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ สถานศึกษาดำเนินการจัดโครงการหรือโครงการงานตลาดนัดชุมชน หรือเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชน (๕ คะแนน)

สรุปผลการประเมินและเกณฑ์การตัดสินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชา

สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

การนำเสนอผลงานประกอบการประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชา

สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การเสนอผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาในภาคเรียนที่ผ่านมา ประกอบด้วยผลงานระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชรตามกระบวนการประเมินผลงาน ดังนี้

๑. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเงิน

๑.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยครูประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๑.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน ต้องได้คะแนน
๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

๒. ประเภทผลงานดีเด่นระดับทอง

๒.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม
(๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยครูประจำชั้น
อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๓๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง
(๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๒.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
รับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้
กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๒.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณ เอกสารผลงาน หากจำนวนห้องเรียนมีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม หากจำนวนห้องเรียนมีมาก สามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม (บทที่ ๑ - ๔ จำนวน ๑ เล่ม , บทที่ ๕ - ๗ จำนวน ๑ เล่ม)

๓. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร

๓.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยครูประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๓๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๘ ผลงานด้านเอกสารการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

๓.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๓.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๘

สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนห้องเรียนมีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม

หากจำนวนห้องเรียนมีมากสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔

จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๘ จำนวน ๑ เล่ม

๔. เอกสารรายละเอียดการประเมินผลงานที่ต้องจัดส่งให้กระทรวงศึกษาธิการ

๔.๑ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น

๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น

๓) เอกสารผลงานโครงการตามรอยพระยุคลบาท และเอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๒ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับทอง จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น

๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น

๓) เอกสารผลงานโครงการตามรอยพระยุคลบาท ผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และผลงานกิจกรรมการประหยัดออมทุกห้องเรียน

๔.๓ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับเพชร จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น

๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น

๓) เอกสารผลงานโครงการตามรอยพระยุคลบาท ผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ผลงานกิจกรรมการประหยัดออมทุกห้องเรียน และผลงานการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน อย่างน้อย ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง จำนวน ๑ เล่ม

๕. เงื่อนไขของสถานศึกษาที่ขอรับการประเมิน

สถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีผลการปฏิบัติงานระดับดีเด่น ให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่ ทราบผลการประเมิน เพื่อรายงานให้องค์กรหลัก/หน่วยงานต้นสังกัด และศูนย์ขับเคลื่อน ศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณามอบรางวัลในระดับประเทศต่อไป ซึ่งการพิจารณาผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระยะเวลา ๑ ปี ได้รับโล่เชิดชูเกียรติรางวัล เพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับเงิน ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับเงิน ระยะเวลา ๑ ปี ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ รางวัลเพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับทอง ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี

๓) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับทอง ระยะเวลา ๑ ปี ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ รางวัลเพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับเพชร รับโล่พระราชทานพร้อมป้าย “ รางวัลพระราชทานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ”

แบบประเมินผลการดำเนินงาน
โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบประเมินผลการดำเนินงาน

โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา.....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....

สังกัด

ที่ตั้ง.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

เปิดสอนระดับ ☐ ปฐมวัย ☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

ประเภทสถานศึกษา ☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

จำนวนนักเรียน.....คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง

จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา.....คน อัตราจ้าง/จ้างสอน.....คน

ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....

โทรศัพท์ (มือถือ).....E-mail.....

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ.....

โทรศัพท์ (มือถือ).....E-mail.....

๑.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

☐ ได้รับการประเมินให้เป็น “ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ.....

☐ ได้รับการประเมินให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ สถานศึกษาพอเพียง ” กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อปี พ.ศ.....

☐ ยังไม่ได้รับการประเมินเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ คำชี้แจงการประเมิน

๑) ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการประเมินผลที่ปฏิบัติ และสรุปรวมคะแนนในแต่ละมาตรฐาน

๒) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินทุกมาตรฐานรวมกันแล้วคิดเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

หมายเหตุ สำหรับห้องเรียนพิเศษ ได้รับการประเมินตามสภาพความเหมาะสมของผู้เรียน

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน

๑. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๑.๑ สถานศึกษามีนโยบายขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีนโยบายขับเคลื่อนโครงการโดยบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
	☐ ๒.ดำเนินการตามนโยบาย/แผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
		☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	
		☐ ๔.นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๑			
๑.๒ สถานศึกษามีแผนงานโครงการด้านวิชาการส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
	☐ ๒.ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
		☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๔.นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๒			
๑.๓ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนด้าน งบประมาณ สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีการวางแผนการบริหาร จัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ☐ ๒.ดำเนินการตามแผน งบประมาณของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๔.นำผลการติดตามมาพัฒนา/ ปรับปรุงการบริหารจัดการ งบประมาณตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๓			
๑.๔ สถานศึกษามีการ บริหารจัดการ อาคารสถานที่และ แหล่งเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.บริหารจัดการอาคารสถานที่ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๓.มีการประสานสัมพันธ์กับ ชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะ อยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ☐ ๔.ประสานสัมพันธ์กับชุมชน ให้มีส่วนร่วมและใช้ประโยชน์ จากบุคลากรและทรัพยากร	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	ของชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๔			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
	☐ ๒. ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
	☐ ๓. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดประสบการณ์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
	☐ ๔. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชนสถานศึกษาอื่น ฯลฯ		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๑			
๒.๒ คณะครู บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ มีสื่อหรือนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑. คณะครู บุคลากรการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อ และ/หรือนวัตกรรม การเรียนรู้ และสามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๒.คณะครู บุคลากรการศึกษา ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเห็นผล ☐ ๓.คณะครู บุคลากรการศึกษา ใช้สื่อและ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเห็นผล ☐ ๔.คณะครู บุคลากรการศึกษา สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครูในสถานศึกษา จนมีครูทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๒			
๒.๓ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง ☐ ๒.นักเรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล เห็นคุณค่า ☐ ๓.นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจนมีนักเรียนที่มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงจำนวนเพิ่มมากขึ้น	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๔.นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภายนอกสถานศึกษา		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๓			
๒.๔ คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.คณะกรรมการสถานศึกษา รับรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๒.คณะกรรมการสถานศึกษา มีความสนใจและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๓.คณะกรรมการสถานศึกษา เห็นคุณค่าและศรัทธาในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๔.คณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนกิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผล	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๔			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๓. มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๑ จำนวนห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น (๔๐ คะแนน)	☐ ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น ห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง ห้องเรียนที่ดำเนินงานได้ระดับดีเด่น.....ห้อง คิดเป็นร้อยละ..... $\frac{\text{จำนวนห้องเรียนดีเด่น} \times 100}{\text{จำนวนห้องเรียนทั้งหมด}}$	ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๖๐ - ๖๙ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๗๐ - ๗๙ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๘๐ - ๘๙ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐	๐ ๑๐ ๒๐ ๓๐ ๔๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๑			
๓.๒ ห้องเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ (๑๐ คะแนน)	☐ ๑.ห้องเรียนมีการจัดทำหลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ☐ ๒.ห้องเรียนมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ ๓.ห้องเรียนมีสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๔.ห้องเรียนวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๒.๕ ๕.๐ ๗.๕ ๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๒			
๓.๓ นักเรียนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	☐ ๑.นักเรียนรู้จักใช้วัตถุ สิ่งของ ทรัพยากรอย่างพอเพียง ☐ ๒.นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน และไม่เบียดเบียน ☐ ๓.นักเรียนมีความภูมิใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย	ไม่มีการปฏิบัติ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ และ ๒ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๒.๕ ๕.๐ ๗.๕ ๑๐

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๔.นักเรียนมีจิตสำนึก รักษารัฐธรรมนูญ/สิ่งแวดล้อม		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท			

๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๔.๑ ดำเนินการจัดตั้ง ธนาคาร/สหกรณ์/ กิจกรรมการออม (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีแผนงานจัดตั้ง ธนาคาร/สหกรณ์/การออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	☐ ๒.สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้ง ธนาคาร/สหกรณ์/กิจกรรม การออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๓.ดำเนินการอบรมครู นักเรียนที่รับผิดชอบงาน ธนาคาร/สหกรณ์/กิจกรรม การออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๔.สถานศึกษาดำเนินการ จัดระบบการเปิดบัญชี การฝากเงิน-การถอนเงิน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	☐ ๕.นักเรียนทุกคนมีบัญชี เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์/ กิจกรรมการออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๑			
๔.๒ การจัดแหล่งเรียนรู้ และจัดกิจกรรมตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑.มีแหล่งเรียนรู้ภายใน ห้องเรียน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๒
	☐ ๒.มีแหล่งเรียนรู้ภายนอก ห้องเรียน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๓
	☐ ๓.มีภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ปราชญ์ชาวบ้าน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๔
	☐ ๔.จัดกิจกรรม ชมรม ชุมนุม เศรษฐกิจพอเพียง (เดือนละ ๑ ครั้ง)	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			

๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๕.๑ สถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ชุมชนในการ ขยายผลขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีชุมชนเป็น เครือข่ายการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๒
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๓
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๔
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ . ๓ และ ๔	๕
	☐ ๒.สถานศึกษาใช้ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้		
	☐ ๓.สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ของชุมชน		
	☐ ๔.ชุมชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานด้านต่างๆ		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๑			
๕.๒ สถานศึกษา ดำเนินการจัด โครงการหรือ โครงการหรือ กิจกรรมตลาดนัด พอเพียง หรือเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับชุมชน (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีความสัมพันธ์ กับหน่วยงานต่างๆ	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๒.สถานศึกษามีการประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่างๆ เพื่อให้หรือรับการ สนับสนุน เพื่อดำเนินการจัด ตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๕
	☐ ๓.สถานศึกษาสามารถบริหาร จัดการความสัมพันธ์กับ หน่วยงานต่างๆ ในการ ดำเนินการจัดตลาดนัด เศรษฐกิจพอเพียง		
	☐ ๔.สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจาก หน่วยงานต่างๆ ในการ ขยายผลการดำเนินงานจัด ตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง		
	☐ ๕.สถานศึกษาดำเนินงานจัด ตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับชุมชน อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

สถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราช ๒

สรุปผลการประเมินการดำเนินงานโครงการสถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราช
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีการศึกษา.....

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร
ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้ที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. มาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	
	๒	๒.๕	
	๓	๒.๕	
	๔	๒.๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	
	๒	๒.๕	
	๓	๒.๕	
	๔	๒.๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๓. มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)	๑	๔๐	
	๒	๑๐	
	๓	๑๐	
รวมคะแนน		๖๐	
๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
รวมคะแนน		๑๐	
รวมทั้งหมด (๑๐๐ คะแนน)			

สรุปผลการประเมิน

- ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
- ☐ ระดับพอใช้ ร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ☐ ระดับดี ร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ☐ ระดับดีมาก ร้อยละ ๘๐ - ๘๙
- ☐ ระดับดีเด่น ร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

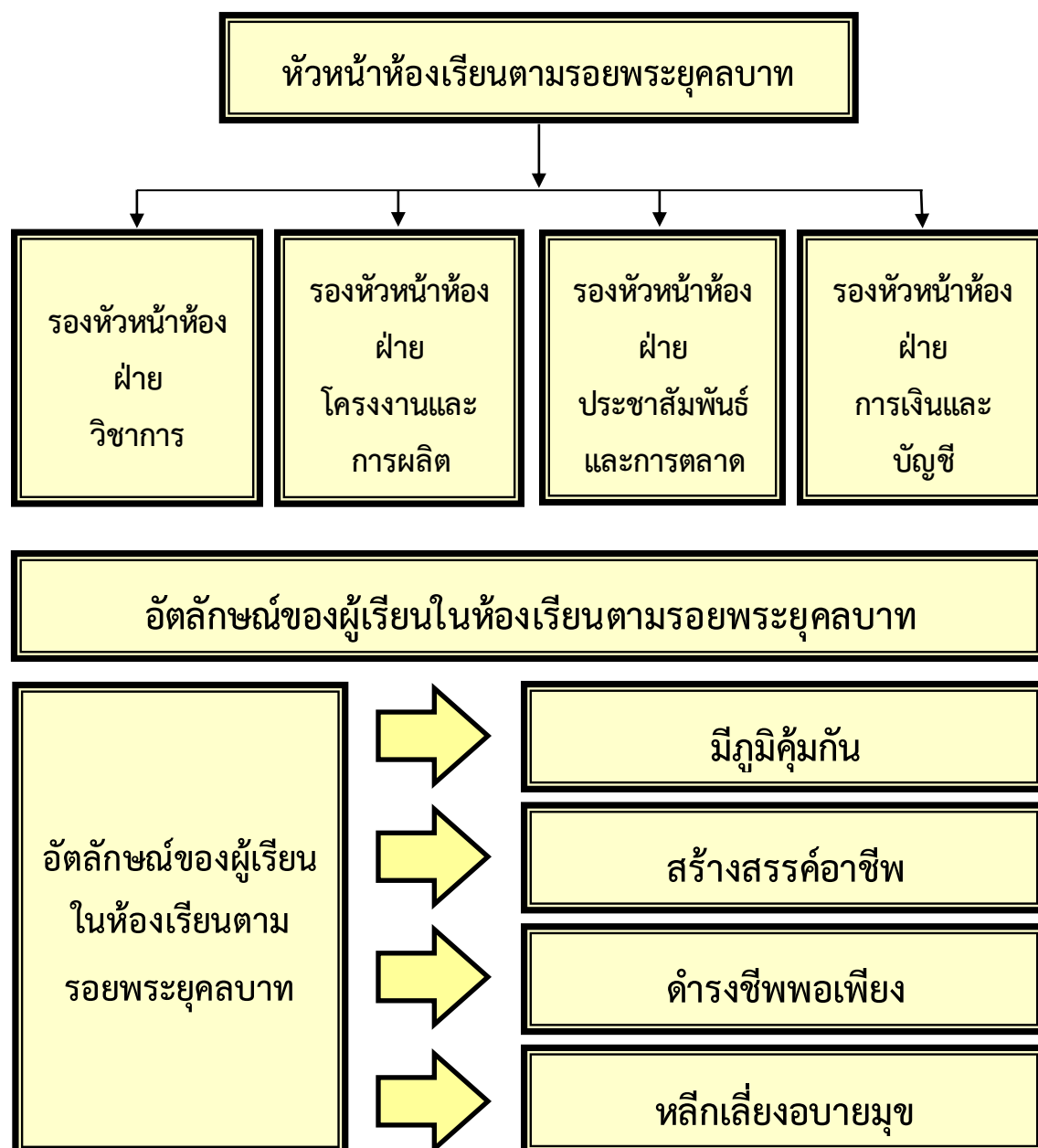
(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท หมายถึง ห้องเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด กระบวนการวางแผน ค้นหาคำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติจริง สามารถสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง มีวิธีคิด อุปนิสัย และมีพฤติกรรมที่แสดงออกสอดคล้องกับศาสตร์พระราชา และมีอุปนิสัยในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแต่ละห้องเรียนจะประกอบด้วยนักเรียนแกนนำ ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานโครงการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายการเงินและการบัญชี

การบริหารจัดการกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษา/ห้องเรียนสามารถน้อมนำศาสตร์พระราชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้มีอุปนิสัยตามศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ “เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ” ระดับเงิน ระดับทอง ระดับเพชร โดยได้กำหนดบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับต่างๆออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก
๒. ระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา/ส่วนราชการขององค์กรหลัก
๓. ระดับสถานศึกษา

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดทำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดจนการติดตาม ประเมินผล เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะทำงาน
๒. จัดทำนโยบาย และแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ
๓. ประชุมผู้บริหาร เพื่อบนนโยบายให้นำไปสู่การปฏิบัติ
๔. จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
๕. กำหนดมาตรการเสริมแรง และองค์ความรู้ จัดทำเกียรติบัตร
๖. การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๒. ระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา/ส่วนราชการขององค์กรหลัก

มีภาระหน้าที่ในการจัดการเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงเพื่อบนนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
๒. อบรมครูแกนนำ อาจารย์แกนนำ นักเรียนแกนนำ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
๓. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เพื่อออกตรวจเยี่ยมประเมินกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เพื่อนิเทศ ติดตาม ประสานความร่วมมือให้ครบทุกสถานศึกษา เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้คำแนะนำ และประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๕. กำกับ ติดตาม และประเมินผล สรุปรายงานให้ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลักทราบผลการดำเนินงาน

๖. มีมาตรการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจระดับจังหวัด เช่น การประกวด การประกาศเกียรติคุณ การมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่รับผิดชอบ

๗. หน่วยงานต้นสังกัด/เขตพื้นที่การศึกษา ประเมินสถานศึกษาพอเพียง และรายงาน ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ระดับสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อมอบนโยบาย คณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อจัดทำองค์ความรู้ และคณะทำงานเพื่อดำเนินงานในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา และทีมบริหารองค์กร มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จัดประชุมชี้แจง และรับผิดชอบ มอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานเสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนางานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

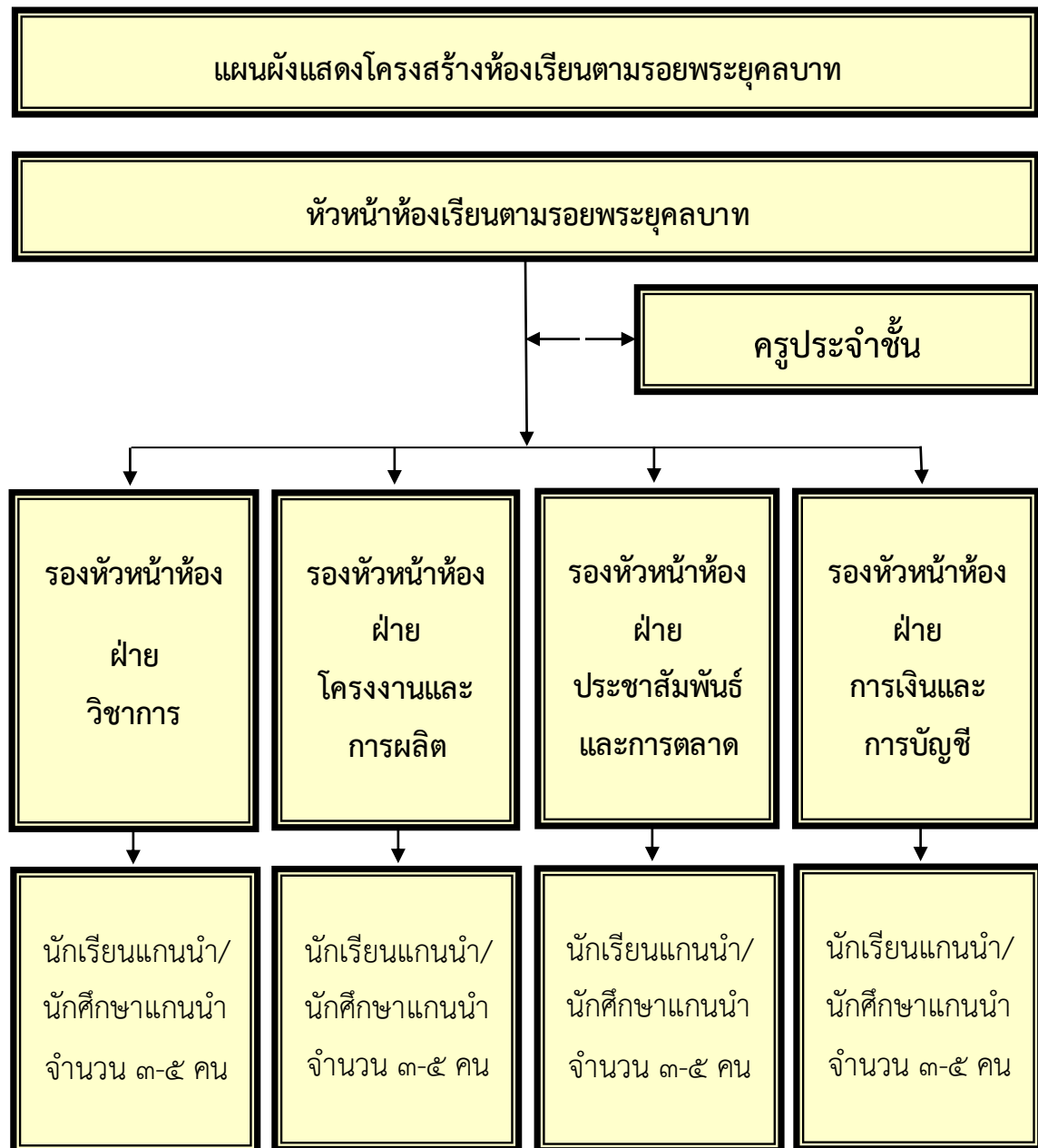
๓. คณะครูประจำชั้น และอาจารย์ที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมการให้ความรู้แก่นักเรียน และให้คำปรึกษาแนะนำการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

๔. นักเรียนแกนนำ มีหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินงานตามโครงสร้างห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ๔ ฝ่าย และจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย สำหรับนักเรียนทุกคนต้องให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และสถานศึกษาต้นแบบสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

๕. สถานศึกษาประเมินตนเองและรายงานต้นสังกัดระดับจังหวัด/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

แผนผังโครงสร้างห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การดำเนินงานตามโครงสร้างห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ตามหลักการของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทแล้ว ต้องจัดแบ่งนักเรียนแกนนำออกเป็น ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายโครงงานและการผลิต ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด และฝ่ายการเงินและการบัญชี ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของนักเรียนแกนนำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑. หัวหน้าห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

หัวหน้าห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๑.๑ อำนวยการ กำกับดูแลการดำเนินงานของทุกฝ่ายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑.๒ ประสานงาน รายงาน บันทึก และสรุปการดำเนินงานของทุกฝ่ายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑.๓ ช่วยเหลือ ดูแล แก้ไขปัญหา ให้คำปรึกษาข้อปัญหาของสมาชิกในห้องเรียนในแนวทางที่ถูกต้อง

๑.๔ รายงานปัญหา อุปสรรค ความต้องการให้ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา เพื่อรับทราบ และแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๑.๕ ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททั้ง ๔ ฝ่าย และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

๒. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายวิชาการ

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๒.๑ รับผิดชอบงานวิชาการ องค์ความรู้ของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับนักเรียนทุกคนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒.๒ รับผิดชอบการรวบรวม การอธิบายองค์ความรู้ของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้นกับเพื่อนในห้องเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒.๓ รับผิดชอบงานวิชาการโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ รับผิดชอบในการจัดแหล่งเรียนรู้ มุมความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒.๕ บันทึกผลการปฏิบัติงานของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายโครงการและการผลิต

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายโครงการและการผลิต ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๓.๑ รับผิดชอบการวางแผนการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๒ รับผิดชอบการระดมความคิดเห็นของสมาชิกภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เกี่ยวกับการระดมทุนและวางแผนการผลิตและการดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของสมาชิกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นผู้ประสานในหอเรียนตามรอยพระยุคลบาท ดำเนินการ
ผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๔ ประสานงานกับรองหัวหน้าห้องฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด เพื่อวางแผนกระจาย
ผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์การดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการบันทึกเก็บข้อมูลจากการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกครั้ง เพื่อปรับปรุง/พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น
อย่างต่อเนื่อง

๔. รองหัวหน้าหอเรียนฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด

รองหัวหน้าหอเรียนฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๔.๑ รับผิดชอบการวางแผนประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้หน่วยงานต่างๆ ชุมชน และเอกชนรับทราบการ
ดำเนินงานของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๒ ดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้กับหน่วยงาน องค์กร บุคคลกลุ่มต่างๆ ให้รับทราบเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๓ รับผิดชอบการประสานงานกับสหกรณ์ร้านค้าของสถานศึกษา กิจกรรมโครงการอาหาร
กลางวัน คณะครู นักเรียน/นักศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน/นักศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ
เพื่อวางแผนจำหน่าย กระจายผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หอเรียน
ตามรอยพระยุคลบาทดำเนินการผลิต

๔.๔ ทำหน้าที่จำหน่าย กระจายผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาทไปยังหน่วยงาน บุคคล และองค์กรต่างๆ

๔.๕ บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาดของหอเรียนตามรอย
พระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. รองหัวหน้าหอเรียนฝ่ายการเงินและการบัญชี

รองหัวหน้าหอเรียนฝ่ายการเงินและการบัญชี ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๕.๑ รับผิดชอบการวางแผนระดมทุนเพื่อหาทุนในการสนับสนุนนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ
ในการปฏิบัติงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหอเรียนตามรอยพระยุคลบาท
ให้ถูกต้อง

๕.๒ รับผิดชอบการจัดทำบัญชีการเงิน ทั้งบัญชีการรับ-การจ่าย เพื่อให้การรับ-จ่ายของ
โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหอเรียนตามรอยพระยุคลบาทเป็นไปอย่างถูกต้อง

๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทจัดทำบัญชี
ประหยัดอดออม

๕.๔ รับผิดชอบการประสานงานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของสถานศึกษา การระดมเงินทุน
สนับสนุนฝ่ายการผลิตของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๕.๕ บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายการเงินและบัญชีของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ประกอบด้วยมาตรฐานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๕ มาตรฐาน ๑๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑. มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบกลุ่มงานด้านวิชาการ (๕ คะแนน)

๑.๒ ทีมงานวิชาการจัดแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๕ คะแนน)

๒. มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

๒.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านโครงการการผลิตของห้องเรียนตามรอย
พระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๒.๒ ทีมงานโครงการการผลิตของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีผลงานหรือโครงการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

๒.๓ มีการดำเนินงานตามกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๓.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาดห้องเรียนตามรอย
พระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๓.๒ มีแผนงานประชาสัมพันธ์และการตลาด (๑๕ คะแนน)

๔. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

๔.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านการเงินและการบัญชีของห้องเรียนตามรอย
พระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๔.๒ ทีมงานการเงินและการบัญชี จัดทำบัญชีการเงิน บัญชีรายรับ-รายจ่ายของโครงการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๔.๓ นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีอุปนิสัยประหยัด และอดออม (๑๐ คะแนน)

๕. มาตรฐานกลุ่มงานการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๕.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูมีส่วนร่วมการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

๕.๒ ครูประจำชั้น/อาจารย์ที่ปรึกษาส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

สรุปผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

การเสนอผลงานประกอบการประเมินกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การเสนอผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทเป็นการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาในภาคเรียนที่ผ่านมา การประเมินจากเอกสารจึงจำเป็นต้องมีรายละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนแกนนำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท โดยสถานศึกษาต้องดำเนินการทุกห้องเรียนและสรุปผลการปฏิบัติงาน จึงกำหนดแนวทางการนำเสนอผลงานระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชร ดังนี้

ประเภทผลงานดีเด่นระดับเงิน

๑. ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐๐ คะแนน)

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วย ครูประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอ้อมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองและส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาผลงาน

ประเภทผลงานดีเด่นระดับทอง

๑. ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐๐ คะแนน)

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยครูประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอ้อมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมการประหยัดออมทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองและส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองและส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร

๑. ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐๐ คะแนน)

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยครูประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอรรถประโยชน์ของสมาชิกในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน
(๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมการประหยัดออมทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๘ ผลงานด้านเอกสารการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองและส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรอง
ผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองและส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการ
ประเมินผลงาน

ครั้งที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานห้องเรียนตามรอย
พระยุคลบาท และประเมินผลงานเชิงประจักษ์ในพื้นที่

แบบประเมินการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ๑

แบบประเมินการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีการศึกษา.....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (สำหรับ ๑ ห้องเรียน ๑ แบบประเมิน)

๑.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....
 สถานที่ตั้ง.....
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....
 จำนวนนักเรียน.....คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง

๑.๒ ข้อมูลห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ระดับชั้นปฐมวัย ☐ ชั้นอนุบาลปีที่.....ห้องที่.....
 ระดับชั้นประถมศึกษา ☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่.....ห้องที่.....
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....ห้องที่.....
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....ห้องที่.....
 จำนวนนักเรียนในห้องเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงาน.....คน
 ชื่อ-นามสกุล ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา.....
 ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าห้องเรียน.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านวิชาการ.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านโครงการและการผลิต.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี.....

๑.๓ คำชี้แจงการประเมิน

- ๑) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้อง
- ๒) ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการประเมินผลที่ปฏิบัติ และสรุปรวมคะแนนในแต่ละมาตรฐาน
- ๓) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินทุกมาตรฐานรวมกันแล้ว คิดเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ - ๖๙	พอใช้
๗๐ - ๗๙	ดี
๘๐ - ๘๙	ดีมาก
๙๐ - ๑๐๐	ดีเด่น

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน

๑. มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๑.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านวิชาการ (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๔. มีการติดตามประเมินผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๑			
๑.๒ ทีมงานวิชาการจัดทำแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้และโครงงานศาสตร์พระราชา หรือโครงงานตามรอยพระยุคลบาท (๑๕ คะแนน)	☐ ๑. นักเรียนทุกคนมีความรู้ตามศาสตร์พระราชา	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๕
	☐ ๒. มีแหล่งเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา หรือตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๑๐
	☐ ๓. ดำเนินงานจัดทำโครงงานศาสตร์พระราชา หรือโครงงานตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๑๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ			

๒. มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านโครงการการผลิตของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน ☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน ☐ ๔. มีการติดตามประเมินผล ☐ ๕. มีสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๑ ๒ ๓ ๔ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๑			
๒.๒ ทีมงานด้านแผนงานโครงการของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท มีผลงานโครงการ ศาสตร์พระราชา หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. มีการวางแผนงานอาชีพของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ☐ ๒. นักเรียนทุกคนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีส่วนร่วมดำเนินงาน ☐ ๓. มีผลงานตามโครงการ ศาสตร์พระราชา โครงการตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓ ๗ ๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๒			
๒.๓ มีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ☐ ๒. มีการบันทึกสมุดบันทึกกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๒.๕ ๕.๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต			

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์การตลาดของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน ☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน ☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ☐ ๕. มีสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๑ ๒ ๓ ๔ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๑			

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน) (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๒ มีแผนงาน การประชาสัมพันธ์ และการตลาด (๑๕ คะแนน)	☐ ๑. มีการวางแผน การประชาสัมพันธ์	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๕
	☐ ๒. มีการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๑๐
	☐ ๓. มีการเผยแพร่ผลงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓	๑๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด			

๔. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๔.๑ มีการจัดตั้งทีมงาน รับผิดชอบงานด้าน การเงิน/การบัญชี ของห้องเรียนตาม รอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๑
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๒
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓	๓
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔	๔
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล การดำเนินงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๑			
๔.๒ ทีมงานการเงินและ บัญชี จัดทำบัญชี การเงินรายรับ - รายจ่ายโครงการ ศาสตร์พระราชา โครงการตามรอย พระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของโครงการ ศาสตร์พระราชา โครงการ ตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๒.๕ ๕.๐
	☐ ๒. มีการตรวจสอบบัญชี ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๒			
๔.๓ นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีอุปนิสัยประหยัด และอดออม (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีการ จัดทำสมุดบัญชีครัวเรือน รายรับรายจ่ายของตนเอง	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๕ ๑๐
	☐ ๒. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีสมุด บัญชีออมทรัพย์		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี			

๕. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๕.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๒
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๔
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓	๖
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔	๘
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล การดำเนินงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๑			
๕.๒ ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษามีการ ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงาน ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินงานตามโครงการ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โครงการ ตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๕ ๑๐
	☐ ๒. ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินงาน ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านการบริหารจัดการ			

ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ๒

สรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปีการศึกษา.....

สถานศึกษา.....สังกัด.....

- ระดับปฐมวัย ☐ ระดับชั้นอนุบาลปีที่.....ห้องที่.....
- ระดับประถมศึกษา ☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่.....ห้องที่.....
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....ห้องที่.....
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....ห้องที่.....

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๑๕	
รวมคะแนน			
มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๑๐	
	๓	๕	
รวมคะแนน			
มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์ การตลาด (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๑๕	
รวมคะแนน			
มาตรฐานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
	๓	๑๐	
รวมคะแนน			
มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน)	๑	๑๐	
	๒	๑๕	
รวมคะแนน			
รวมทั้งหมด (๑๐๐ คะแนน)			

สรุปผลการประเมิน

- ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
- ☐ ระดับพอใช้ร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ☐ ระดับดีร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ☐ ระดับดีมากร้อยละ ๘๐ - ๘๙
- ☐ ระดับดีเด่นร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....ผู้บริหารสถานศึกษา

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ระดับอาชีวศึกษา)

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน ๑๕ ตัวบ่งชี้ คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ดังนี้

๑. มาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ สถานศึกษามีนโยบายขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ สถานศึกษามีแผนงานโครงการด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ คณะครู บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อหรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (๒.๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานด้านสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ จำนวนสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น (๔๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๓ ผู้เรียนในสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท มีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สถานศึกษาดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการออม (๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)

๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับสถานศึกษา หรือชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ สถานศึกษาดำเนินการจัดตลาดนัดชุมชนร่วมกับชุมชน เพื่อจำหน่ายผลผลิตจาก โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือผลิตภัณฑ์จากการเรียนการสอน (๕ คะแนน)

สรุปผลการประเมินและเกณฑ์การตัดสินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ - ๖๙	พอใช้
๗๐ - ๗๙	ดี
๘๐ - ๘๙	ดีมาก
๙๐ - ๑๐๐	ดีเด่น

การนำเสนอผลงานประกอบการประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การเสนอผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาในภาคเรียนที่ผ่านมา ประกอบด้วยผลงานระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชรตามกระบวนการประเมินผลงาน ดังนี้

๑. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเงิน

๑.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงาน โครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในสาขาวิชาทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลการประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

๑.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน ต้องได้คะแนน ๘๐ - ๑๐๐ คะแนน

๒. ประเภทผลงานดีเด่นระดับทอง

๒.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๓๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงาน โครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในสาขาวิชาทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

๒.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรอง และส่งให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๒.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๗

สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนสาขาวิชามีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม หากจำนวนสาขาวิชาสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔ จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๗ จำนวน ๑ เล่ม

๓. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร

๓.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงาน โครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในสาขาวิชาทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานเอกสารโครงงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๘ ผลงานด้านเอกสารการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

๓.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๓.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๘ สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนสาขาวิชามีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม หากจำนวนสาขาวิชาสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔ จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๘ จำนวน ๑ เล่ม

๔. เอกสารรายละเอียดการประเมินผลงานที่ต้องจัดส่งให้กระทรวงศึกษาธิการ

๔.๑ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- ๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น
- ๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น
- ๓) เอกสารผลงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม

๔.๒ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับทอง จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- ๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น
- ๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น
- ๓) เอกสารผลงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือกิจกรรมการประหยัดและออมทุกสาขาวิชา จำนวน ๑ เล่ม

๔.๓ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับเพชร จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- ๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น
- ๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น
- ๓) เอกสารผลงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือกิจกรรมการประหยัดและออมทุกสาขาวิชา ผลงานการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน อย่างน้อย ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง จำนวน ๑ เล่ม

๕. เงื่อนไขของสถานศึกษาที่ขอรับการประเมิน

สถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีผลการปฏิบัติงานระดับดีเด่น ให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่ ทราบผลการประเมิน เพื่อรายงานให้องค์กรหลัก/หน่วยงานต้นสังกัด และศูนย์ขับเคลื่อน ศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณามอบรางวัลในระดับประเทศต่อไป ซึ่งการพิจารณาผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระยะเวลา ๑ ปี ได้รับโล่เชิดชูเกียรติรางวัล เพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับเงิน ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับเงิน ระยะเวลา ๑ ปี ประเมินผลงานเพื่อ รับโล่เชิดชูเกียรติรางวัลเพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับทอง ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี

๓) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับทอง ระยะเวลา ๑ ปี ประเมินผลงานเพื่อ รับโล่เชิดชูเกียรติเพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับเพชร รับโล่พระราชทานพร้อมป้าย “รางวัลพระราชทานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

แบบประเมินผลการดำเนินงาน
โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับอาชีวศึกษา

สถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชา ๑

แบบประเมินผลการดำเนินงาน

โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร
ระดับอาชีวศึกษา ปีการศึกษา.....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....

สังกัด

ที่ตั้ง.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

เปิดสอนระดับ ☐ ปวช. ☐ ปวส. ☐ ปริญญาตรี

ประเภทสถานศึกษา ☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

จำนวนนักเรียน.....คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง

จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา.....คน อัตราจ้าง/จ้างสอน.....คน

ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....

โทรศัพท์ (มือถือ).....E-mail.....

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ.....

โทรศัพท์ (มือถือ).....E-mail.....

๑.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

☐ ได้รับการประเมินให้เป็น “ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”

กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ.....

☐ ได้รับการประเมินให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ สถานศึกษาพอเพียง ” กระทรวงศึกษาธิการ
เมื่อปี พ.ศ.....

☐ ยังไม่ได้รับการประเมินเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ คำชี้แจงการประเมิน

๑) ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการประเมินผลที่ปฏิบัติ และสรุปรวมคะแนนในแต่ละมาตรฐาน

๒) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินทุกมาตรฐานรวมกันแล้วคิดเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ - ๖๙	พอใช้
๗๐ - ๗๙	ดี
๘๐ - ๘๙	ดีมาก
๙๐ - ๑๐๐	ดีเด่น

หมายเหตุ สำหรับห้องเรียนพิเศษ ได้รับการประเมินตามสภาพความเหมาะสมของผู้เรียน

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน

๑. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๑.๑ สถานศึกษามีนโยบายขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีนโยบายขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
	☐ ๒.ดำเนินการตามนโยบาย/แผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา		
	☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา		
	☐ ๔.นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา		
		สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๑	
๑.๒ สถานศึกษามีแผนงานโครงการด้านวิชาการส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
	☐ ๒.ดำเนินการตามแผนงานโครงการ และกิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ ๔.นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๒			
๑.๓ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๔.นำผลการติดตามมาพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๓			
๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.บริหารจัดการอาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๓.มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ☐ ๔.ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมและใช้ประโยชน์จากบุคลากรและทรัพยากรของชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๔			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง ☐ ๒.ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ☐ ๓.ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดประสบการณ์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา ☐ ๔.ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน สถานศึกษาอื่น ฯลฯ	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๑			

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๒ ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ มีสื่อหรือนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.ครูและบุคลากรการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อ และ/หรือนวัตกรรม การเรียนรู้และสามารถ อธิบายเกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงได้ อย่างถูกต้อง	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
	☐ ๒.ครูและบุคลากรการศึกษา ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และ นำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ออกแบบและจัดกิจกรรม การเรียนรู้จนเห็นผล		
	☐ ๓.ครูและบุคลากรการศึกษา ใช้สื่อและ/หรือนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้จนเห็นผล		
	☐ ๔.ครูและบุคลากรการศึกษา สามารถถ่ายทอด ประสบการณ์ให้เพื่อนครู ในสถานศึกษา จนมีครู ทุกระดับชั้น และทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง จนเห็นผล		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๒			
๒.๓ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอธิบาย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่างถูกต้อง	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๑.๕
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒.๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๒.๕
	☐ ๒.ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และปฏิบัติตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง จนเห็นผล		

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๓.ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ☐ ๔.ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภายนอกสถานศึกษา		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๓			
๒.๔ คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้และเห็นชอบการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้และเห็นชอบการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๒.คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๓.คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่าและศรัทธาในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๔.คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๔			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๓. มาตรฐานด้านสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๑ จำนวนสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น (๔๐ คะแนน)	☐ ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์สาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น สาขาวิชาทั้งหมด.....สาขาวิชา สาขาวิชาที่ดำเนินงาน ได้ระดับดีเด่น.....สาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ..... $\frac{\text{จำนวนสาขาวิชาดีเด่น} \times 100}{\text{จำนวนสาขาวิชาทั้งหมด}}$	ผลดำเนินงานสาขาวิชา ศพพ. ระดับดีเด่น ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ผลดำเนินงานสาขาวิชา ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๖๐ - ๖๙ ผลดำเนินงานสาขาวิชา ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๗๐ - ๗๙ ผลดำเนินงานสาขาวิชา ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๘๐ - ๘๙ ผลดำเนินงานสาขาวิชา ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐	๐ ๑๐ ๒๐ ๓๐ ๔๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๑			
๓.๒ สาขาวิชาดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ (๑๐ คะแนน)	☐ ๑.สาขาวิชามีการจัดทำหลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ☐ ๒.สาขาวิชามีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ ๓.สาขาวิชามีสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๔.สาขาวิชาวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๒.๕ ๕.๐ ๗.๕ ๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๒			
๓.๓ ผู้เรียนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	☐ ๑.ผู้เรียนรู้จักใช้วัตถุ/สิ่งของ/ทรัพยากรอย่างพอเพียง ☐ ๒.ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่/แบ่งปัน/ไม่เบียดเบียน ☐ ๓.ผู้เรียนมีความภูมิใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย	ไม่มีการปฏิบัติ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ และ ๒ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๒.๕ ๕.๐ ๗.๕ ๑๐

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๔.ผู้เรียนมีจิตสำนึก รักษ์ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท			

๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๔.๑ ดำเนินการจัดตั้ง ธนาคาร/สหกรณ์/ กิจกรรม สร้างจิตสำนึก การออม (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีแผนงาน โครงการ กิจกรรมสร้าง จิตสำนึกในการออม	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๒
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๓
	☐ ๒.สถานศึกษาดำเนินการตาม แผนงาน โครงการ กิจกรรม สร้างจิตสำนึกในการออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๔
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๑			
๔.๒ การจัดแหล่งเรียนรู้ และจัดกิจกรรมตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑.แหล่งเรียนรู้ภายในสาขาวิชา	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
	☐ ๒.แหล่งเรียนรู้ภายนอก สาขาวิชา	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๒
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๓
	☐ ๓.การใช้ประโยชน์จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๔
	☐ ๔.จัดกิจกรรมหรือชมรมหรือ ชุมนุมเศรษฐกิจพอเพียง (เดือนละ ๑ ครั้ง)	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๕.๑ สถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ชุมชนในการ ขยายผลขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีเครือข่าย การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.สถานศึกษาเป็นแหล่งศึกษา ดูงานจากหน่วยงานอื่น ☐ ๓.สถานศึกษาสามารถสร้าง เครือข่ายในการพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็น สถานศึกษาเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างน้อย ๑ แห่ง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๐ ๒ ๓ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๑			
๕.๒ สถานศึกษา ดำเนินการจัด ตลาดนัดพอเพียง จำหน่ายผลิตภัณฑ์ โครงการหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับชุมชน (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีความสัมพันธ์ กับหน่วยงานต่างๆ ☐ ๒.สถานศึกษามีการประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่างๆ เพื่อให้หรือรับการ การสนับสนุนการจัด ตลาดนัดชุมชน เพื่อจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ ☐ ๓.สถานศึกษาสามารถบริหาร จัดการความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินการจัดตลาดนัด ชุมชน ☐ ๔.สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจาก หน่วยงานต่างๆ ในการ ขยายผลการดำเนินงานจัด ตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๕.สถานศึกษาดำเนินงานจัด ตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับชุมชน อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

สถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราชฯ ๒

สรุปผลการประเมินการดำเนินงานโครงการสถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราชฯ
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา.....

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร
ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้ที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. มาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	
	๒	๒.๕	
	๓	๒.๕	
	๔	๒.๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	
	๒	๒.๕	
	๓	๒.๕	
	๔	๒.๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๓. มาตรฐานด้านสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)	๑	๔๐	
	๒	๑๐	
	๓	๑๐	
รวมคะแนน		๖๐	
๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
รวมคะแนน		๑๐	
รวมทั้งสิ้น (๑๐๐ คะแนน)			

สรุปผลการประเมิน

- ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
- ☐ ระดับพอใช้ ร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ☐ ระดับดี ร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ☐ ระดับดีมาก ร้อยละ ๘๐ - ๘๙
- ☐ ระดับดีเด่น ร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

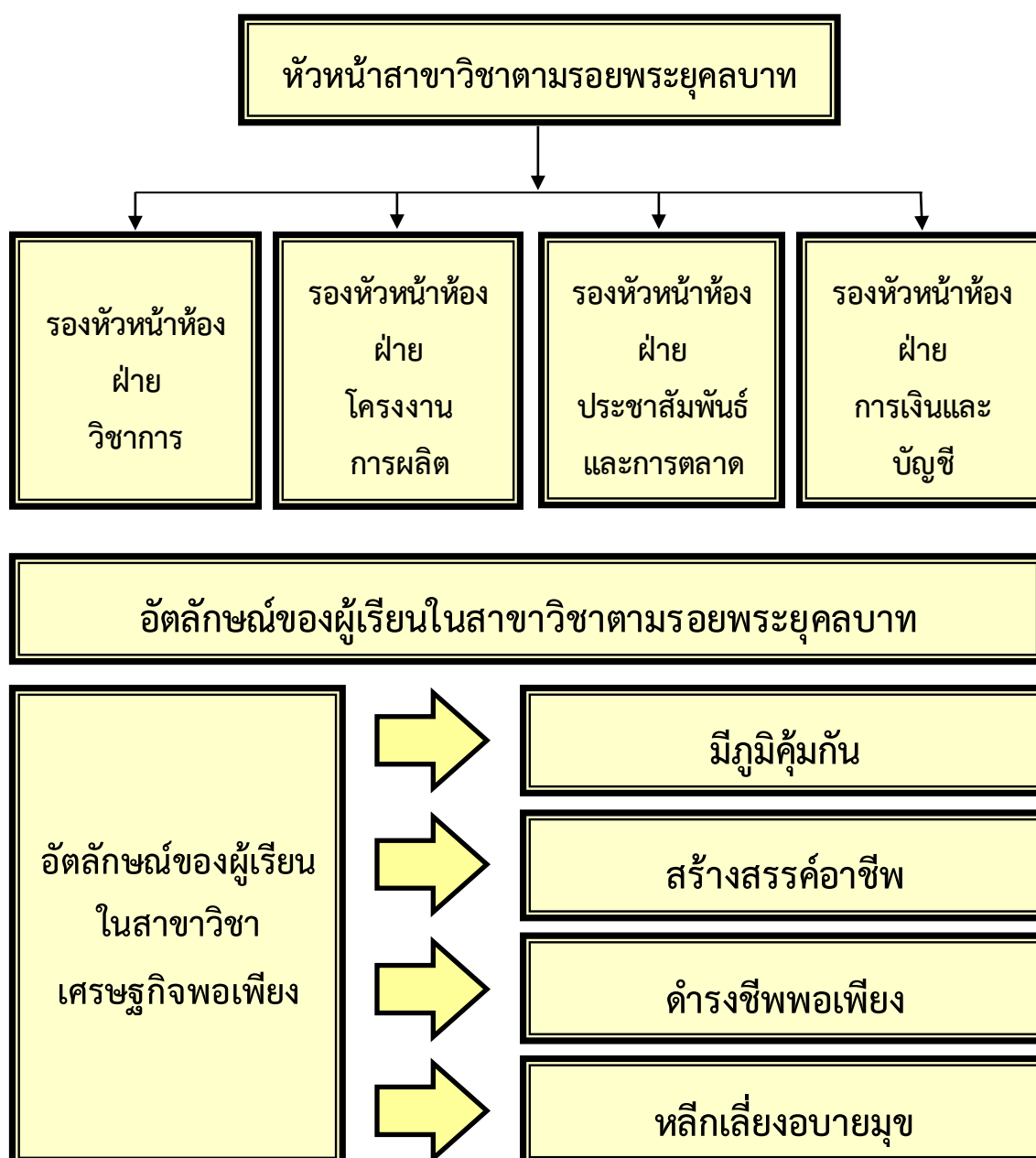
(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

ระดับอาชีวศึกษา

สาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท หมายถึง สาขาวิชาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียน/นักศึกษาเกิดทักษะกระบวนการคิด กระบวนการวางแผน ค้นหาคำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติจริง สามารถสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง มีวิธีคิด อุปนิสัย และมีพฤติกรรมที่แสดงออกสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีอุปนิสัยในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง โดยแต่ละสาขาวิชาจะประกอบด้วยนักเรียน นักศึกษาแกนนำ ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายโครงการการผลิต ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด และฝ่ายการเงินและการบัญชี

การบริหารจัดการกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

การดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษา/สาขาวิชาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน/นักศึกษาให้มีอุปนิสัยแห่งความพอเพียง และได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ “เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ” ระดับเงิน ระดับทอง ระดับเพชร โดยได้กำหนดบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับต่างๆออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก
๒. ระดับจังหวัด ส่วนราชการขององค์กรหลัก
๓. ระดับสถานศึกษา

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดทำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดจนการติดตาม ประเมินผล เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะทำงาน
๒. จัดทำนโยบาย และแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ
๓. ประชุมผู้บริหาร เพื่อมอบนโยบายให้นำไปสู่การปฏิบัติ
๔. จัดทำคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท
๕. กำหนดมาตรการเสริมแรง และองค์ความรู้ จัดทำเกียรติบัตร
๖. การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๒. ระดับจังหวัด ส่วนราชการขององค์กรหลัก

มีภาระหน้าที่ในการจัดการเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงเพื่อมอบนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
๒. อบรมครูแกนนำ อาจารย์แกนนำ นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท
๓. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท
๔. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เพื่อออกตรวจเยี่ยมประเมินกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท เพื่อนิเทศ ติดตาม ประสานความร่วมมือให้ครบทุกสถานศึกษา เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้คำแนะนำ และประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

๕. กำกับ ติดตาม และประเมินผล สรุปรายงานให้ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลักทราบผลการดำเนินงาน

๖. มีมาตรการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจระดับจังหวัด เช่น การประกวด การประกาศเกียรติคุณ การมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่รับผิดชอบ

๗. หน่วยงานต้นสังกัด ประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรายงานศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ระดับสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อมอบนโยบาย คณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อจัดทำองค์ความรู้ และคณะทำงานเพื่อดำเนินงานในสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา และทีมบริหารองค์กร มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จัดประชุมชี้แจง และรับผิดชอบ มอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานเสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

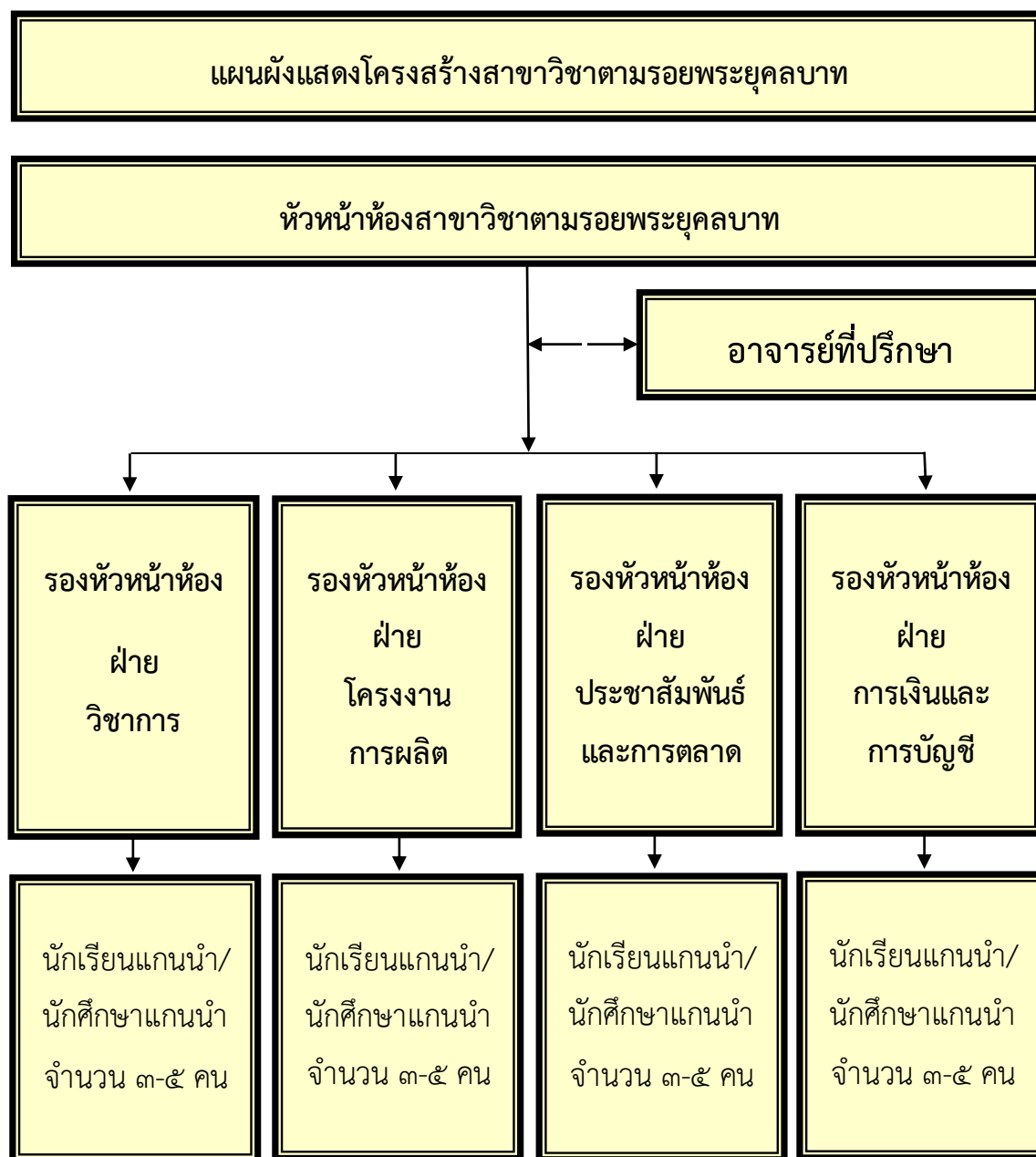
๓. คณะครูประจำชั้น และอาจารย์ที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมการให้ความรู้แก่นักเรียน/นักศึกษา และให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

๔. นักเรียน/นักศึกษาแกนนำ มีหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินงานตามโครงสร้างสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ๔ ฝ่าย และจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย สำหรับนักเรียน/นักศึกษาทุกคนต้องให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

๕. สถานศึกษาประเมินตนเองและรายงานต้นสังกัดระดับจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน

แผนผังโครงสร้างสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

การดำเนินงานตามโครงสร้างสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ตามหลักการของสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทแล้ว ต้องจัดแบ่งนักเรียน/นักศึกษาแกนนำออกเป็น ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายโครงการการผลิต ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด และฝ่ายการเงินและการบัญชี ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของนักเรียน/นักศึกษาแกนนำสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

๑. หัวหน้าห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

หัวหน้าห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๑.๑ อำนวยการ กำกับดูแลการดำเนินงานของทุกฝ่ายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑.๒ ประสานงาน รายงาน บันทึก และสรุปการดำเนินงานของทุกฝ่ายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑.๓ ช่วยเหลือ ดูแล แก้ไขปัญหา ให้คำปรึกษาข้อปัญหาของสมาชิกในห้องเรียนในแนวทางที่ถูกต้อง

๑.๔ รายงานปัญหา อุปสรรค ความต้องการให้ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา เพื่อรับทราบ และแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๑.๕ ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททั้ง ๔ ฝ่าย และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

๒. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายวิชาการ

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๒.๑ รับผิดชอบงานวิชาการ องค์กรความรู้ของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับนักเรียนทุกคนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒.๒ รับผิดชอบการรวบรวม การอธิบายองค์ความรู้ของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้นกับเพื่อนในห้องเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒.๓ รับผิดชอบงานวิชาการโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ รับผิดชอบในการจัดแหล่งเรียนรู้ มุมความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒.๕ บันทึกผลการปฏิบัติงานของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายโครงการและการผลิต

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายโครงการและการผลิต ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๓.๑ รับผิดชอบการวางแผนการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๒ รับผิดชอบการระดมความคิดเห็นของสมาชิกภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เกี่ยวกับการระดมทุนและวางแผนการผลิตและการดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของสมาชิกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นผู้นำสมาชิกในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ดำเนินการ
ผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๔ ประสานงานกับรองหัวหน้าห้องฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด เพื่อวางแผนกระจาย
ผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์การดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการบันทึกเก็บข้อมูลจากการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกครั้ง เพื่อปรับปรุง/พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น
อย่างต่อเนื่อง

๔. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๔.๑ รับผิดชอบการวางแผนประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้หน่วยงานต่างๆ ชุมชน และเอกชนรับทราบการ
ดำเนินงานของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๒ ดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้กับหน่วยงาน องค์กร บุคคลกลุ่มต่างๆ ให้รับทราบเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๓ รับผิดชอบการประสานงานกับสหกรณ์ร้านค้าของสถานศึกษา กิจกรรมโครงการอาหาร
กลางวัน คณะครู นักเรียน/นักศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน/นักศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ
เพื่อวางแผนจำหน่าย กระจายผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ห้องเรียน
ตามรอยพระยุคลบาทดำเนินการผลิต

๔.๔ ทำหน้าที่จำหน่าย กระจายผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทไปยังหน่วยงาน บุคคล และองค์กรต่างๆ

๔.๕ บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาดของห้องเรียนตามรอย
พระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายการเงินและการบัญชี

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายการเงินและการบัญชี ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๕.๑ รับผิดชอบการวางแผนระดมทุนเพื่อหาทุนในการสนับสนุนนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ
ในการปฏิบัติงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
ให้ถูกต้อง

๕.๒ รับผิดชอบการจัดทำบัญชีการเงิน ทั้งบัญชีการรับ-การจ่าย เพื่อให้การรับ-จ่ายของ
โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทเป็นไปอย่างถูกต้อง

๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทจัดทำบัญชีประหยัดออม

๕.๔ รับผิดชอบการประสานงานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของสถานศึกษา การระดมเงินทุนสนับสนุนฝ่ายการผลิตของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๕.๕ บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายการเงินและบัญชีของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

ประกอบด้วยมาตรฐานสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๕ มาตรฐาน ๕ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑. มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน) มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ผู้เรียนมีองค์ความรู้ จัดทำแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้โครงการศาสตร์พระราชา (๒๐ คะแนน)

๒. มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน) มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ผู้เรียนมีผลผลิตโครงการศาสตร์พระราชา (๒๐ คะแนน)

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน) มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ผู้เรียนมีการวางแผนด้านการตลาดโครงการศาสตร์พระราชา (๒๐ คะแนน)

๔. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน) มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ผู้เรียนมีการวางแผนด้านการเงินและการบัญชี จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของโครงการศาสตร์พระราชา (๒๐ คะแนน)

๕. มาตรฐานกลุ่มงานการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน) มีตัวบ่งชี้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท (๒๐ คะแนน)

สรุปผลการประเมินห้องเรียนสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

การนำเสนอผลงานประกอบการประเมินกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

การเสนอผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทเป็นการประเมินผล การดำเนินงานพัฒนาในภาคเรียนที่ผ่านมา การประเมินจากเอกสารจึงจำเป็นต้องมีรายละเอียด การปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียน/นักศึกษาแกนนำสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท โดยสถานศึกษาต้อง ดำเนินการทุกสาขาวิชาสรุปผลการปฏิบัติงาน จึงกำหนดแนวทางการนำเสนอผลงานระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชร ดังนี้

ประเภทผลงานดีเด่นระดับเงิน

๑. ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐๐ คะแนน)

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ ที่ปรึกษา และนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงงานตามรอยพระยุคลบาท ทุกสาขาวิชา (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงงาน ตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอ้อมทรัพย์สินของสมาชิกในสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลการประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองและส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาผลงาน

ประเภทผลงานดีเด่นระดับทอง

๑. ผลงานด้านเอกสารกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐๐ คะแนน)

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ ที่ปรึกษา และนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงงานตามรอยพระยุคลบาท ทุกสาขาวิชา (๓๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงงาน ตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอรรถประโยชน์ของสมาชิกในสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือผลิตภัณฑ์จากการเรียนการสอนทุกสาขาวิชา และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองและส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองและส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร

๑. ผลงานด้านเอกสารสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐๐ คะแนน)

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียน/นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอรรถประโยชน์ของสมาชิกในสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือผลิตภัณฑ์จากการเรียนการสอนทุกสาขาวิชา และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาททุกสาขาวิชา (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๘ ผลงานด้านเอกสารการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองและส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรอง
ผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองและส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการ
ประเมินผลงาน

ครั้งที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานสาขาวิชาตามรอยพระ
ยุคลบาท และประเมินผลงานเชิงประจักษ์ในพื้นที่

แบบประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท
สำหรับสถานศึกษา
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบบประเมินผลการดำเนินงานสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท
ระดับอาชีวศึกษา
ปีการศึกษา.....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (สำหรับ ๑ สาขาวิชา ๑ แบบประเมิน)

๑.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....
 สถานที่ตั้ง.....
 สังกัด.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....
 จำนวนนักเรียน นักศึกษา.....คน จำนวนสาขาวิชาทั้งหมด.....สาขาวิชา

๑.๒ ข้อมูลสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

ระดับชั้น ปวช. ☐ ชั้น ปวช.ปีที่.....ห้องที่.....
 ระดับชั้น ปวส. ☐ ชั้น ปวส.ปีที่.....ห้องที่.....
 ระดับชั้นปริญญาตรี ☐ ปีที่.....ห้องที่.....
 จำนวนนักเรียนในห้องเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนแกนนำ ๔ กลุ่มงาน.....คน
 ชื่อ-นามสกุล ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา.....
 ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าห้องเรียน.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านวิชาการ.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด.....
 ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี.....

๑.๓ คำชี้แจงการประเมิน

๑) ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการประเมินผลที่ปฏิบัติ และสรุปรวมคะแนนในแต่ละมาตรฐาน

๒) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินทุกมาตรฐานรวมกันแล้ว คิดเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน

๑. มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
ผู้เรียนมีองค์ความรู้ และจัดทำแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุม วางแผน	ปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	☐ ๖. ผู้เรียนทุกคน มีองค์ความรู้ ของศาสตร์พระราชา	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และข้อ ๕	๕
	☐ ๗. มีแหล่งเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ และข้อ ๖	๑๐
	☐ ๘. ดำเนินการจัดทำ โครงการ แผนธุรกิจ สร้างอาชีพหารายได้	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗	๑๕
สรุปคะแนนตามมาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ			๒๐

๒. มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
ผู้เรียนมีผลผลิต โครงการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง (๒๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน	ไม่มีการปฏิบัติ ปฏิบัติตามข้อ ๑	๐ ๑
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุม วางแผน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒ ๓
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และข้อ ๕	๕
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ และข้อ ๖	๑๐
	☐ ๖. การวางแผนงานอาชีพ ของห้องเรียน/ สาขาวิชา	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗	๑๕
	☐ ๗. ผู้เรียนทุกคนใน ห้องเรียน/สาขาวิชา มีส่วนร่วมดำเนินงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘	๒๐
	☐ ๘. มีการบันทึกกิจกรรม โครงการ		
สรุปคะแนนตามมาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต			

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
ผู้เรียนมีการวางแผน ด้านการตลาด โครงการศาสตร์ พระราชา (๒๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน	ไม่มีการดำเนินงาน	๐
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุม	ปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	วางแผน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	และประเมินผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔	๕
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๑๐
	☐ ๖. มีการวางแผน	และข้อ ๖	
		ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๑๕
		ข้อ ๖ และข้อ ๗	
		ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๒๐
		ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘	
สรุปคะแนนตามมาตรฐานกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด			

๔. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
ผู้เรียนมีการวางแผนด้านการเงินและบัญชีจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของโครงการศาสตร์พระราชา (๒๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	☐ ๖. มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และการตรวจสอบของโครงการ	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และข้อ ๕	๕
	☐ ๗. ผู้เรียนทุกคนมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ และข้อ ๖	๑๐
	☐ ๘. ผู้เรียนทุกคนมีหลักฐานเอกสารด้านการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗	๑๕
สรุปคะแนนตามมาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี			๒๐

๕. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทุกคน มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนการ ดำเนินงาน ของห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท (๒๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน	ไม่มีการปฏิบัติ	๐
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุม	ปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
		ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
		ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และข้อ ๕	๕
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ และข้อ ๖	๑๕
	☐ ๖. ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาดำเนินงาน ตามโครงการของ ห้องเรียน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗	๒๐
	☐ ๗. ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษานิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล		
สรุปคะแนนตามมาตรฐานกลุ่มงานด้านการบริหารจัดการ			

สาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท ๒

สรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาท

ระดับอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา.....

สถานศึกษา.....สังกัด.....

ระดับ ปวช. ☐ ระดับชั้น ปวช.ปีที่.....ห้องที่.....ระดับ ปวส. ☐ ระดับชั้น ปวส.ปีที่.....ห้องที่.....ระดับปริญญาตรี ☐ ระดับชั้นปริญญาตรีปีที่.....ห้องที่.....

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)	๑	๒๐	
รวมคะแนน			
มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน)	๑	๒๐	
รวมคะแนน			
มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน)	๑	๒๐	
รวมคะแนน			
มาตรฐานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน)	๑	๒๐	
รวมคะแนน			
มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน)	๑	๒๐	
รวมคะแนน			
รวมทั้งหมด (๑๐๐ คะแนน)			

สรุปผลการประเมิน

- ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
- ☐ ระดับพอใช้ร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ☐ ระดับดีร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ☐ ระดับดีมากร้อยละ ๘๐ - ๘๙
- ☐ ระดับดีเด่นร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....ผู้บริหารสถานศึกษา

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ระดับการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย)

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน ๑๕ ตัวบ่งชี้ คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ดังนี้

๑. มาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑๐ คะแนน) ประกอบด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ สถานศึกษามีนโยบายโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ สถานศึกษามีแผนงานโครงการด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)
ประกอบด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ คณะครู บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อและ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (๒.๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน) ประกอบด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ จำนวนห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ระดับดีเด่น (๔๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๓ นักศึกษาในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท มีคุณภาพ/คุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑๐ คะแนน) ประกอบด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ดำเนินการจัดตั้งธนาคาร หรือสหกรณ์ หรือกิจกรรมการออม (๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ การจัดแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)

๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑๐ คะแนน) ประกอบด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ สถานศึกษาดำเนินการจัดตลาดนัดชุมชนหรือช่องทางการจำหน่ายผลผลิตโครงการทำมาหากินร่วมกับชุมชน (๕ คะแนน)

สรุปผลการประเมินและเกณฑ์การตัดสินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

การนำเสนอผลงานประกอบการประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การเสนอผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาในภาคเรียนที่ผ่านมา ประกอบด้วยผลงานระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชรตามกระบวนการประเมินผลงาน ดังนี้

๑. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเงิน

๑.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอ้อมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๑.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

๒. ประเภทผลงานดีเด่นระดับทอง

๒.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลงานด้านเอกสารกิจกรรมการประหยัดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๒.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๒.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๗

สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนห้องเรียนมีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม

หากจำนวนห้องเรียนมีมากสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔

จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๗ จำนวน ๑ เล่ม

๓. ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร

๓.๑ เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลงานด้านเอกสารกิจกรรมการประหยัดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๘ ผลงานด้านเอกสารการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

๓.๒ กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๓.๓ ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๘

สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนห้องเรียนมีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม

หากจำนวนห้องเรียนมีมากสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔

จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๘ จำนวน ๑ เล่ม

๔. เอกสารรายละเอียดการประเมินผลงานที่ต้องจัดส่งให้กระทรวงศึกษาธิการ

๔.๑ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น

๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น

๓) เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม

๔.๒ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับทอง จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น

๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น

๓) เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน จำนวน ๑ เล่ม

๔.๓ เอกสารรายละเอียดการดำเนินงานในการประเมินผลงานประเภทดีเด่น ระดับเพชร
จำนวน ๑ เล่ม ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

๑) ใบสมัครเข้ารับการประเมินสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ แผ่น

๒) คำรับรองผลงานระดับดีเด่น จำนวน ๑ แผ่น

๓) เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน และผลงานการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน อย่างน้อย ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง จำนวน ๑ เล่ม

๕. เงื่อนไขของสถานศึกษาที่ขอรับการประเมิน

สถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีผลการปฏิบัติงานระดับดีเด่น ให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่ทราบผลการประเมิน เพื่อรายงานให้องค์กรหลัก/หน่วยงานต้นสังกัด และศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชา ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณามอบรางวัลในระดับประเทศต่อไป ซึ่งการพิจารณาผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระยะเวลา ๑ ปี ได้รับโล่เชิดชูเกียรติรางวัลเพชรน้ำเอกศรีธรรมการระดับเงิน ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับเงิน ระยะเวลา ๑ ปี ประเมินผลงานเพื่อรับโล่เชิดชูเกียรติรางวัลเพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ระดับทอง ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี

๓) สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับทอง ระยะเวลา ๑ ปี ประเมินผลงานเพื่อรับโล่เชิดชูเกียรติเพชรดีศรีธรรมการ ระดับเพชร รับโล่พระราชทานพร้อมป้าย “ รางวัลพระราชทานสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ”

แบบประเมินผลการดำเนินงาน
โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

แบบประเมินผลการดำเนินงาน
โครงการสถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ปีการศึกษา.....

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....

สังกัด

ที่ตั้ง.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

เปิดสอนระดับ ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

ประเภทสถานศึกษา ☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

จำนวนนักเรียน.....คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง

จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา.....คน อัตราจ้าง/จ้างสอน.....คน

ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....

โทรศัพท์ (มือถือ).....E-mail.....

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ.....

โทรศัพท์ (มือถือ).....E-mail.....

๑.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาพอเพียง

☐ ได้รับการประเมินให้เป็น “ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”
กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ.....

☐ ได้รับการประเมินให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ สถานศึกษาพอเพียง ” กระทรวงศึกษาธิการ
เมื่อปี พ.ศ.....

☐ ยังไม่ได้รับการประเมินเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ คำชี้แจงการประเมิน

๑) ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการประเมินผลที่ปฏิบัติ และสรุปรวมคะแนนในแต่ละมาตรฐาน

๒) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินทุกมาตรฐานรวมกันแล้วคิดเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ - ๖๙	พอใช้
๗๐ - ๗๙	ดี
๘๐ - ๘๙	ดีมาก
๙๐ - ๑๐๐	ดีเด่น

หมายเหตุ สำหรับห้องเรียนพิเศษ ได้รับการประเมินตามสภาพความเหมาะสม

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน

๑. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๑.๑ สถานศึกษา มีนโยบาย ขับเคลื่อนโครงการ สถานศึกษาน้อมนำ ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีนโยบายขับเคลื่อน โครงการสถานศึกษาน้อมนำ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและ บูรณาการแผนปฏิบัติการ ประจำปี ☐ ๒.ดำเนินการตามนโยบาย/ แผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบาย และแผน ปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาขับเคลื่อนใน สถานศึกษา ☐ ๔.นำผลการติดตาม มาพัฒนา นโยบาย แผนงาน โครงการ สถานศึกษาน้อมนำ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืนด้านหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๑			
๑.๒ สถานศึกษามี แผนงานโครงการ ด้านวิชาการ ส่งเสริมบูรณาการ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ☐ ๒.ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ ๔.นำผลการติดตามมาพัฒนาแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๒			
๑.๓ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๓.ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๔.นำผลการติดตามมาพัฒนา/ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๓			
๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.บริหารจัดการอาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๓.มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ☐ ๔.มีการประสานภาคีเครือข่ายและชุมชนให้มีส่วนร่วม และใช้ประโยชน์จากบุคลากรและทรัพยากรของชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๔			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง ☐ ๒.ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ☐ ๓.ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดประสบการณ์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา ☐ ๔.ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาอื่น ชุมชน ฯลฯ	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๑			

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๒ ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ มีสื่อหรือนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.ครู บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อ หรือนวัตกรรมการเรียนรู้ และสามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง ☐ ๒.ครู บุคลากรทางการศึกษา ใช้สื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้จนเห็นผล ☐ ๓.ครู บุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบและ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ จนเห็นผล ☐ ๔.ครู บุคลากรทางการศึกษา สามารถถ่ายทอด ประสบการณ์ให้เพื่อนครู ในสถานศึกษา จนมีครู ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง จนเห็นผล	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๒			
๒.๓ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อย่างถูกต้อง (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงได้ อย่างถูกต้อง ☐ ๒.นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล ☐ ๓.นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๔.นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภายนอกสถานศึกษา		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๓			
๒.๔ คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (๒.๕ คะแนน)	☐ ๑.คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๒.คณะกรรมการสถานศึกษามีความสนใจและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา ☐ ๓.คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่าและศรัทธาในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ☐ ๔.คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาจนเห็นผล	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๑.๐ ๑.๕ ๒.๐ ๒.๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๔			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๓. มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๑ จำนวนห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น (๔๐ คะแนน)	☐ ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทระดับดีเด่น ห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง ห้องเรียนที่ดำเนินงานได้ระดับดีเด่น.....ห้อง คิดเป็นร้อยละ..... $\frac{\text{จำนวนห้องเรียนดีเด่น} \times 100}{\text{จำนวนห้องเรียนทั้งหมด}}$	ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๖๐ – ๖๙ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๗๐ – ๗๙ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๘๐ – ๘๙ ผลดำเนินงานห้องเรียน ศพพ. ระดับดีเด่น ร้อยละ ๙๐ – ๑๐๐	๐ ๑๐ ๒๐ ๓๐ ๔๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๑			
๓.๒ ห้องเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ (๑๐ คะแนน)	☐ ๑.ห้องเรียนมีการจัดทำหลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ☐ ๒.ห้องเรียนมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ☐ ๓.ห้องเรียนมีสื่อ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๔.ห้องเรียนมีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๒.๕ ๕.๐ ๗.๕ ๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๒			
๓.๓ นักศึกษาในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	☐ ๑.นักศึกษารู้จักใช้วัตถุ/สิ่งของ/ทรัพยากรอย่างพอเพียง ☐ ๒.นักศึกษายู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่/แบ่งปัน/ไม่เบียดเบียน ☐ ๓.นักศึกษามีความภูมิใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย	ไม่มีการปฏิบัติ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ และ ๒ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ ปฏิบัติได้ตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๐ ๒.๕ ๕.๐ ๗.๕ ๑๐

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
	☐ ๔. นักศึกษามีจิตสำนึก รักษาระรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท			

๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๔.๑ ดำเนินการจัดตั้ง ธนาคาร หรือสหกรณ์ หรือกิจกรรม การออม (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีแผนงานจัดตั้ง ธนาคาร หรือสหกรณ์ หรือกิจกรรมการออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๒.สถานศึกษาดำเนินกิจกรรม ธนาคาร หรือสหกรณ์ หรือ กิจกรรมส่งเสริมการออม	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๕
	☐ ๓.ดำเนินการอบรมครู นักศึกษาที่รับผิดชอบงาน กิจกรรมการออม		
	☐ ๔.สถานศึกษาดำเนินการ จัดระบบบัญชี หรือ กิจกรรมการออม		
	☐ ๕.นักศึกษาทุกคนมีบัญชี เงินฝากธนาคารหรือสหกรณ์ หรือกิจกรรมการออม		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๑			
๔.๒ การจัดแหล่งเรียนรู้ และจัดกิจกรรมตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑.มีแหล่งเรียนรู้ภายใน ห้องเรียน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑	๒
		มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๓
	☐ ๒.มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๔
	☐ ๓.มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๕
	☐ ๔.จัดกิจกรรม ชมรม ชุมนุม เศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการ กิจกรรม ฐานการเรียนรู้ และ การศึกษาดูงาน		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้การประเมิน	เกณฑ์การชี้วัด/ขั้นตอนการดำเนินงาน	เกณฑ์การประเมินผล	
		รายการ	คะแนน
๕.๑ สถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับ สถานศึกษา ชุมชน หรือองค์กรอื่น ในการขยายผล การขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีภาคีเครือข่าย การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ๒.สถานศึกษาสามารถ ขับเคลื่อนขยายผลสู่ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ☐ ๓.สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาและดูงาน จากหน่วยงานอื่น	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๒ ๓ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๑			
๕.๒ สถานศึกษาส่งเสริม การจัดตลาดนัด ชุมชน จำหน่าย หรือให้บริการ ผลิตภัณฑ์โครงการ ทำมาหากินร่วมกับ ชุมชน (๕ คะแนน)	☐ ๑.สถานศึกษามีความสัมพันธ์ กับหน่วยงานต่างๆ ☐ ๒.สถานศึกษามีการประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่างๆ เพื่อให้หรือรับ การสนับสนุนการดำเนินการ เพื่อจัดตลาดนัดชุมชน จำหน่ายหรือให้บริการ ☐ ๓.สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับ หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการ จัดตลาดนัดชุมชน จำหน่าย ผลิตภัณฑ์โครงการทำมาหากิน ☐ ๔.สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจาก หน่วยงานต่างๆ ในการ ขยายผลการดำเนินงานจัด ตลาดนัดชุมชน และจำหน่าย ผลิตภัณฑ์โครงการทำมาหากิน ☐ ๕.สถานศึกษาสรุปผล การดำเนินงาน และนำผล มาใช้ในการพัฒนา อย่างน้อย ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง	มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔ มีการปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๑ ๒ ๓ ๔ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

สถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราชฯ ๒

สรุปผลการประเมินการดำเนินงานโครงการสถานศึกษานอมนำศาสตร์พระราชฯ
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ปีการศึกษา.....

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร
ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้ที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. มาตรฐานด้านบริหารจัดการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	
	๒	๒.๕	
	๓	๒.๕	
	๔	๒.๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๒. มาตรฐานด้านความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(๑๐ คะแนน)	๑	๒.๕	
	๒	๒.๕	
	๓	๒.๕	
	๔	๒.๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๓. มาตรฐานด้านห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๖๐ คะแนน)	๑	๔๐	
	๒	๑๐	
	๓	๑๐	
รวมคะแนน		๖๐	
๔. มาตรฐานด้านสถานศึกษาดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(๑๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
รวมคะแนน		๑๐	
๕. มาตรฐานด้านชุมชนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
รวมคะแนน		๑๐	
รวมทั้งหมด (๑๐๐ คะแนน)			

สรุปผลการประเมิน

- ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
- ☐ ระดับพอใช้ ร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ☐ ระดับดี ร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ☐ ระดับดีมาก ร้อยละ ๘๐ - ๘๙
- ☐ ระดับดีเด่น ร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

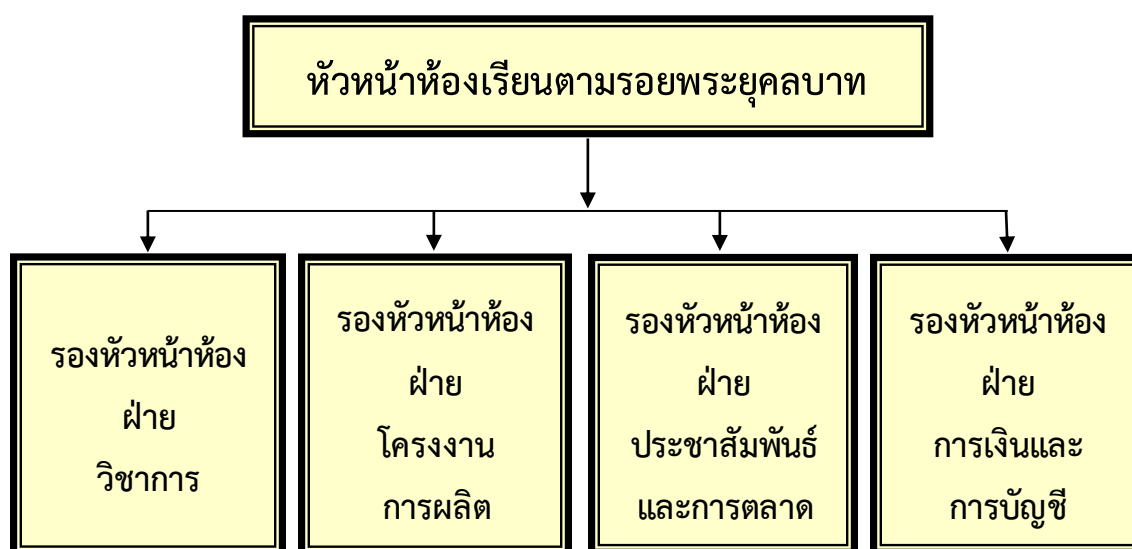
(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

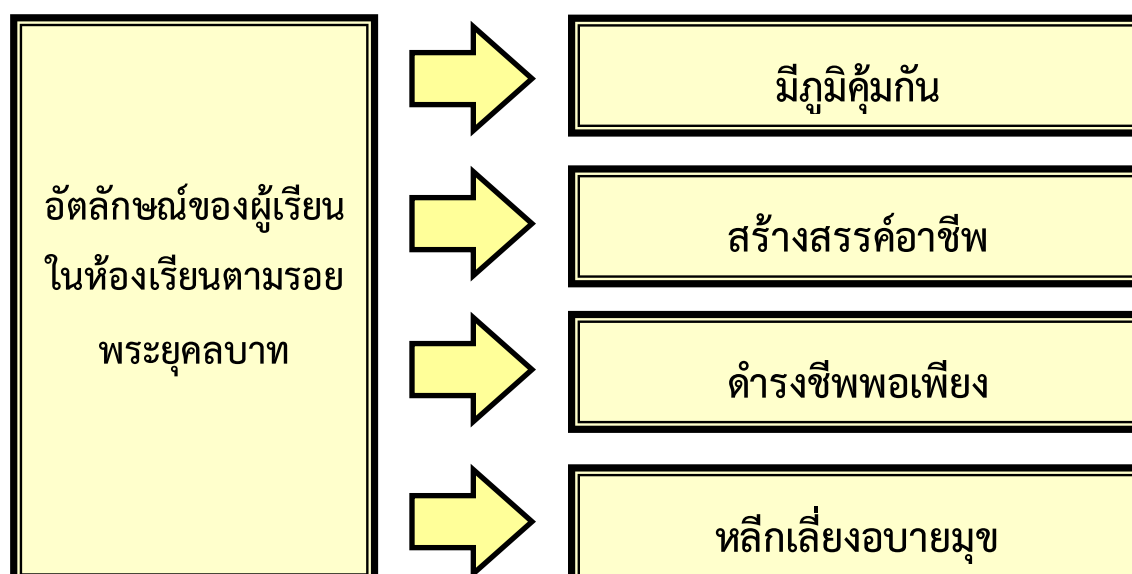
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท หมายถึง ห้องเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษา เกิดทักษะกระบวนการคิด กระบวนการวางแผน ค้นหาคำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติจริง สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีวิธีคิด อุปนิสัย และมีพฤติกรรมที่แสดงออกสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีอุปนิสัยในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง โดยแต่ละห้องเรียนจะประกอบด้วยนักศึกษาแกนนำ ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายโครงงานการผลิต ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด และฝ่ายการเงินและการบัญชี

อัตลักษณ์ของผู้เรียนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การบริหารจัดการกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษา/ห้องเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้มีอุปนิสัยแห่งความพอเพียง และได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ “เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ” ระดับเงิน ระดับทอง ระดับเพชร โดยได้กำหนดบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับต่างๆออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก
๒. ระดับจังหวัด ส่วนราชการขององค์กรหลัก
๓. ระดับสถานศึกษา

๑. ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดทำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดจนการติดตาม ประเมินผล เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะทำงาน
๒. จัดทำนโยบาย และแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ
๓. ประชุมผู้บริหาร เพื่อบนนโยบายให้นำไปสู่การปฏิบัติ
๔. จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
๕. กำหนดมาตรการเสริมแรง และองค์ความรู้ จัดทำเกียรติบัตร
๖. การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๒. ระดับจังหวัด ส่วนราชการขององค์กรหลัก

มีภาระหน้าที่ในการจัดการเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงเพื่อบนนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
๒. อบรมครูอาจารย์แกนนำ นักศึกษาแกนนำ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
๓. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
๔. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เพื่อออกตรวจเยี่ยมประเมินกิจกรรมตามรอยพระยุคลบาท เพื่อนิเทศ ติดตาม ประสานความร่วมมือให้ครบทุกสถานศึกษา เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ให้คำแนะนำ และประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๕. กำกับ ติดตาม และประเมินผล สรุปรายงานให้ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลักทราบผลการดำเนินงาน

๖. มีมาตรการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจระดับจังหวัด เช่น การประกวด การประกาศเกียรติคุณ การมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่รับผิดชอบ

๗. หน่วยงานต้นสังกัด ประเมินสถานศึกษาพอเพียง และรายงานศูนย์ขับเคลื่อน ศาสตร์พระราชาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ระดับสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรม ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อมอบนโยบาย คณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อจัดทำ องค์ความรู้ และคณะทำงานเพื่อดำเนินงานในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา และทีมบริหารองค์กร มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จัดประชุมชี้แจง และรับผิดชอบ มอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานเสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่ การปรับปรุง/พัฒนางานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

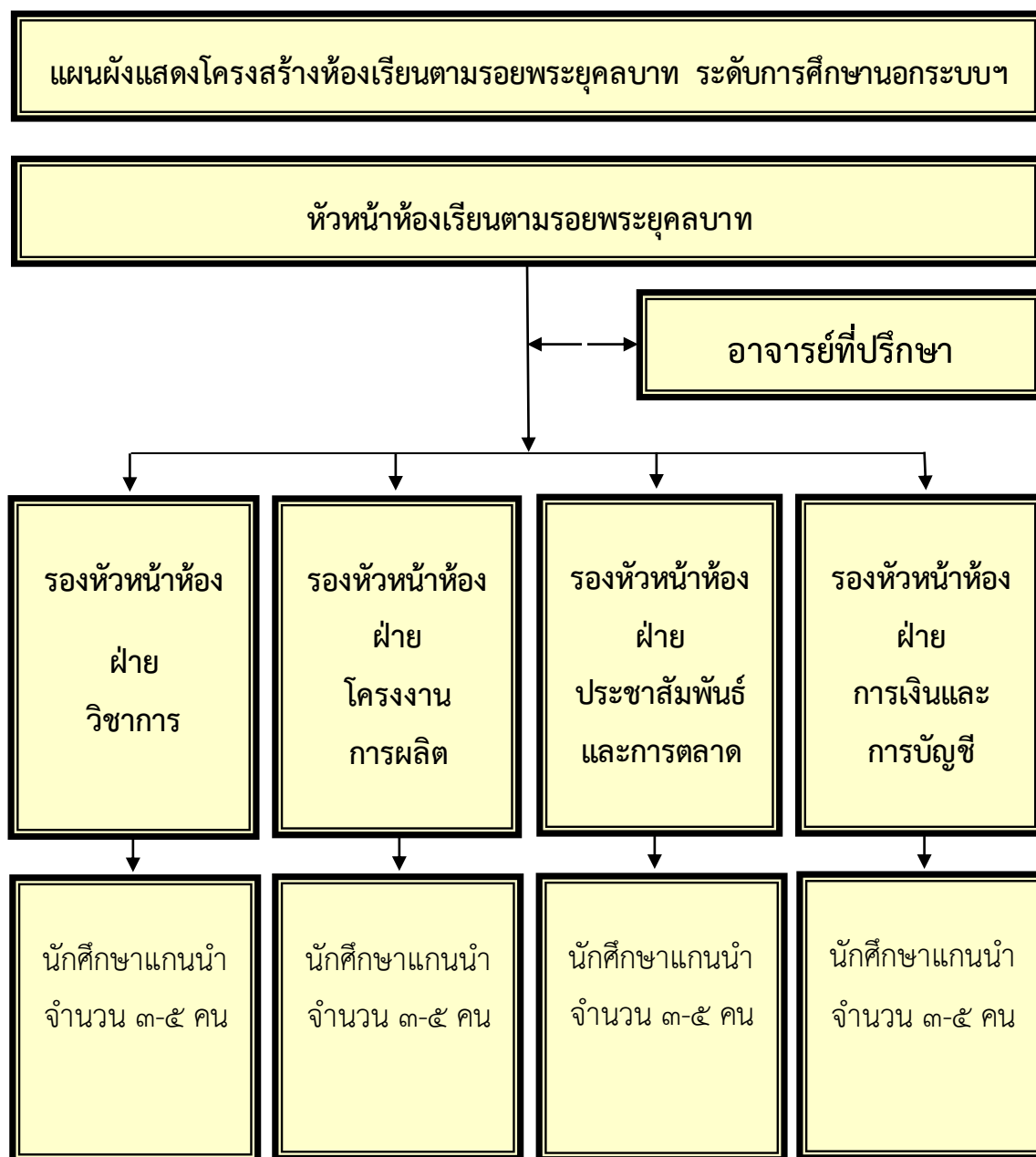
๓. อาจารย์ที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมการให้ความรู้แก่นักศึกษา และ ให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของโครงการ

๔. นักศึกษาแกนนำ มีหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินงานตามโครงสร้าง ห้องเรียนเศรษฐกิจพอเพียง ๔ ฝ่าย และจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย สำหรับนักศึกษาทุกคน ต้องให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และสถานศึกษา ต้นแบบสถานศึกษาพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

๕. สถานศึกษาประเมินตนเองและรายงานต้นสังกัดระดับจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน

แผนผังโครงสร้างห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การดำเนินงานตามโครงสร้างห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ตามหลักการของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทแล้ว ต้องจัดแบ่งนักศึกษาแกนนำออกเป็น ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายโครงการ การผลิต ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด และฝ่ายการเงินและการบัญชี ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาแกนนำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑. หัวหน้าที่้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

หัวหน้าที่้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๑.๑ อำนาจการ กำกับดูแล สั่งการ การดำเนินงานของทุกฝ่ายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑.๒ ประสานงาน รายงาน บันทึก และสรุปผลการดำเนินงานของทุกฝ่ายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๑.๓ ช่วยเหลือ ดูแล แก้ไขปัญหา ให้คำปรึกษาข้อปัญหาของเพื่อนๆและน้องๆในแนวทางที่ถูกต้อง

๑.๔ รายงานปัญหา อุปสรรค ความต้องการให้ครูที่ปรึกษา เพื่อทราบและร่วมกันแก้ไขปัญหา

๑.๕ ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ๔ ฝ่าย และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

๒. รองหัวหน้าที่้องเรียนฝ่ายวิชาการ

รองหัวหน้าที่้องเรียนฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๒.๑ รับผิดชอบงานวิชาการ องค์กรความรู้ของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียนทุกคนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒.๒ รับผิดชอบการรวบรวม การอธิบายองค์ความรู้ของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้นกับเพื่อนในห้องเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒.๓ รับผิดชอบงานวิชาการโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ รับผิดชอบในการจัดแหล่งเรียนรู้ มุมความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๒.๕ บันทึกผลการปฏิบัติงานของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รองหัวหน้าที่้องเรียนฝ่ายโครงการและการผลิต

รองหัวหน้าที่้องเรียนฝ่ายโครงการและการผลิต ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๓.๑ รับผิดชอบการวางแผนการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๒ รับผิดชอบการระดมความคิดเห็นของสมาชิกภายในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท เกี่ยวกับการระดมทุนและวางแผนการผลิตและการดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันของสมาชิกห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นผู้นำสมาชิกในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๔ ประสานงานกับรองหัวหน้าห้องฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด เพื่อวางแผนกระจายผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์การดำเนินงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการบันทึกเก็บข้อมูลจากการผลิตผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกครั้ง เพื่อปรับปรุง/พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๔. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๔.๑ รับผิดชอบการวางแผนประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้หน่วยงานต่างๆ ชุมชน และเอกชนรับทราบการดำเนินงานของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๒ ดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้กับหน่วยงาน องค์กร บุคคลกลุ่มต่างๆ ให้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๔.๓ รับผิดชอบการประสานงานกับสหกรณ์ร้านค้าของสถานศึกษา กิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน คณะครู นักเรียน/นักศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน/นักศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ เพื่อวางแผนจำหน่าย กระจายผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทดำเนินการผลิต

๔.๔ ทำหน้าที่จำหน่าย กระจายผลิตภัณฑ์และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทไปยังหน่วยงาน บุคคล และองค์กรต่างๆ

๔.๕ บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาดของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายการเงินและการบัญชี

รองหัวหน้าห้องเรียนฝ่ายการเงินและการบัญชี ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

๕.๑ รับผิดชอบการวางแผนระดมทุนเพื่อหาทุนในการสนับสนุนนักเรียน/นักศึกษาแกนนำในการปฏิบัติงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทให้ถูกต้อง

๕.๒ รับผิดชอบการจัดทำบัญชีการเงิน ทั้งบัญชีการรับ-การจ่าย เพื่อให้การรับ-จ่ายของโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทเป็นไปอย่างถูกต้อง

๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทจัดทำบัญชีประหยัดออม

๕.๔ รับผิดชอบการประสานงานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของสถานศึกษา การระดมเงินทุนสนับสนุนฝ่ายการผลิตของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

๕.๕ บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายการเงินและบัญชีของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ประกอบด้วยมาตรฐานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๕ มาตรฐาน ๑๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑. มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบกลุ่มงานด้านวิชาการ (๕ คะแนน)

๑.๒ ทีมงานวิชาการจัดแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๕ คะแนน)

๒. มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

๒.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านแผนงานโครงการของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๒.๒ ทีมงานแผนงานโครงการของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีผลงานโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือโครงการตามรอยพระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)

๒.๓ มีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๓.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์ของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๓.๒ มีแผนงานประชาสัมพันธ์ (๑๕ คะแนน)

๔. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

๔.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านการเงินและการบัญชีของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๔.๒ ทีมงานการเงินและการบัญชี จัดทำบัญชีการเงิน บัญชีรายรับ-รายจ่ายของโครงการ
ของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)

๔.๓ นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีการประหยัด อดออม (๑๐ คะแนน)

๕. มาตรฐานกลุ่มงานการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๕.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
(๑๐ คะแนน)

๕.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
(๑๐ คะแนน)

สรุปผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ – ๖๙	พอใช้
๗๐ – ๗๙	ดี
๘๐ – ๘๙	ดีมาก
๙๐ – ๑๐๐	ดีเด่น

การนำเสนอผลงานประกอบการประเมินกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

การเสนอผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทเป็นการประเมินผล
การดำเนินงานพัฒนาในภาคเรียนที่ผ่านมา การประเมินจากเอกสารจึงจำเป็นต้องมีรายละเอียด
การปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาแกนนำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท โดยสถานศึกษาต้องดำเนินการ
ทุกห้องเรียนและสรุปผลการปฏิบัติงาน จึงกำหนดแนวทางการนำเสนอผลงานระดับเงิน ระดับทอง และ
ระดับเพชร ดังนี้

ประเภทผลงานดีเด่นระดับเงิน

๑. เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม
(๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์
ที่ปรึกษา นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

ประเภทผลงานดีเด่นระดับทอง

๑. เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม (๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลงานด้านเอกสารกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๓. ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง ต้องได้คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๗

สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนห้องเรียนมีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม

หากจำนวนห้องเรียนมีมากสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔
จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๗ จำนวน ๑ เล่ม

ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร

๑. เอกสารสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท จำนวน ๑ เล่ม
(๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

บทที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยอาจารย์
ที่ปรึกษา นักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงานทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๒ โครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกห้องเรียน (๔๐ คะแนน)

บทที่ ๓ แผนงานโครงการการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)

บทที่ ๔ สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(๑๐ คะแนน)

บทที่ ๕ สมุดบัญชีอรรถประโยชน์ของสมาชิกในห้องเรียนทุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๖ ผลงานด้านเอกสารโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลงาน
ด้านเอกสารกิจกรรมการประหยัดอดออมทุกห้องเรียน และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๗ ผลการประเมินห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาททุกห้องเรียน (๑๐ คะแนน)

บทที่ ๘ ผลงานด้านเอกสารการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราช
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีผลงานได้รับรางวัลสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒ
นาอย่างยั่งยืน ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเงิน จำนวน ๓ แห่ง และมีเครือข่ายชุมชน ๑ แห่ง (๑๐ คะแนน)

๒. กระบวนการประเมินในพื้นที่

ครั้งที่ ๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง

ครั้งที่ ๒ สถานศึกษาจัดทำผลงานให้ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน

ครั้งที่ ๓ หน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน และส่งผลงานให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
รับรองผลงาน

ครั้งที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณารับรองผลงาน และส่งผลงานให้
กระทรวงศึกษาธิการประเมินผลงาน

๓. ผลการประเมินเอกสาร

ผลคะแนนจากการประเมินเอกสารประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร ต้องได้คะแนน
๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

หมายเหตุ เอกสารผลงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท บทที่ ๑ - ๘

สถานศึกษาจัดทำตามปริมาณเอกสารผลงาน หากจำนวนห้องเรียนมีน้อยให้จัดทำ ๑ เล่ม

หากจำนวนห้องเรียนมีมากสามารถจัดทำเป็น ๒ เล่ม โดยสรุปผลงานบทที่ ๑ - ๔

จำนวน ๑ เล่ม และบทที่ ๕ - ๘ จำนวน ๑ เล่ม

แบบประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ๑

แบบประเมินผลการดำเนินงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท
ระดับการศึกษาศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ปีการศึกษา.....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (สำหรับ ๑ ห้องเรียน ๑ แบบประเมิน)

๑.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....
 สถานที่ตั้ง.....
 สังกัด

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

จำนวนนักศึกษา.....คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด.....ห้อง

๑.๒ ข้อมูลห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ระดับชั้นประถมศึกษา ☐ ห้องที่.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ ห้องที่.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ห้องที่.....

จำนวนนักศึกษาในห้องเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักศึกษาแกนนำ ๔ กลุ่มงาน.....คน

ชื่อ-นามสกุล ครูที่ปรึกษา.....

ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าห้องเรียน.....

ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านวิชาการ.....

ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต.....

ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านประชาสัมพันธ์และการตลาด.....

ชื่อ-นามสกุล รองหัวหน้าห้องกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี.....

๑.๓ คำชี้แจงการประเมิน

๑) ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการประเมินผลที่ปฏิบัติ และสรุปรวมคะแนนในแต่ละมาตรฐาน

๒) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินทุกมาตรฐานรวมกันแล้ว คิดเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ต่ำกว่า ๖๐	ปรับปรุง
๖๐ - ๖๙	พอใช้
๗๐ - ๗๙	ดี
๘๐ - ๘๙	ดีมาก
๙๐ - ๑๐๐	ดีเด่น

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การประเมิน

๑. มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๑.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านวิชาการ (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑	๑
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒	๒
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓
	☐ ๔. มีการติดตามประเมินผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔	๔
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล	ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๑			
๑.๒ ทีมงานวิชาการจัดทำแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้โครงการทำมาหากินโครงการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๕ คะแนน)	☐ ๑. นักศึกษาทุกคนมีความรู้ของศาสตร์พระราชาด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๕
	☐ ๒. มีแหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๑๐
	☐ ๓. ดำเนินงานจัดทำโครงการทำมาหากิน หรือโครงการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๑๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๑.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ			

๒. มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๒.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านแผนงานโครงการของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน ☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน ☐ ๔. มีการติดตามประเมินผล ☐ ๕. มีสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ปฏิบัติตามข้อ ๑ ปฏิบัติตามข้อ ๑ และ ๒ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ และ ๔ ปฏิบัติตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ และ ๕	๑ ๒ ๓ ๔ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๑			
๒.๒ ทีมงานด้านแผนงานโครงการมีผลงานโครงการทำมาหากินหรือโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. มีการวางแผนงานอาชีพของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ☐ ๒. นักศึกษาทุกคนในห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทมีส่วนร่วมดำเนินงาน ☐ ๓. มีผลงานตามโครงการ	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ และ ๓	๓ ๗ ๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๒			
๒.๓ มีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ☐ ๒. มีการบันทึกสมุดบันทึกกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๒.๕ ๕.๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๒.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต			

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๑ มีการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์ของห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน ☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน ☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ☐ ๕. มีสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๑ ๒ ๓ ๔ ๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๑			

๓. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด (๒๐ คะแนน) (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๓.๒ มีแผนงาน การประชาสัมพันธ์ จัดตลาดนัดชุมชน เพื่อหาช่องทาง จำหน่ายผลิตผล โครงการทำมาหากิน (๑๕ คะแนน)	☐ ๑. มีการวางแผน การประชาสัมพันธ์	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๕
	☐ ๒. มีการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๑๐
	☐ ๓. มีการเผยแพร่ผลงาน และ จัดจำหน่ายผลิตผล โครงการทำมาหากิน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓	๑๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๓.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด			

๔. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๔.๑ มีการจัดตั้งทีมงาน รับผิดชอบงานด้าน การเงิน/การบัญชี ของห้องเรียนตาม รอยพระยุคลบาท (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๑
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๒
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓	๓
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔	๔
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล การดำเนินงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๕
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๑			
๔.๒ ทีมงานการเงินและ บัญชี จัดทำบัญชี การเงินรายรับ - รายจ่ายโครงการ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)	☐ ๑. มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของโครงการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๒.๕ ๕.๐
	☐ ๒. มีการตรวจสอบบัญชี ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๒			
๔.๓ นักศึกษาร้อยละ ๘๐ มีการประหยัด และ อดออม (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. นักศึกษาร้อยละ ๘๐ มีการ จัดทำสมุดบัญชีครัวเรือน รายรับรายจ่ายของตนเอง	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ และ ๒	๕ ๑๐
	☐ ๒. นักศึกษาร้อยละ ๘๐ มีสมุด บัญชีออมทรัพย์เศรษฐกิจ พอเพียง		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๔.๓			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านการเงินและการบัญชี			

๕. มาตรฐานกลุ่มงานด้านการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	
		รายการ	คะแนน
๕.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑	๒
	☐ ๒. มีบันทึกการประชุมวางแผน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๔
	☐ ๓. มีบันทึกการปฏิบัติงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓	๖
	☐ ๔. มีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔	๘
	☐ ๕. มีสรุปรายงานผล การดำเนินงาน	ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕	๑๐
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๑			
๕.๒ ครูที่ปรึกษา มีการ ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงาน,วิจัย ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท (๑๐ คะแนน)	☐ ๑. ครูที่ปรึกษาดำเนินการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินงาน ห้องเรียนตามรอย พระยุคลบาท	ดำเนินงานตามข้อ ๑ ดำเนินงานตามข้อ ๑ , ๒	๕ ๑๐
	☐ ๒. ครูที่ปรึกษานำผลการกำกับ ติดตาม และประเมินผล มาปรับปรุงการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการวิจัยและ พัฒนา		
สรุปคะแนนตัวชี้วัดที่ ๕.๒			
สรุปรวมคะแนนมาตรฐานกลุ่มงานด้านการบริหารจัดการ			

ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ๒

สรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท

ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ปีการศึกษา.....

สถานศึกษา.....สังกัด.....

ระดับประถมศึกษา ☐ ห้องที่.....ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ ห้องที่.....ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ห้องที่.....

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
มาตรฐานกลุ่มงานด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๑๕	
รวมคะแนน			
มาตรฐานกลุ่มงานด้านโครงการการผลิต (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๑๐	
	๓	๕	
รวมคะแนน			
มาตรฐานกลุ่มงานด้านการประชาสัมพันธ์และ การตลาด (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๑๕	
รวมคะแนน			
มาตรฐานด้านการเงินและการบัญชี (๒๐ คะแนน)	๑	๕	
	๒	๕	
	๓	๑๐	
รวมคะแนน			
มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๒๐ คะแนน)	๑	๑๐	
	๒	๑๐	
รวมคะแนน			
รวมทั้งหมด (๑๐๐ คะแนน)			

สรุปผลการประเมิน

- ☐ ระดับปรับปรุงต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
- ☐ ระดับพอใช้ร้อยละ ๖๐ - ๖๙
- ☐ ระดับดีร้อยละ ๗๐ - ๗๙
- ☐ ระดับดีมากร้อยละ ๘๐ - ๘๙
- ☐ ระดับดีเด่นร้อยละ ๙๐ - ๑๐๐

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการประเมิน
(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....ผู้บริหารสถานศึกษา
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บทที่ ๕

มาตรการเสริมแรง และประเภทรางวัลเชิดชูเกียรติ

๑. มาตรการเสริมแรงสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดมาตรการเสริมแรงสำหรับสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

๑.๑ ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดส่งเกียรติบัตรห้องเรียน/สาขาวิชาตามรอยพระยุคลบาทที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเด่น ให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ส่วนราชการต้นสังกัดระดับจังหวัด เพื่อมอบให้แก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

๑.๒ ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารทุกระดับ นำผลงานดีเด่นของบุคลากรที่รับผิดชอบมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบของหน่วยงาน/สถานศึกษา

๑.๓ ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ในวันสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ และจัดพิธีมอบโล่เชิดชูเกียรติ

๑.๔ ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาศาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง/วิทยฐานะ ตลอดจนสิทธิพิเศษตามความเหมาะสม

๒. ประเภทกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับรางวัลตามมาตรการเสริมแรงในการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีผลการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๒.๑ กลุ่มหน่วยงานและสถานศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด และสถานศึกษาที่น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีเด่น

๒.๒ กลุ่มบุคคล ประกอบด้วย บุคลากรในหน่วยงานระดับจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และในสังกัดสถานศึกษาที่ขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมาย ได้แก่

(๑) ผู้อำนวยการหน่วยงานในระดับจังหวัด/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู/อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการศึกษานอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๓) ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทที่นอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อเนื่อง และมีผลงานห้องเรียนนอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับดีเด่น

(๔) นักเรียน นักศึกษาแกนนำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทที่นอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อเนื่อง และมีผลงานห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาทอยู่ในระดับดีเด่น ห้องเรียนละ ๕ คน

๓. ประเภทโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ และเกียรติบัตร

ศูนย์ขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาศึกษาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการเสริมแรงโดยการจัดมอบรางวัล “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” และได้จัดทำโล่รางวัลเชิดชูเกียรติศึกษานอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับมอบให้หน่วยงาน/สถานศึกษาและบุคคล แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

๓.๑ ประเภทดีเด่นปีที่ ๑ ได้รับโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” สาขาศึกษานอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดีเด่นระดับเงิน

ซึ่งโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” รางวัลดีเด่นระดับเงิน ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๒ ประเภทดีเด่นปีที่ ๒ ได้รับโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” สาขาศึกษานอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดีเด่นระดับทอง

ซึ่งโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” รางวัลดีเด่นระดับทอง ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี

๓.๓ ประเภทดีเด่นปีที่ ๓ ได้รับโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” สาขาศึกษานอมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดีเด่นระดับเพชร

ซึ่งโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ “ เพชรน้ำเอกศรีธรรมการ ” รางวัลดีเด่นระดับเพชร รับโล่รางวัลพระราชทาน และป้าย “ สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ”

๓.๔ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ได้รับเกียรติบัตร ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๕ นักเรียน นักศึกษาแกนนำห้องเรียนตามรอยพระยุคลบาท ได้รับเกียรติบัตร ลงนามโดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก

ใบสมัครขอรับการประเมินผลการดำเนินงาน
โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ปีการศึกษา

☐ ประเภทดีเด่น ระดับเงิน ☐ ประเภทดีเด่น ระดับทอง ☐ ประเภทดีเด่น ระดับเพชร
.....

คำชี้แจง ให้ผู้เสนอผลงานกรอกข้อมูล ดังนี้

๑. ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....
 สถานที่ตั้ง.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์มือถือ.....
 โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....
๒. ชื่อ - นามสกุล (ผู้บริหารสถานศึกษา).....
 ระยะเวลาของปีการศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชฯ
 ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 รวมระยะเวลา.....ปี.....เดือน โทรศัพท์.....โทรสาร.....
 โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....
๓. ชื่อ - นามสกุล (ผู้รับผิดชอบโครงการ).....
 ระยะเวลาของปีการศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชฯ
 ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 รวมระยะเวลา.....ปี.....เดือน โทรศัพท์.....โทรสาร.....
 โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....
 ขอสมัครรับการประเมินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
 ประจำปี.....

ขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมดเป็นความจริง

(ลงชื่อ).....ผู้สมัคร
 (.....)
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำรับรองผลการดำเนินงาน

โครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาลู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

☐

ปีการศึกษา ๒๕๕๙

☐

ปีการศึกษา ๒๕๖๐

☐

ประเภทผลงาน ระดับ.....

๑. ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

สถานที่ตั้ง.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์มือถือ.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

๒. ข้อมูลผู้ปฏิบัติหน้าที่

๒.๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

ชื่อ - นามสกุล (ผู้บริหารสถานศึกษา).....

ตำแหน่ง.....

ชื่อ - นามสกุล (ผู้รับผิดชอบโครงการ).....

ตำแหน่ง.....

๒.๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

ชื่อ - นามสกุล (ผู้บริหารสถานศึกษา).....

ตำแหน่ง.....

ชื่อ - นามสกุล (ผู้รับผิดชอบโครงการ).....

ตำแหน่ง.....

ได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา
อย่างยั่งยืน โรงเรียน..... ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และมีผลงานในระดับดีเด่น
ขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมดเป็นความจริง

(ลงชื่อ)..... (ลงชื่อ).....

(.....)

(.....)

ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....